МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра мовної підготовки

МОВНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ
з нагоди 100-річчя Одеського державного університету внутрішніх справ

м. Одеса
2022

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра мовної підготовки

МОВНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ
з нагоди 100-річчя Одеського державного університету внутрішніх справ
04 серпня 2022 року

Одеса - 2022

УДК 351.74:005.57

ОРГКОМІТЕТ КРУГЛОГО СТОЛУ

Голова:

Швець Д.В., ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, д.ю.н., доцент

Заступник голови:

Корнієнко М.В., проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор

Члени оргкомітету:

Домброван Н.В., начальник відділу організації наукової роботи, к.ю.н.

Лісовська А.О., доцент кафедри мовної підготовки, к.філол.н.

Ситько О.М., завідувач кафедри мовної підготовки, к.філол.н., доцент

Тягнирядно Є.В., професор кафедри мовної підготовки, к.пед.н., доцент

Шаповаленко Н.М., доцент кафедри мовної підготовки, к.філол.н., доцент

Мовна підготовка поліцейських: традиції, перспективи та зарубіжний досвід: Матеріали Міжнародного круглого столу з нагоди 100-річчя Одеського державного університету внутрішніх справ (04 серпня 2022 року). Одеса: ОДУВС, 2022. 186 с.

ЗМІСТ

Антуф'єва В.А. Культура спілкування
в службовій діяльності поліцейського……………………….7
Arapaki M. Language culture and
decision making of police officers…………………………….10
Bokshorn A. Difficulties in translating legal terminology……….14
Васильєва Г.Й. «Російсько-український словник правничої
мови» – вияв української правничої терміносистеми …….17
Голопич І.М. Особливості культури
професійного спілкування поліцейських………………… 22
Honcharuk O. Professional mobility of the future policeman: the
importance of learning foreign languages 26
Грінченко С.Б. Іншомовна компетентність працівників
Національної поліції України в умовах євроінтеграції 30
Драпалюк К.І. Two concepts of language etiquette
and speechetiquette for a full-fledged communication 32
Єльнікова Н.І. Формування мовної компетенції у майбутніх
правоохоронців при викладанні
навчальної дисципліни «Українська мова
професійного спрямування» ……………………………….. 35
Караваєва Т.Л., Тер-Григорьян М.Г. Професійно орієнтована
комунікація поліцейських………………………………….. 39
Короткова Ю.М. Урахування гендерних аспектів спілкування
у професійній діяльності поліцейського……………………43
Краснопольський В.Е. Віртуальна реальність в іншомовній
підготовці майбутніх правоохоронців –
сьогодення та майбутнє …………………………………...46
Куделіна О.Ю., Бец О.О. Навчання письмової комунікації
за допомогою інформаційних технологій …………………. 50
Lisovska A. Importance of communication and
verbal commands for a police officer…………………………. 53
Максименко О.В. Українська правнича термінологія
як один із головних важелів у розвитку юридичних наук… 56
Manole A. The role of the foreign languages in the police work…59
Медведенко С.В. Мовленнєвої культури
працівників Національної поліції України………………… 62

Mitina O., Rostomova V. Communicative - psychological features of foreign languages training of the police officer……………..65
Оверчук О.Б. Деякі важливі аспекти мовної поведінки поліцейського ………………………….... 68
Пащук Р.І. Мислителі про мову як чинник єдности нації … 72
Перцева В.А. Документний текст у комунікативно-жанровому аспекті…………………….. 75
Почуєва В.В. Створення інформаційно-предметного середовища при навчанні іноземним мовам 79
Prenko Y. The role of a foreign language in the professionalism of modern legal education 81
Sazanova L.S. Effective police communication skills as a key ingredient to the success 84
Ситько О.М. Формування комунікативної компетентності під час професійної підготовки поліцейського 87
Тягнирядно Є.В. Вплив мови на формування та самовираження особистості 91
Chepelyuk N. From the experience of teaching English for the students of non-philological specialities 96
Чорний І.В. Знання державної мови як умова отримання громадянства держави 99
Шаповаленко Н.М. Сучасні аспекти та тенденції мовної освіти України в контексті євроінтеграції 103
Швелідзе Л.Д., Мельник П.В. Виклики, постановлені дистанційним навчанням 107

Праці здобувачів вищої освіти

Альдієва К.С. Сучасний мовний етикет – важлива складова культури мовлення 111
Berezhna O.M. Foreign language competence of police officers of the national police of Ukraine in the conditions of European integration 117
Bielievtsov M.S. Prospects of police officers foreign language training 119
Bubnova I. Foreign Language in the process of training for law enforcement officers 122

Vilska Y. The culture of communication in the official activity of a police officer 124
Дроговоз С. Культура спілкування в сліжбовій діяльності поліцейського 127
Калашнік Є. Розвинені комунікативні навички поліцейського як запорука ефективності спілкування при виконанні обов`язків та завдань в правоохоронній діяльності 129
Клюйко Я. Особливості професійного спілкування поліцейського з дітьми різного віку 132
Kozak A. Cyberpolice – your protection in the virtual space and not only 135
Кулешов А. Мовна підготовка курсантів вищих навчальних закладів системи мвс україни: традиції і перспективи 138
Kushnir D. Importance of foreign language in activities of police officers 142
Medvedenko O. Values of the law enforcement subculture 144
Мошинець А. Особливості професійного спілкування поліцейського 148
Набок К. Тенденції розвитку української мови в сучасному світі 151
Ruchka I. Implementation of another language aspect as mandatory condition for police optimization professional training 154
Сидора Д. Проблема співвідношення мови та культури 157
Скурідін Р.М. Риторика як складник професійної діяльності правника 162
Собаченко М.Є. The use of information technology and the internet in foreign language classes 165
Strok T.M., Isayeva O.V. The cultural level of communication in police activities in english-speaking countries 168
Terela A.S. Status and perspectives of the development of the study of foreign languages at the University of internal affairs 171
Fedorenko N. Counselor education training programs in the USA 175
Fisina D.Y. Police officer’s communication culture in official activity 178
Homenko V. Speech culture and professional communication in a foreign language 181

Chudnovtseva Y. Penizieva K. The role of the discipline «Foreign language of professional direction» in the formation of the future police officer 184

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ В СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Антуф'єва В.А.
в.о. старшого викладача кафедри мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

За сучасних складних умов співробітники органів внутрішніх справ потребують високоосвічених професіоналів, які володіють теоретичними знаннями та практичними навичками виконання своїх професійних обов'язків у повсякденних та надзвичайних ситуаціях. У зв'язку зі специфікою своєї діяльності поліцейські повинні вміти максимально ефективно у рамках закону протидіяти злочинцю, попереджувати та запобігати правопорушенням. У той час правила етичної поведінки поліцейських підкреслюють необхідність поводитися стримано, доброзичливо, відкрито, контролювати свою поведінку, почуття та емоції.

Комунікативна толерантність поліцейського є необхідною рисою, яка визначає характер і специфіку взаємовідносин працівника поліції з оточуючими, враховуючи особистий досвід поліцейського, його інтереси, схильності, моделі поведінки та особливості спілкування. У процесі службової діяльності перед співробітниками органів внутрішніх справ постійно виникають завдання психологічного характеру, рішення яких виникає в умовах дефіциту часу, коли в короткий проміжок часу необхідно виявити характер попереджуваного або вже подій, які відбуваються, об'єктивно оцінити його та прийняти правильне рішення [1, с. 32].

До основних ознак культури спілкування працівників Національної поліції зараховують:

- орієнтованість у різноманітних ситуаціях спілкування, яка заснована на знаннях і життєвому досвіді;
- спроможність ефективно взаємодіяти з оточенням завдяки розумінню себе та інших при постійній видозміні

психічних станів, міжособистісних відносин і умов соціального середовища;

- адекватна орієнтація людини в самій собі – власному психологічному потенціалі, потенціалі партнера, у ситуації;
- готовність і уміння будувати контакт з громадянами;
- внутрішні засоби регуляції комунікативних дій;
- знання, уміння і навички конструктивного спілкування;
- внутрішні ресурси, необхідні для побудови ефективної комунікативної дії у визначеному колі ситуацій міжособистісної взаємодії [2, с. 85].

Працівник поліції повинен завжди у своїх реакціях бути максимально стриманим та терплячим (уміти вислухати, зрозуміти, заспокоїти), правильно налаштувати себе на взаємодію з будь-ким. Особливої уваги слід надавати вербальним психотехнічним прийомам, які вибудовують певний розмовний стиль, а саме: використання евфемізмів (м’які еквіваленти різких слів), що дозволяють підтримувати сприятливу атмосферу контакту, знижують негативний прояв емоцій як реакцію на слова – «червоні прапорці», які викликають негативні емоції та експресивні спалахи. Застосування «аффініті» – створення такого емоційного фону спілкування (симпатії, залучення співрозмовника), яке сприяє конструктивності та взаєморозумінню, через психологічне приєднання, віддзеркалювання, пошук згоди.

Оскільки поліцейський наділений державно-владними повноваженнями, його поведінка у конфлікті має свою специфіку. Тому, оцінюючи конфліктну ситуацію та пам'ятаючи про права, які надані співробітнику поліції для вирішення ситуації, не слід забувати і про можливості врегулювання конфліктних відносин, про відповідальності за їхній результат.

Необхідні знання, вміння та навички допомагають співробітникам органів внутрішніх справ обрати такі прийоми поведінки у конфлікті, які можуть надати певний вплив на громадянина. Як правило, громадяни орієнтуються на поведінку співробітника, тому впевнені та рішучі дії співробітника можуть

породити у конфліктуючого громадянина сумнів у правоті своїх дій [3, с. 4-5].

У конфліктній ситуації поліцейському слід уникати багатослівності та використовувати у суперечці факти, докази, логіку, викладаючи думки коротко і ясно, що дозволяє краще оволодіти собою, зосередиться на вирішенні конфлікту.

Ефективність виконання поставлених завдань багато в чому залежить від знання поліцейськими специфіки професійного спілкування, вміння встановлювати ділові контакти та правильної поведінки у конфліктних ситуаціях. Придбання відповідних умінь та навичок необхідне поліцейським для встановлення ділових контактів із різними категоріями громадян та правильної поведінки у конфліктних ситуаціях. Ці знання та вміння можуть бути використані не лише у службовій діяльності, а й у повсякденні на будь-яких рівнях спілкування.

Література

1. Пам’ятка працівника Національної поліції України: інформаційно-довідкові матеріали / уклад.: І. В. Клименко, Д. В. Швець, О. О. Євдокімова, Я. С. Посохова. Харків : ХНУВС, 2017 р. 52 с.

2. Іванський Р. Формування національно-мовної особистості – основна мета викладання мовних дисциплін у вищих навчальних закладах МВС України. Мова і культура нації : зб. наук. пр. Львів : ЛьвДУВС, 2001. С. 84-86.

3. Дунець Л. М., Павліченко А. П. Особливості професійного спілкування майбутніх працівників поліції. Актуальні проблеми психології. К., 2019. Т. 1. Вип. 54. С. 3-8.

LANGUAGE CULTURE AND DECISION MAKING OF POLICE OFFICERS

Arapaki M.
Lecturer of the Department of language training
Odesa State University of Internal Affairs

In today's difficult social and economic conditions, and a difficult criminogenic situation, as never before, the internal affairs bodies desperately need highly professional staff with reliable theoretical knowledge and practical skills of performing their professional duties in everyday and emergency circumstances. Analysis of the professional activity of employees of internal affairs bodies shows that the central place in it belongs directly to work with people, i.e. it refers to the subject-subject activity, and the achievement of its goals takes place in the «man-human» system. Accordingly, the success of such activity is largely determined by the ability to and professionally to build one's communication. This can be achieved by teaching the personnel not only special disciplines, but also, on a mandatory basis, disciplines that form the students' communicative abilities and communication culture skills.

People use communication to exchange information, socialize, share their views, impressions, etc. One of the instances is the communication of police officers with society under various circumstances. In this case, both proper speaking and professional etiquettes are important. One of the core elements determining the success of communication is saying hellos and goodbyes properly. These are normally used to start and end the conversation. The study is aimed at finding out if police officers meet the requirements set for them by the etiquette, if they communicate in a polite and formal manner, if they follow at least minimum communication respect regardless of the social status of their collocutors, and if they observe the communication culture. Forms of saying hello and goodbye normally depend on the person’s age, the closeness of communication, the position occupied, etc. Police officers must

obviously communicate in a polite and formal manner just as required by different official documents regulating their duties.

Due to the specifics of the tasks performed police officers must be able «to influence the adversary, the citizens, with maximum efficiency and within the limits of the law, to suppress, to prevent crimes and panic among the crowd, and to make the socially passive part of the population their ally. At the same time, the normative documents of the Ministry of Internal Affairs emphasize the inadmissibility of arrogant tone, rudeness, arrogance, ironic or impolite remarks, expressions and remarks that insult human dignity, making undeserved accusations in communication with citizens.

In practice, in the course of their official activities, police officers are constantly of psychological character, which is solved under conditions of acute when it is necessary for a short period of time to recognize the nature of an impending or already occurring event, objectively assess it and make the right decision.

By the nature of his service, an employee of the internal affairs bodies has to deal with the most difficult in social respects contingent, which is characterized by the main characteristic of such groups is the presence of asocial attitudes, lack of control, aggressiveness, and a clandestine and hostile attitude towards representatives of other

In the majority of cases, the policeman or officer is confronted with a difficult social group and hostility towards representatives of the authorities. In the performance of his daily duties, a police officer also interacts with various categories of officials, managers of various ranks, citizens and offenders.

An analysis of professional activity shows that all of an employee's actions are characterized by a high diversity, accompanied by a variety of business and interpersonal contacts with people both inside and outside organizational system, are characterized by a fast change of events, a variety of performed actions. In these conditions such qualities and skills as:

- the ability to make people feel at home, to inspire a sense of trust in them;

- the ability to quickly establish contacts with new people;
- the ability to quickly find the right tone, expedient formula of communication depending on psychological state and individual features of the interlocutor;
- the ability to defend their point of view; the ability to get into the role, the ability to reincarnate;
- the ability to listen and tactically correct transfer of the conversation on meaningful topics;
- the ability to apply psychological techniques in order to introduce meaningful information, in the activity of each officer are of great importance.

Communicative competence is defined by science as readiness and ability to build contacts at a different psychological distance with different people. Communicative competence is an integrative and relatively stable psychological formation, including personal (personal qualities) and technological (knowledge, skills, abilities) potentials. Communicative competence provides effective communication by implementing flexible communicative strategies at the expense of verbal and nonverbal actions. Effective construction of the communication process depends on a certain set of knowledge, skills and skills, i.e. communicative abilities.

Well-developed communicative abilities have a positive effect on social interaction as a whole, i.e. communication. Communication is understood as a specific form of human interaction with other people, the content of which is a mutual exchange of information, ideas, interests, feelings, attitudes, and the impact of individuals on each other in order to establish relationships favourable to the process of joint activity.

In the process of operational-service activity daily interaction of employees with each other, and with other people, it would seem, should fully contribute to the formation of various professionally important qualities considered in psychology.

In studies devoted to the professional communication of law enforcement officers, communicative knowledge, abilities, skills, personal qualities, since communication is not only a structural

component of professional activity but also a special independent type of professional activity.

The success in solving many of the communication tasks of an employee of the internal affairs body is due to a high degree of mastery of the psychological techniques of communication. Each component of the structure of professional-psychological preparedness reveals communicative orientation, highlighting communicative competence as a component of the professional skill of an employee of the internal affairs body. Among the professional-psychological qualities that are the most significant in communication is the focus on people, the presence of appropriate characteristics in the emotional, and volitional spheres, a high degree of development of the main characteristics of attention, observation, memory, thinking, imagination, intuition, as well as professional artistry, flexibility, ability to reincarnate, role-playing behavior, professional-psychological stability.

In carrying out his or her functions, entering into in communicative interactions with citizens, police officer forms the opinion of their role in society and the attitude of the population to law enforcement agencies. In this case, communicative competence not only helps him to implement his professional role but also to form a positive opinion about the activities of law enforcement agencies.

It is known that the negative image of police officers among the population, in particular, is generated by their rudeness when communicating with citizens. Therefore the presence of knowledge and skills in the field of communicative interaction and resolving conflict situations act as one of the important conditions for increasing the effectiveness of the internal affairs personnel. As a result, we can conclude that the problem of optimizing the communicative competence and culture of communication of officers is one of the most relevant and long overdue areas of service activity. And on how fully and how soon it will be implemented, depends the formation of a police officer of the new time, capable to perform the following tasks at a high professional level.

DIFFICULTIES IN TRANSLATING LEGAL TERMINOLOGY

Bokshorn A.
PhD, Acting Associate Professor of
Department of Language Training
Odessa State University of Internal Affairs

The legal language is distinguished by a special linguistic style, which differs significantly from everyday language. A translator of legal materials must not only have a perfect knowledge of the language, its grammar, stylistics and vocabulary. He must be «his own» in the legal field, know the intricacies of legislation, the details of the legal systems of other countries and international standards.

When translating legal terms from English to Ukrainian, the interaction of the term with the context is important, thanks to which the meaning of the term is revealed. So, for example, the translation of the terms indemnity, to indemnify, guarantee, warranty often causes difficulties in translation due to their great contextuality. These terms are simply translated as "damage compensation". However, depending on the context, indemnity can be translated as "provision/norm/statement of exemption from liability / guarantee against the occurrence of material liability / guarantee of compensation for damage/loss» [2, c. 432]. You can simply sit down and translate the material without delving into the specifics, without studying the context. But what is the value of such a translation? Translation into and from a foreign language must be competently performed and understood by the addressee. It is important that it reads and sounds in the translated language as if it were written in that language. Here it is important to take into account not only the sequence of using terminology, but also the cultural component. Legal documents, as well as other highly specialized documents, are particularly difficult to translate. This is due to the fact that the translator has a great responsibility, due to the specifics of life situations in which these documents can be used. Sometimes the fate of a person can depend on one letter or a punctuation mark. When working with documentation, the highest level of accuracy and

correctness of the translation is required from the translator. It should be noted that when translating the text of a legal document, the principle of prohibiting changes to the original text applies. This means that even if there is ambiguity in the text, it must be preserved in the finished version as well. Legal translation must be of high quality so that the ultimate goal of the bearer is achieved, and his motives are interpreted correctly.

It is logical to assume that the process of text adaptation is reduced to the selection of meaningful elements in the original and the search for units in the second language that maximally reproduce the same content in the translation. It is no less natural that not all units can be reproduced with accuracy. Whatever the subject, it is inevitable that a certain part of the material cannot be reproduced in the form in which it is present in the original. Then all kinds of substitutions, equivalents and abbreviations come to the rescue.

In addition, it is worth agreeing with Sorokina G.M. in that legal texts are characterized by a high degree of abstraction, a complex conceptual apparatus, as well as a style that is not always understandable for a layperson. In addition to Latin terms and abbreviations, often unusual or outdated words complicate the understanding of legal texts [1, p. 85-86].

Legalese deserves special attention - legal jargon, the concepts of which are often difficult to understand. However, they are common and familiar to the Anglo-American legal family. For example, the expression “voir dire “(French) - “preliminary examination of witnesses» or the term “trespass”, which brought a new concept to English law - “intrusion into someone else's property without the owner's consent».

Special attention should be paid to legal terms. They can have a different meaning in contrast to common words that sound the same. So, for example, the noun “verification» in common language means «перевірка, звіряння (укр.)», and in legal texts - «confirmation under oath». Analyzing the semantic structure of the noun «sentence», it can be established that it is ambiguous and defines a wide range of subjects and concepts, depending on the field of use.

But each meaning, in turn, corresponds to several Ukrainian words, which in the English-Ukrainian dictionary are given simply through a comma. Yes, the first meaning is a sentence, a (judicial) decision; the second is a sentence, phrase (grammar); the third meaning is a maxim, saying. [3, p. 25]

The translation of legal terms requires the translator to have a sufficient level of knowledge in the relevant field of knowledge and clear observance of language norms. Those words recognized by the majority of specialists, understood by everyone and reflecting the essence of the phenomenon or subject are considered the most acceptable for functioning in legal terminology. The semantic meaning of a term in jurisprudence becomes common property only when it is fixed by means of a clear term that does not allow for different interpretations, is simple and unambiguous. The same applies to its translation.

Also, translation difficulties can be the following:

- the name of the contract can be conveyed in different ways, and their contents may differ in terms of terminology. An Amendment Agreement may contain the same terms with different meanings, for example, with a Premises Lease or a Labor contract. If the customer's company has developed a certain practice, it is worth listening to the wishes;
- the word Confusion is often used in the decision to merge two firms, but it is not the «confusion» we are used to. In the field of law, the correct translation of this term is «fusion»;
- it is worth paying attention to such school examples as the use of the words city and town. The first is used to designate cities of regional importance, millionaires (Kyiv, Kharkiv, Dnipro), the second - for small cities, large villages, small towns (Konotop, Vapnyarka, etc.);
- in official duties, it is incorrect to alternate the imperative and the valid mode. Personal verb forms familiar to English must be translated as impersonal-predicative or use imperative models.

Translation of legal texts is something that only a true professional should do, as the consequences can be the most unpredictable.

References

1. Sorokina G.M. Peculiarities of translation of legal terminology. Sorokina H.M., Tomak T.I. Materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference with international participation «Terminological problems of translation and teaching of professional languages». Kharkiv: National Law University named after Yaroslav the Wise. 11.03.2015. P. 85-87.
2. Besarab T.P. Peculiarities of translation of legal terminology USA and Great Britain. Besarab T. P., Pavlyuk M. M. Collections of scientific works of NTU «KhPI": Problems and prospects of the formation of the national humanitarian and technical elite No. 28-NTU «KhPI». 2010. - p. 421-437.
3. Karaban V. I. Translation of English scientific and technical literature: lexical, terminological and genre-stylistic difficulties. V. I. Karaban. Vinnytsia: Nova kniga, 2001. Part 2. 304 p.

«РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК ПРАВНИЧОЇ МОВИ» – ВИЯВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВНИЧОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ

Васильєва Г.Й.

старша викладачка катедри юридичної лінгвістики та практичної психології

Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка, м. Івано-Франківськ

Друга половина 20-х – середина 30-х років в Україні – це розквіт термінотворчої роботи передусім в пуристичному напрямі, спроби стандартизувати галузеві терміносистеми, побудова українських національних терміносистем, відмежування українських терміносистем від російських, активна термінографічна робота в Україні, Галичині й західній

діаспорі, тобто активний період коренізації (українізації) терміносистем [1, с. 9]. Укладачі словників цього періоду, зокрема правничого спрямування, у передмовах вказували на першочергову потребу зібрати й зафіксувати весь наявний у живій мові матеріал для вироблення наукової термінології на власне українській основі.

Таку мету визначив собі й Перший з'їзд українських правників, що відбувся в Києві 13–14 червня 1917 року, вирішивши розпочати роботу над формуванням української правничої термінології. Українському правничому товариству було доручено скласти й розповсюдити загальну програму цієї діяльності, утворити відповідну комісію з правників і філологів для укладання українського правничого словника. І таку комісію було створено – правнича термінологічна комісія при соціально-економічному відділі Української академії наук. «27 лютого 1919 року на її засіданні було схвалено закласти «Правничу термінологічну комісію» і з того часу розпочалася жвава праця коло складання правничого словника. Комісія зовсім по-науковому поставилася до свого завдання й найперше висвітлила методологію своєї праці. Працювала вона дуже довго – більше семи років: сама початкова праця її взяла 395 засідань і півтретини року часу» [2, с. 259]. Результатом цієї багаторічної праці став перший академічний «Російсько-український словник правничої мови» за заг. ред. А. Ю. Кримського (Київ, 1926), у якому зафіксовано понад 67 000 слів із живої мови, давніх українських актів, словників, розвідок українських правників, а також тогочасних друкованих видань. Метою словника було забезпечення правників фаховою термінологією, а також лексикою, потрібною для складання правничих актів, промов, листів тощо, щоб «читач правничого словника таким чином мав змогу задовольнити цю свою потребу, не звертаючися ще й до инших «нетермінологічних» російсько-українських словників» [3, с. III]. Згадана комісія складалася з трьох академіків і двадцяти правників-практиків: її очолив академік, історик О. Левицький (голова), до складу входили ще два академіки –

філолог А. Кримський, філософ права Б. Кістяківський. Головні члени комісії були національно свідомі люди. Зокрема, Агатангел Кримський (головний редактор майбутнього словника) – поліглот, філолог більш ніж енциклопедичних знань, одним із перших наполягав на самостійності української мови на противагу теоріям про її діалектну залежність від російської.

«Джерела, які опрацювала комісія, можна умовно поділити на такі групи: 1) різного плану тогочасні словники: найперше фахові, а саме «Короткий московсько-український словник судівництва та діловодства» 1918 р.; 4-томний «Словар української мови» Б. Грінченка 1907–1909 рр.; іншомовні словники (латинські, німецькі, французькі й російські); 2) джерела давньої української мови: законодавчі, судові акти (Договір та ухвала між гетьманом Орликом і Військом Запорозьким, Протоколи Полтавського полкового суду та ін.); архівні матеріали (Акти фамільного архіву Стороженків, Архів Південно-Західної Росії та ін.); словники давньої мови XIV–XVII ст.; 3) твори художньої літератури («Перехресні стежки” І. Франка); 4) політико-правнича періодика («Часопись правнича», «Державний вісник», «Відомості Чернігівської губернії» та ін.); 5) джерела тогочасного права (збірники радянського законодавства); 6) джерела народної мови (у різні регіони України висилали представників комісії для збирання живомовних матеріалів)» [4, с. 53]. На нашу думку, треба виокремити два джерела віднайдення правничих термінів. Це давні українські акти (друковані й рукописні), розвідки українських правників і жива розмовна мова. Із 16 залучених до роботи давніх українських актів комісія взяла 2000 термінів. Використання джерел давньої мови було принциповим моментом у складанні словника. У передмові до видання автори постулюють: «Свідомо ми повводили в Словник багато слів із давньої правничої української мови, щоб з’ясувати зв’язок сучасної мови з давньою, підвести під сучасну правничу мову історичний ґрунт і показати, яку силу слів із давньої правничої мови заховує сучасна мова України й як жорстоко помиляються

ті, що обвинувачують теперішню українську мову, закидаючи їй штучність, кованість, галичанізм тощо. Адже показується, що ті самі слова, які іноді, здається, так ріжуть наше зросійщене вухо, мала в уживанні українська мова ще перед 200–300 рр. [3, с. V111]. Наскільки це була кропітка, виважена й виснажлива праця свідчить хоча б той факт, що «на вибирання термінів із словника, доданого до «Южнорусскихъ грамотъ» В. Розова, комісія затратила десять засідань, а взяла звідти всього 68 слів-термінів, себто одно засідання йшло пересічно на сім термінів!» [3, с.V]. Друге джерело – жива народна мова, на яку комісія звернула найпильнішу увагу, не тільки вибираючи потрібний матеріал, але, як уже зазначалось, посилаючи своїх членів на села шукати правничі терміни.

Із 1922 року комісія приступила до остаточного редагування словника, витрачаючи на це щодня до шести годин, і за 136 засідань-днів закінчила працю 13 червня 1924 року, передавши її на філологічну редакцію академікові А. Кримському. Отже, понад шестирічна робота комісії, що часто проходила не в надто сприятливих умовах (узимку приміщення Української академії наук не опалювалось, оплата за роботу над словником була мізерною, протягом роботи комісії померло кілька її членів, зокрема й академік Б. Кістяківський) завершилася виходом словника в 1926 року в друкарні Української академії наук. Видання отримало низку позитивних рецензій й премію Укрнауки за 1927 р. [5, с. 90]. Зазначимо, що автори згаданої праці ретельно збирали матеріал для поповнення словника та його перевидання, але, «на жаль, коли совєтська влада припинила „українізацію», і цей словник був заборонений» [2, с. 261].

«Російсько-український словник правничої мови» – це великої ціни праця не тільки для спеціалістів, але й для кожного українського інтелігента. Він відображає нерозривний зв’язок минулого та сучасності, глибоке коріння сучасної правничої мови України. Словник став не тільки прикладом для написання інших термінологічних правничих словників, але й проявом

культури цілого покоління, епохи, невід'ємною частиною правничого вжитку. Його внесок у розвиток сучасної терміносистеми неоціненний. Візьмемо для прикладу хоча б один із найбільш уживаних серед правників «Словник юридичних термінів (російсько-український)». Із 218 слів «Російсько-українського словника правничої мови» на літеру «А» в «Словнику юридичних термінів (російсько-українському)» [6] зафіксовано 127 (усього там 255); на літеру «Б» – із 445 слів 151 (усього 210); літеру «В» – із 616 слів використано 285 (усього 414) тощо.

Отже, «Російсько-український словник правничої мови» – справжній скарб української філології, невичерпне джерело термінів для юристів, які не мають забувати, що й вони творці своєї літературної мови. Словник став демонстрацією традицій української правничої мови, звернень до національної історичної, державотворчої, правотворчої, культурної спадщини. Високу оцінку виданню дав І. Огієнко в праці «Історія української літературної мови», де, аналізуючи термінологічні словники першої третини ХХ ст., словнику А. Кримського він відводить цілий розділ [2, с. 259-261]. За словами Н. Сологуб, у словниках 20– 30-х рр. «відбувався процес збирання та накопичення термінологічного матеріалу й у сучасних умовах розвитку української мови йдеться про творче використання термінологічних словників 20-х рр., а не про їх механічне, некритичне відтворення» [7, с. 16 – 17].

Література

1. Іващенко В.Л. Періодизація історії становлення української наукової термінології на тлі термінологічної діяльності в Україні: традиційні виміри. *Термінологічний вісник*. 2015. Вип. С. 3–16.

2. Огієнко І. (митрополит Іларіон). Історія української літературної мови. Київ : Либідь, 1995.

3. Російсько-український словник правничої мови за голов. ред. акад. А. Ю. Кримський. Київ, 1926.

4. Трач Н. С. З історії української правничої термінології: 20–30-ті роки XX століття. URL: https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:gcQnSMi-kJ:www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/Fil/2006 (дата звернення: 15.07.2022).

5. Головатий С., Зайцев Ю., Усенко І. Правнича термінологія і державотворчий процес. *Українське право*. 1995. № 1(2). С 88–94.

6. Словник юридичних термінів (російсько-український) укл.: Андерш Ф., Винник В., Красницька А., Полешко А., Юрчук О. Київ,1994.

7. Сологуб Н. Словники 20 років і сучасна українська термінологія. *Українська термінологія і сучасність* : збірник наукових праць. Київ, 1998. С. 14–17.

ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Голопич І.М.
к. пед. н., доцент,
старший викладач кафедри українознавства факультету № 2
Харківський національний університет
внутрішніх справ

Професійне спілкування поліцейських полягає в комунікативній взаємодії між учасниками ділових відносин на засадах співробітництва й партнерських стосунках, яка спрямована на успішне й швидке виконання поставлених професійних завдань, водночас цей складний процес вимагає належного рівня комунікативної компетентності правоохоронців. Також ефективність ділової взаємодії правоохоронців та досягнення належного успіху в професійній комунікації залежить від багатьох об’єктивних і суб’єктивних факторів.

Професійне спілкування поліцейських урегульоване низкою нормативно-правових документів: Кодекс ООН щодо поведінки посадових осіб правоохоронних органів від 17 грудня 1979 р.

резолюція 34/169, Етичний кодекс працівника ОВС України від 05 жовтня 2000 р. № 7, Закон України «Про національну поліцію» від 02 липня 2015 р. № 580-VII, Присяга працівника Національної поліції України (ст. 64 Закону України «Про національну поліцію»), наказ МВС України «Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських» від 09 листопада 2016 р. № 1179, Закон України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції» 2018 р.

Особливістю специфіки діяльності працівників органів внутрішніх справ є їх спілкування як з колегами, так і з правопорушниками та злочинцями. З одного боку, така діяльність Національної поліції України регламентована правовими дисциплінарними нормами, закріпленими в Законі України «Про національну поліцію» (2015), Дисциплінарному статуті, присязі, наказах, інструктивних актах, з іншого боку, досвід показує, що тільки правових норм для регулювання поведінки співробітників поліції недостатньо. Оскільки існують індивідуальні прояви поведінки особистості, регуляторами якої виступають моральні норми, які порівняно з правовими, більш універсальні у своїх суспільних функціях. Щоб запобігти виникненню проблем у спілкуванні, професійна діяльність правоохоронця потребує високорозвинених фахових і моральних якостей, насамперед, почуття відповідальності, об'єктивності й неупередженості, пильності, чесності, справедливості, гуманності, високої культури спілкування. Від працівника поліції часто залежить доля людини, її рідних і близьких, що накладає на нього особливу відповідальність, додаткові обов'язки. Тому знання й дотримання правоохоронцями етичних норм у спілкуванні є не менш значущим, ніж дотримання процесуальних і кримінальних норм.

Здобути прихильність, визнання, авторитет у громадян поліція зможе лише високопрофесійною діяльністю, яка відповідатиме принципам моралі. Під час спілкування з громадянами або допиту підозрюваного правоохоронці повинні дотримуватися загальноприйнятих правил етикету, насамперед

ввічливої форми звертання, вміти висловити коректно зауваження, співчуття, володіти засобами стимулювання та корекції розмови.

У випадку порушення працівником поліції прав і законних інтересів громадянина передбачено публічне вибачення. Ця моральна дія має глибокий зміст. Вона дисциплінує, змушує критично оцінювати власну поведінку та застерігає від подібних вчинків.

Працівникам поліції, які проводять дізнання чи попереднє слідство, закон і моральні норми забороняють застосовувати насильство, погрози й інші незаконні прийоми. До них належать так звані навідні запитання, що суперечать вимогам неупередженого, об’єктивного слідства. Тому професійна й криміналістична література містить дозволені під час допиту види запитань із метою одержання достовірної інформації. Їх поділяють на такі, що нагадують, контрольні, уточнювальні, допоміжні тощо. Не рекомендується вдаватися до образливих навідних запитань, а також запитань-пасток. Менш категоричним є погляд на правомірність непрямих та умовних запитань.

Етика поведінки працівника поліції під час спілкування повинна будуватися на певних моральних принципах, серед яких головними є такі:

- основою ділового контакту мають бути інтереси справи, а не власні справи, інтереси та амбіції;
- порядність, тобто органічна неспроможність до безчесного вчинку або зухвалої поведінки;
- доброзичливість, тобто органічна потреба робити людям добро;
- повага гідності співрозмовника, що реалізується через такі моральні якості як: ввічливість, делікатність, тактовність, чемність, турботливість;
- коректність, тобто стриманість у словах та манерах, уникнення зайвих запитань, надмірної докучливості;

- висока самоорганізація й ефективне планування роботи та виконання її у відведений термін.

Вищезазначені якості, які мають бути притаманні працівникам поліції, здатні сформувати позитивний імідж правоохоронців як у громадян нашої країни, так і в іноземців.

Поліцейські є безпосередніми представниками державної влади, які постійно перебувають у центрі уваги, здійснюють інформаційний зв'язок із суспільством. Громадськість їх оцінює за багатьма критеріями, від морально-етичних норм поведінки до мовної компетенції, тож будь-які порушення цих норм одразу отримують негативну публічну реакцію. Суспільство вимагає від поліцейських освіченості, моральності, професійності й володіння мовною культурою.

Нехтування такими вимогами призводить до втрати іміджу та рівня довіри населення до працівників правоохоронних органів.

Мовна культура є характерною ознакою успішних правоохоронців, діяльність яких забезпечується контактністю, відкритістю, комунікативною спрямованістю. До того ж, практичні потреби ділової комунікації вимагають від працівників правоохоронних інституцій уміння вільно спілкуватися не тільки державною, а й іноземними мовами. Це зумовлено активізацією транснаціональної злочинності, інтенсифікацією співпраці української поліції та Інтерполом, активною участю працівників МВС України в миротворчих місіях ООН. Мова як засіб збереження й передання фахової інформації й активізації потенціалу суб'єктів взаємодії забезпечує повноцінне спілкування в професійному середовищі.

Комунікативна взаємодія поліцейського з громадянами має будуватися на взаємному, увічливому, інформативному веденні діалогу, що дає змогу зблизити позиції сторін. Наприклад, під час спілкування з порушниками дорожнього руху правоохоронець має виявляти толерантність, коректність, урівноваженість, чітко висловлювати власну позицію згідно із законом щодо вчиненого порушення, емоційно не реагувати на будь-які провокації та висловлювання з боку порушника. Варто

враховувати особливості спілкування з людьми з особливими потребами, виявляти уважність, доброзичливість, витримку, чітко будувати речення, дотримуватись правильної інтонації. Насамперед, це стосується спілкування з дітьми різного віку, під час якого поліцейський має викликати довіру до себе на взаємних інтересах, до того ж діяти обережно. Наприклад, після дорожньо-транспортної пригоди постраждалі й очевидці можуть перебувати в емоційному шоці, плакати, тремтіти, мати істеричні прояви. У такому разі поліцейський має діяти за обставинами – припинити паніку, надати людям психологічну підтримку, наблизити їх до конструктивної розмови. Під час зупинення правопорушника чи супроводження особи з девіантною поведінкою до органів поліції патрульний має подолати власне збудження, виявити силу волі, не боятися знизити рівень агресивності затриманого.

Отже, професійне спілкування поліцейських є багатофакторним процесом установлення й здійснення контактів працівників Національної поліції з колегами, різними верствами населення, працівниками ЗМІ під час виконання функціонально-професійних обов'язків, обміну інформацією й побудови міжособистісної взаємодії на принципах партнерства. Тому працівники правоохоронних органів повинні надавати мові й стилю спілкування великого значення і прагнути розвивати високий рівень мовної культури.

PROFESSIONAL MOBILITY OF THE FUTURE POLICEMAN: THE IMPORTANCE OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Honcharuk O.
Candidate of Philological Science
Associate Professor
Kharkiv National University of Internal Affairs

Professional mobility as a quality of a higher education graduate and ways of its development are quite controversial. The social

conditioning of the modern open society and the relevance of the formation of professional mobility among graduates require the deployment of research related to the development of specific pedagogical technologies for the formation and development of mobility. Different types of mobility (professional, social, educational) contribute to increasing the efficiency of the distribution of intellectual resources.

In general, professional mobility can be considered as a mechanism that determines the degree of adaptability and competitiveness of a specialist in the labor market. In addition, it becomes an essential factor of professional success, because it provides both the internal mechanism of development of the person himself, and the high-quality and effective transformation of the surrounding professional and life environment [1, p. 169].

Knowledge of a foreign language increases a candidate’s competitiveness and promotes international mobility. A competent, competitive graduate should have good knowledge of foreign languages and be able to use information technologies.

It is fair to say that the graduate’s professional ability is largely determined by the degree of his unencumbered and effective participation in foreign language interactive communication, the fullness of his inclusion in intercultural communication. In other words, a graduate of a police university must be able to use a foreign language in various social and professional situations.

The most important channel of professional mobility is education. The learning process must be built on the basis of distinguishing disciplines, strengthening specialization and, at the same time, integration in the process of learning general concepts to create a holistic view of the studied objects.

The integration of disciplines can also follow the line of use in the educational process of project activity, which allows you to consider the researched problem from different points of view, develop the ability to apply knowledge in solving a specific professional task. Practical use of knowledge involves the integration of theoretical knowledge in a specific professional situation.

In a number of modern studies, it is noted that the professional mobility of a future policeman is a quality that integrates certain knowledge, skills and abilities that allow a future specialist to acquire and implement an active professional position. In our opinion, knowledge of the possibilities of professional mobility and professional development, possession of theoretical knowledge in the field of law and other fundamental sciences are included in the specified aggregate. The policeman has to understand critically information on the Internet and mass media. To find and use rationally important information. To organize and structure one's daily educational and professional activities. To be ready to independently pose and promptly solve problems of a problematic nature. To quickly switch from one type of educational and professional activity to another [2, p. 129].

A foreign language can have a positive effect on the professional training of future policemen with the help of students solving professional tasks in a foreign language that reflect the informational and communicative activity of a specialist. In this context, a foreign language acts as a means of developing the communicative component of the cadet information culture of a higher legal profile in the process of their search and research activities on professional issues. It uses information and communication technologies, participation in legal on-line conferences and projects, development of the ability to work in a group through computer networks.

Language learning becomes more targeted, as language is used to solve specific communicative tasks. Getting into a situation of communication in a foreign language, cadets are unable to show their knowledge in specialized areas without knowledge of a foreign language. Accordingly, they do not have the opportunity to communicate in a professional context. Thus, the ability to communicate in a foreign language in a professional context becomes a priority area in modern higher education. In addition, cadets have the opportunity to know better and understand the culture of the language being studied, which leads to the formation of sociocultural competence. They pass through a rather large amount of language

material, which is a full-fledged immersion in the natural language environment. It should also be noted that working on various topics allows you to learn specific terms, defined language constructions, which contributes to replenishing the cadet's vocabulary with subject terminology and prepares him for further study and application of the acquired knowledge and skills.

To implement language programs in higher educational institutions, highly qualified lecturers are needed who are able to give lectures and conduct practical, seminar and laboratory classes in at least two languages. One of the solutions is to study a foreign language with lecturers and consult them during the preparation of lectures and teaching-methodical materials by lecturers of foreign language departments.

Also, a problem can be considered the low command of a foreign language by the cadets themselves, which leads to an increase in their workload, as well as to a number of psychological problems associated with learning material in a foreign language. Of course, it is necessary to mention the problem of developing educational programs and preparing educational material that would satisfy all needs.

In the framework of subject-language integrated education, great demands are placed on the lecturer himself. One of the functions of a foreign language specialist is the organization of interdisciplinary relations, the development of a strategy of collegiality with lecturers of legal and special disciplines with the aim of using special legal terminology, texts, document layouts already in junior courses. The participation of cadets themselves in the formation of professional mobility elements in them, in addition to studying the necessary educational material, consists in the active acceptance of the very idea of professional readiness, which involves knowledge of foreign languages.

References

1. Prokhorenko T.H. Professional mobility as a factor of professional success. Bulletin of the National University "Law

Academy of Ukraine named after Yaroslav the Wise”. Kharkiv, 2017. Issue 4 (35). P. 167-173.

2. Sushentseva L.L. Professional mobility as a modern pedagogical problem. Creative pedagogy: science and method. Journal, 2011. Issue 1. P. 129-136.

ІНШОМОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Грінченко С.Б.
учитель англійської мови
м. Одеса

Відомо, що культуру людства, тобто світову культуру, утворює сукупність національних культур. Незалежність національної культури обумовлена «вже самим терміном нація, а також її духом, традиціями, психікою, біологічними чинниками, географічним регіоном та кліматом, тривалістю історичного буття» [1, с. 32]. При цьому велику роль відіграють національні відмінності. Це, перш за все, відмінності в психології мислення, які відображаються насамперед у мові. Оскільки мова – це не тільки джерело комунікативної діяльності, але й засіб пізнання, формування і передачі думки, вираження почуттів, емоційних станів людини, засіб реалізації усіх потреб людей.

А ось спілкування відбувається завжди в межах певної культури, де використовується конкретна етнічна мова зі своєю неповторною картиною світу. Виходить, що це своєрідний діалог людини з іншою людиною, а також ще й зі світом, суперечності якого теж є «діалогами» людей. У світі все з усім взаємодіє. І ми не існуємо без спілкування – гучного й німого. У наших діалогах є розуміння й нерозуміння, примирення й конфронтація. Ось таким чином відбуваються контакти носіїв різних культур і мов. Та незнання або неадекватне відтворення норм мовленнєвої й немовленнєвої поведінки створює труднощі у спілкуванні у представників різних лінгвокультурних спільнот і може

спричинити різноманітні комунікативні труднощі. Адже, коли людина потрапляє в інше культурно-мовне середовище, то вона автоматично переміщається в інший світ цінностей та правил спілкування. Ось чому дуже важливо враховувати культурно-історичні чинники, які теж треба постійно вивчати. Тепер можна сказати, що мова є відбиттям культури, де національний колорит завжди зберігається.

Слід зазначити, що ті зміни, які зараз відбуваються в українському суспільстві надважливі. Тому формування іншомовної компетентності працівників Національної поліції України, безумовно, є актуальним. І, дійсно, в умовах євроінтеграції спостерігається збільшення потреби українського суспільства у висококваліфікованих та конкурентоздатних спеціалістах, оскільки суть професійної компетентності відображає ділову надійність і здатність успішно і безпомилково здійснювати професійну діяльність як у стереотипних, так і в нестандартних ситуаціях.

Загалом появу терміну «компетентність» стосовно мови і комунікації у понятійному апараті цілого ряду гуманітарних наук пов'язують з іменем відомого американського вченого Ноам Хомського (Avram Noam Chomsky). У його концепції вивчення мов зустрічаються такі поняття як «граматична компетентність», «мовна здатність» (linguistic competence), «мовне застосування», «мовна активність» (linguistic performance). Ці дослідження здійснювалися у напрямі розширення й уточнення поняття «іншомовна компетентність». Тобто в такий спосіб відбувається трансформація цінностей здобутої культури в особистісні якості комуніканта на основі традицій та ідеалів рідної культури. Варто підкреслити, що соціокультурний розвиток через вивчення іноземної мови має важливе значення для професійного становлення майбутнього працівника Національної поліції України так як сьогодні неможливо уявити вищу професійну освіту без якісної іншомовної підготовки. Виклики сучасного світу спонукають нас до перегляду й удосконалення пріоритетів і напрямів

професійної підготовки майбутніх поліцейських та до формування необхідних навичок. Тому працівник поліції – це людина з високою культурою спілкування.

Поняття «іншомовна компетентність» заслуговує на особливу увагу і як провідну ідею для сучасної національної системи освіти, суть якої полягає в тому, що «…система освіти тільки тоді може вважатися ефективною, коли її результатом буде компетентна особистість, котра володіє не тільки знаннями, моральними якостями, але й уміє адекватно діяти у відповідних ситуаціях, застосовуючи здобуті знання і беручи на себе відповідальність за дану діяльність». [2, с. 15]

Отже, формування здібностей до міжкультурної комунікативної компетенції за умов нетрадиційного навчання у закладах вищої освіти МВС надає змогу повною мірою розвивати в майбутніх працівників Національної поліції знання особливостей представника іншої національної культури. Також формування такої особистості є актуальним завданням ще й за умов співпраці і взаємодії з колегами з інших країн світу.

Література

1. Говеля С. Грані культури: До серії політичних лекцій до української молоді. Лондон, 1984. 184 с.

2. Татаренко І. Компетентність – вимога сучасності // Світло: науково-метод. інф. пізн.-освіт. часопис. 1996. №1. С.57.

TWO CONCEPTS OF LANGUAGE ETIQUETTE AND SPEECH ETIQUETTE FOR A FULL-FLEDGED COMMUNICATION

K. Drapaliuk,
Senior Lecturer, Language Training Dpt.
Odesa State University of Internal Affairs

A person is realized in the culture of thought, the culture of work and the culture of language. Linguistic culture is polished and improved in the process of communication, in particular, during the performance of professional duties. It manifests itself in the

possession of a professional language, the ability to express oneself correctly, accurately, logically; masterfully use communicatively justified linguistic means depending on the purpose and situation of communication.

Language is a means of communication and at the same time a means of forming and expressing thoughts. However, in the process of using language, it is important to follow the rules of language behavior, which are related to the rules of the situational use of language units established in each society. Given this, it becomes obvious that etiquette is an integral part of any language as a whole.

Linguistic etiquette is a sphere of communication between people, where multifaceted factors that determine communication often collide: linguistic, social, national, psychological.

Speech etiquette is manifested in the application of speech etiquette in specific acts of communication. So, the difference between these two concepts is that language etiquette is a set of means of expression, and speech etiquette is directly the choice and implementation of these means in speech.

Modern society cannot exist without language - the most important means of communication, a means of expressing thoughts and passing on experience to contemporaries and descendants.

Mastering the forms of speech etiquette in the English language system enables those who study this language to learn certain communication patterns, as well as to gain experience in tactful and friendly behavior.

In the system of English speech etiquette, the following main thematic groups are distinguished: greetings, farewells, appeals, introductions, apologies, thanks, congratulations and wishes, condolences, requests, invitations, advice, approval. The number of thematic groups of speech etiquette is not constant, which is related to their pragmatic meaning [1, 253].

In order to master the art of communication, it is not enough just to know the rules of communication, it is necessary to follow them. In addition, should be used various etiquette formulas that are characteristic of a particular language, are its speech stereotypes, and

are also appropriate in a certain conversational situation. Only in this case, we can make a positive impression on the interlocutor or achieve the desired result.

Speech etiquette is closely related to the concepts of «speech etiquette» and «communication etiquette», which should be distinguished. Language etiquette - polite phrases and rules for their use. Speech etiquette - the application of speech etiquette in practice, that is, in communication. Communication etiquette is a combination of linguistic etiquette (language and speech etiquette) and non-verbal communication.

English speech etiquette has its own specifics, which should be known not only in order to be proficient in the English language, but also in order to behave tactfully in the process of communicating with foreigners, in this case with Englishmen, and to give the impression of an educated and educated person.

Skillful own speech etiquette is a sign of a well-bred man and good manners as well as other personal dignity is highly valued in a decent society. So, the English speech etiquette is a very old and respected tradition. Any deviation from the speech etiquette is perceived as a manifestation of bad manners or a cheap shot.

Knowledge of the rules of speech etiquette, their observance allows a person to feel confident and at ease, not to feel awkward and difficult to communicate. Strict observance of speech etiquette in communication leaves interlocutors and partners a favorable impression of the agencies, maintains its positive reputation[2].

A police officer must be able to embody the ethical principles learned in the process of professional training into appropriate forms of external behavior, the basis of which is respect for a person and his dignity, politeness, tact, modesty, accuracy, aesthetic appeal of actions combined with expediency and common sense [3]. Such behavior is the embodiment and evidence of the law enforcement officer's professionalism.

Reference

1. Ethics of business communication / [T. Hrytsenko, N. Chupryk, L. Anokhina. Center of Educational Literature. S. Hrytsenko, T. Ishchenko, etc.], 2019. – 344 p. [in Ukrainian]

2. The Ukrainian world in scientific paradigms: Collection of scientific works of the Kharkiv National Pedagogical Institute H.S. Skovoroda University. — Kharkiv: HIFT, 2017. — Vol. 4. — 130, [2] p. — Retrieved from: https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3408/1/Чернушенко [in Ukrainian]

3. Rules of ethical behavior of police officers: order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated November 9, 2016 No. 1179.Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16 (date of access: 26.07.2022). [in Ukrainian]

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ»

Єльнікова Н.І.
старша викладачка кафедри українознавства факультету № 2
Харківський національний університет внутрішніх справ

Вищі навчальні заклади мають постійно вдосконалювати підготовку фахівців, які повинні володіти не лише загальнопрофесійними, а й мовними, мовленнєвими, комунікативними та культурологічними компетенціями, необхідними майбутньому спеціалісту як складові соціалізації.

Успішне формування мовної компетенції, тобто вміння застосовувати українську мову для своєї професійної діяльності на сьогодні є вкрай актуальним у сфері мовної освіти, оскільки сприяє глибшому засвоєнню курсантами професійних дисциплін. Однак, перш ніж досліджувати специфіку формування мовної компетенції у майбутніх правоохоронців, варто проаналізувати сам термін «мовна компетенція».

Компетенція та компетентність базують компетентнісний підхід у викладанні української мови професійного спрямування майбутнім правоохоронцям. Компетенція узагальнює знання, уміння та навички, що ефективно застосовуються на практиці, натомість компетентність визначає особистий досвід вдалого застосування конкретної компетенції. При підготовці курсантів варто розмежовувати мовну, мовленнєву та комунікативну компетенції, які формують загальні та спеціальні програмні компетентності.

Уперше термін «мовна компетенція» запропонував зарубіжний дослідник Н. Хомський у середині XX ст., інтерпретуючи мовну компетенцію як «ідеальне знання мовця-слухача про свою мову», основу якої становлять природні знання основних мовознавчих універсалій і здатність особи довершувати свою граматику – правила відтворень речень, що уловлюються в мовному оточенні [2]. Як зауважує Н. Лопатинська, мовну компетенцію варто розглядати крізь призму «засвоєння, усвідомлення мовних норм, що склалися історично в фонетиці, лексиці, граматиці, орфоепії, семантиці, стилістиці та адекватне їх застосування в професійній діяльності» [1].

Мовна компетенція охоплює знання фонетичних, лексичних, граматичних і текстуальних моделе мовної системи та вміння застосовувати їх під час комунікації. Слід підкреслити, що мовна компетенція не обмежується лише знаннями граматичних і синтаксичних правил, а й вимагає досконалого володіння навичок і здібностей: активація словникового запасу, акомодація до мовних, культурних, професійних норм на платформі інтерактивної комунікації.

Потенційно важливою у формуванні мовної компетенції майбутніх правоохоронців є дисципліна «Українська мова професійного спрямування». Грамотно писати, укладати ділову документацію відповідно до норм стилістики та ділового етикету, вправно висловлювати власні думки під час ділового спілкування – неминуча потреба сьогодення. Крім того,

правознавча діяльність прямо залежить від розуміння багатьох мовних сторін і від уміння їх застосовувати, а отже, підвищується значущість дисципліни «Українська мова професійного спрямування» для професійної підготовки майбутніх правоохоронців.

Метою цієї навчальної дисципліни є формування комплексу комунікативних умінь і навичок у галузі професійно орієнтованої культури писемного мовлення для практичного використання в роботі при створенні та оформленні ділової документації, а також формування універсальних та загальнопрофесійних компетенцій, передбачених державним освітнім стандартом вищої освіти. Ефективність формування мовної компетенції на заняттях з української мови професійного спрямування передусім зумовлено спрямованістю на розвиток мови.

Юридична мова – складна функціонально-стильова система, якій важливі і монолог, і діалог, і полілог; однаково значущі й усна, і письмова форми мови; принципова необхідна відповідність нормам літературної мови та застосування ресурсів різних стилів мовлення.

Безсумнівно, формування у майбутніх правоохоронців мовної компетенції потребує величезної роботи, якщо враховувати, що мова переважної більшості вступників не завжди відповідає нормам сучасної української літературної мови, зумовлене недостатнім рівнем знань, що призводить до орфографічних і пунктуаційних помилок у письмовій мові, до порушень мовних норм в усному мовленні, до граматичних і лексичних помилок. Усні та письмові тексти вільно створюються лише у стандартних ситуаціях, регламентованих інструкціями, наприклад, структурою власного висловлення на ЗНО з української мови; культурні, історичні та наукові явища та події усвідомлені лише на рівні окремих значущих фактів чи подій. Усе це ускладнює вміння вільно мислити, не запозичаючи чужі ідеї а бо видаючи їх за свої.

Дисципліна «Українська мова професійного спрямування» зумовлює вироблення у майбутніх правоохоронців навичок

самостійного, свідомого вибору й організації мовних засобів, які у конкретній ситуації комунікації за дотримання сучасних мовних норм та етики спілкування дозволяють забезпечити найбільший ефект у досягненні поставлених комунікативних завдань: опанування запасів ресурсів української мови; формування вмінь добору мовних засобів для оптимальної професійної комунікації; ґрунтовне засвоєння норм сучасної української літературної мови; формування навичок пошуково-аналітичної роботи з довідковими виданнями, навичок грамотного письмового й усного мовлення; вивчення особливостей функціональних стилів і жанрів, необхідних для правової комунікації; вивчення особливостей створення тексту публічного виступу у різних сферах юридичної комунікації; укладання документів відповідно до сучасних вимог документообігу.

Традиційно професійно орієнтований підхід до формування мовної компетенції здійснюється на матеріалі текстів за профілем майбутніх правоохоронців. Під час роботи над текстом відбувається багатоаспектне навчання мови спеціальності: вивчення термінологічної лексики, опанування граматичних конструкцій наукового стилю мовлення тощо. Важливим є правильний добір навчального матеріалу, зумовлений професійною спрямованістю. Урахування специфіки профільних спеціальностей доцільно проводити за такими напрямами: робота з юридичними текстами, вивчення спеціальних тем для розвитку усного мовлення, розроблення методичних посібників для розвитку граматичного та лексичного рівнів мовної компетенції курсантів. Виняткову увагу варто приділяти орфографії професійних термінів, правильному застосуванню номенклатурних назв органів, установ і посад, а також особливостям синтаксичних конструкцій, недоречності вживання емоційно забарвленої лексики.

Таким чином, професійно орієнтований підхід до формування мовної компетенції майбутніх правоохоронців має вправно поєднувати пізнання української юридичного

спрямування з формуванням і розвитком власне української мови. Вироблена мовна компетенція майбутніх правників сприятиме розвитку їхнього почуття власної гідності, зокрема формуванню позитивного вигляду співробітника правоохоронних органів.

Література

1. Лопатинська Н.А. Мовна, мовленнєва та комунікативна компетенції у студентів вищих навчальних закладів як складники фахової культури майбутнього корекційного педагога. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): Збірник наукових праць. 2015. Випуск 5. С. 187-197.

2. Хомский Н. Язык и мышление. Перевод с англ. Б. Ю. Городецкого. М. : Изд-во МГУ, 1972. 123 с.

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНА КОМУНІКАЦІЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Караваєва Т.Л.
доцент кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів
ОНУ імені І.І. Мечникова
Тер-Григорьян М.Г.
доцент кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів
ОНУ імені І.І. Мечникова

Володіння іноземною мовою традиційно відноситься до базових кваліфікацій спеціалістів високого рівня підготовленості до виконання професійної діяльності. В силу цієї обставини однією з провідних цілей сучасної освіти є підготовка висококваліфікованих спеціалістів, здатних не лише самостійно і творчо вирішувати поставлені перед ними актуальні завдання, а й компетентно здійснювати професійно орієнтовану комунікацію іноземною мовою.

Поняття «компетентність» в сучасній системі освіти набуло якості більш повного, особистісно та соціально інтегрованого підходу до підготовки фахівців. Тому, сутність компетентнісного підходу пов’язана з особистісно орієнтованим і діяльнісним

підходами до навчання та визначається спрямованістю на набуття курсантами компетенцій, що відображають реалії професійного й соціального життя. «Іншомовна професійна комунікативна компетентність» визначається як складне інтегративне ціле, яке забезпечує компетентне професійне спілкування мовою спеціальності в умовах міжкультурної комунікації [1, с. 23]. Вона передбачає сформованість комунікативних умінь у чотирьох основних видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо), наявність мовних знань (фонетичних, граматичних, лексичних) та навичок оперування ними. Засобом формування професійної комунікативної компетентності є спілкування, але у тому випадку, якщо воно здійснюється на діяльнісній, ситуативно-обумовленій, мотиваційній основі з використанням професійно орієнтованого змісту як теми спілкування [2; с. 41].

Зважаючи на вищенаведені визначення, в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця необхідно враховувати специфічні вимоги й умови професійної діяльності, систему професійних зв'язків, її предметно-технологічний, соціальний і психологічний контексти. Тому викладачам іноземної мови слід тісно співпрацювати з профілюючими кафедрами, узгоджуючи тематику занять та стиль мовної поведінки, який найбільш доцільний в тій чи іншій ситуації професійного середовища.

Не випадково, тому, що новітні дослідження, виконані з теорії та методики професійної освіти вітчизняними вченими (Г.А. Китайгородська, В.Д. Лопатка, І.В. Сусліна, М.О. Фаєнова) і зарубіжними вченими (B. Coffee, C. Cohen, P. Donovan, D. Wilkins), орієнтують на те, щоб зміст і технології навчання майбутніх фахівців іноземній мові перед усім відповідали провідним аспектам їх спілкування і діяльності, в сфері яких, вони найчастіше будуть реалізовувати свій творчий потенціал як професіонали. На цій основі, доцільним є висновок, що для інтенсифікації підготовки майбутніх фахівців до професійно

орієнтованої комунікації на іноземній мові із колегами, необхідно, як мінімум, вирішити наступні дидактичні завдання:

– визначити реальну потребу в професійно орієнтованій комунікації іноземною мовою для конкретного типу фахівців, на основі виявлення соціо-психологічних передумов навчання, що включають взаємозв`язок спільної діяльності і функцій спілкування;

– провести відбір найбільш типових ситуацій спілкування фахівців певного профілю з зарубіжними колегами;

– скласти список комунікативних намірів відповідно до рівня спільної діяльності, функцій і ситуацій спілкування фахівців;

– розробити пакет дидактичних матеріалів для курсу викладання іноземної мови з урахуванням типових ситуацій іншомовного спілкування і комунікативних намірів фахівців;

– виявити і систематизувати типологію рольових професійно орієнтованих ігор;

– систематизувати комплекс вправ з використанням сюжетно-рольових і ділових ігор з курсу іноземної мови з урахуванням навчання майбутніх фахівців;

– теоретично обґрунтувати суть даної технології викладання іноземної мови, експериментально перевірити її ефективність;

– підготувати методичні рекомендації для студентів і викладачів щодо форм і засобів навчання майбутніх фахівців іншомовної професійно орієнтованої комунікації [3, с.191].

Слід зазначити, що концептуальними, для успішного вирішення виділеної вище сукупності дидактичних завдань, можуть стати наступні положення:

1. Навчання професійно орієнтованої комунікації іноземною мовою можливо при урахуванні спільної діяльності майбутніх фахівців і характерних для них функцій спілкування, а також особистісних якостей, необхідних їм для ефективної взаємодії із колегами.

2. Формування змісту викладання іноземної мови доцільно починати з визначення його екстралінгвістичного компонента, комунікативних намірів, характерних для певного рівня спільної

діяльності і конкретизованих типових ситуацій їх професійного спілкування [1, с.27].

3. Дидактичне забезпечення курсу іноземної мови доцільно здійснити на основі текстів з домінантною інформування, регулювання та оцінки, відібраних із засобів масової інформації, науково-технічної реклами і телепередач [4, с.9].

4. При створенні дидактичного забезпечення курсу іноземної мови необхідно враховувати соціо-психологічні і лінгвістичні особливості професійно орієнтованої бесіди як основної форми реалізації комунікативних намірів майбутніх фахівців [4,с.11].

5.Технологія навчання професійно орієнтованої комунікації іноземною мовою передбачає наявність комплексу певних ігор.

Таким чином, курс викладання іноземної мови, побудований на принципі активізації можливості особистості майбутнього професіонала і колективу співробітників, а також апроксимації навчання до реальних умов його професійної комунікації, забезпечує значне покращення умінь слухачів щодо їх прояву в умовах професійно орієнтованого спілкування. В першу чергу проявляються вміння щодо вільного іншомовного інформування на іноземній мові, запиту інформації, оцінюванню спільної діяльності в типових ситуаціях професійно орієнтованого спілкування із колегами.

Література

1. Лопатка В.Д. Формування іншомовного професійного лексикону у слухачів-прикордонників при навчанні читання текстів за фахом: Дис. …канд.пед.наук: 20.02.02. Хмельницький, 1999. 217 с.

2. Сусліна І.В. Розвиток професійно-лінгвістичної активності слухачів прикордонників у процесі вивчення іноземної мови: Дис. …канд.пед.наук: 20.02.02. Хмельницький, 1998. 179 с.

3. Сура Н А. Іншомовна професійна компетентність: головні принципи та компоненти процесу навчання професійно-орієнтованого спілкування. Вісник Луганськ. держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка № 4 (60). 2003. С. 190–192.

4. Canal M. From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy. Language and Communication. London: Longman, 1983. P. 2–27.

УРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ АСПЕКТІВ СПІЛКУВАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Короткова Ю.М.
д. пед. н., професор,
професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Донецький державний університет внутрішніх справ

У сучасній лінгвістичній та психолого-педагогічній науці дедалі активніше досліджуються гендерні аспекти спілкування. За твердженням науковців, стиль спілкування жінок і чоловіків найяскравіше репрезентується в діловій та професійній сфері. Цілком очевидно, що врахування гендерних особливостей спілкування може значно підвищити продуктивність праці, зменшити ризики виникнення конфліктних ситуацій на робочому місці. Розглянемо більш детально особливості чоловічого й жіночого стилів спілкування.

Чоловічий стиль спілкування зорієнтований на систему домінування: чоловікам притаманна завищена самооцінка, самовпевненість, зосередженість на завданні, схильність до стереотипів у спілкуванні. Такий стиль називають авторитарним. Для чоловіків найважливішою є інформація, результат, факти, цифри, для них тільки одна відповідь правильна (переважно це – власна думка). Звичайно, що є винятки з правил, і достатня кількість чоловіків, які обізнані з теорією та практикою ефективної управлінською діяльності, демонструють геть інший підхід у діловому спілкуванні.

Жінки репрезентують демократичний стиль спілкування: колегіальне прийняття рішень, заохочення активності учасників / учасниць комунікативного процесу, що сприяє зростанню ініціативності співрозмовників/співрозмовниць, кількості нестандартних творчих рішень.

На вербальному рівні жінки частіше вживають слова зі значенням невпевненості (мабуть, напевне, певно, очевидно, либонь), а чоловіки демонструють свою незаперечну переконаність (я глибоко переконаний, ясна (звісна) річ, що й казати, зрозуміло). Бажання чоловіків показати у спілкуванні з жінками високий рівень ерудиції спонукає їх до вживання професійної лексики [2, с. 163-164].

Щодо умінь слухати, то жінки здатні до довгого й уважного слухання, при цьому дуже рідко перебивають співрозмовників / співрозмовниць, чоловіки ж уважно слухають у середньому лише 10-15 секунд, потім відволікаються і частіше за жінок перебивають партнера/партнерку.

Гендерні особливості спілкування виразно виявляються і в етикетному спілкуванні. Під час розмови жінки зазвичай відверто дивляться у вічі співрозмовника / співрозмовниці, чоловіки ж частіше уникають прямого погляду. Жінки здебільшого починають і підтримують розмову, а чоловіки контролюють і керують її перебігом. Жінки частіше, ніж чоловіки просять вибачення, докладно щось пояснюють.

Жінки вільніше й повніше (зокрема, вербально) висловлюють свої почуття й емоції, у них виникає потреба ділитись з кимось своїми переживаннями; вони також здатні до співпереживання. Жінки, крім інформації, значною мірою зорієнтовані на атмосферу спілкування, на інтерактивні, міжособистісні аспекти. Жінки віддають перевагу партнерській, рівноправній комунікації; вони зорієнтовані на встановлення хороших стосунків, прагнуть до їх зміцнення, знищення соціальних та інших ієрархічних бар'єрів. Тобто жінки намагаються скоротити дистанцію між собою і партнером / партнеркою у комунікації, а чоловіки цю дистанцію підтримують.

Чоловічий стиль спілкування – активний і предметний, але водночас змагальний і конфліктний. Для чоловіка зміст спільної діяльності важливіший, ніж індивідуальна симпатія до партнера / партнерки. Чоловіче спілкування відрізняється емоційною стриманістю. Чоловіки у комунікації зорієнтовані на соціальні

статуси і владу; вони пристосовуються до ієрархічних соціальних ролей у комунікації. Чоловіки частіше обирають роль «одинокого воїна», який повинен завоювати певну позицію в комунікації або залишитися в ній самотнім.

Відрізняються жіночі й чоловічі стилі спілкування і щодо застосування невербальних засобів. Міміка жінок багата і досить легко розпізнається. Існує припущення, що типові комунікативні патерни жінок, а саме – часте використання посмішок та поглядів, більш розвинута здатність декодувати невербальні сигнали, вказує на те, що жінки більш зацікавлені в отриманні зворотного зв'язку від свого співрозмовника / співрозмовниці. У більшості культур жінок вважають соціально більш слабкими. Саме через це, на думку багатьох учених, жінки використовують ці патерни, щоб запобігти конфліктних ситуацій та виробити стратегії, адекватні умовам взаємодії.

Невербальні засоби комунікації, які використовують чоловіки і жінки, мають різне призначення. Жінки роблять все, щоб здаватись привабливішими та яскравішими. Вони чепуряться, намагаються показати шию та зап'ястя, що є символом ніжності на жіночності, закидають ногу за ногу, грають з аксесуарами, волоссям. Чоловіки, у свою чергу, намагаються показати свою силу та надійність. Вони розтягують м'язи, виставляють великий палець, сидять з широко розставленими ногами [2].

Цілком очевидно, що правоохоронець у своїй роботі має враховувати гендерні аспекти спілкування, які є невід'ємною частиною професійної комунікації. Якщо, скажімо, поліцейський розпитуєте жінку про місцезнаходження певного об'єкта, навряд чи вона зможе йому чітко описати шлях до нього, використовуючи конкретні одиниці виміру (метри, кілометри), назви сторін горизонту тощо. І жодні крики, погрози тут не спрацюють, оскільки більшості жінкам важко таким чином описувати маршрут. Натомість вона розкаже, повз чого ви маєте пройти, що, якого кольору й величини побачите ліворуч та праворуч і т.д. Урахування гендерних аспектів спілкування може значно спростити виконання поліцейським поставлених завдань.

Література

1. Адамець С. Гендерні особливості невербального спілкування та його вербалізація. URL: https://eprints.oa.edu.ua/5920/1/1.pdf.

2. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: 2-ге вид., виправ і доповнен. К.: Алерта, 2011. 696 с.

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ В ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ – СЬОГОДЕННЯ ТА МАЙБУТНЄ

Краснопольський В.Е.
д.пед.н., доцент,
завідувач кафедри іноземних мов
Луганський державний університет
внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Стрімкий розвиток інформаційних технологій, можливості яких безмежні, уможливив появу нових технологій навчання, основаних на Web-технологіях як елементу віртуальної реальності.

Освітні Web-технології – це комплекс інформаційно-комунікативних технологій, програмних і апаратних засобів і сервісів мережі Інтернет, що реалізують педагогічні принципи та стратегії навчання, організації й управління навчально-пізнавальною діяльністю учнів.

Віртуальна реальність, яка виникає завдяки Web-технологіям, стає новим технологічним, психофізіологічним і соціокультурним засобом існування людини у світі, формуючи принципово новий тип педагогічних технологій.

Віртуальне середовище, що розглядається як контекст, у якому відбувається повсякденна життєдіяльність людини, починає відігравати значну роль у професійній діяльності сучасного фахівця. Реаліям існування інформаційного

суспільства відповідає діяльність віртуальних професійних спільнот, що дозволяє говорити про зародження нового типу професійного спілкування, головною особливістю якого стає віртуальність.

В. Кремень зазначив, що майбутнє належить не видатним особистостям і не “трудовим масам», а інтелектуальним працівникам, індивідам, які мислять і можуть включитися в більш потужні, надособистісні системи штучного інтелекту. [1]

Віртуальне/комп'ютерне середовище є основою для конструювання засобів навчання, зокрема й засобів навчання іноземних мов. Розвиток комп'ютерної техніки, комп'ютерні та телекомунікаційні засоби пошуку, обробки, обміну інформацією докорінно видозмінюють зміст і засоби організації майбутньої професійної діяльності випускників немовних ЗВО (інженерів, економістів, юристів тощо).

Безсумнівно, іншомовна складова професійної комунікативно-пізнавальної діяльності майбутнього фахівця також відбуватиметься переважно в електронному середовищі комунікації. Фахівцю необхідно функціонувати у світі електронних носіїв інформації: читати і створювати сторінки в Інтернеті, здійснювати в ньому пошук, формувати й передавати повідомлення іноземною мовою.

Під віртуальною реальністю можна розуміти комп'ютерну технологію та її продукт – інтерактивне віртуальне середовище, що використовує сукупність засобів і методів породження та реалізації віртуальних образів для активної взаємодії з ними або всередині них, і яке має високий рівень достовірності.

Віртуальна реальність має певні переваги для використання в навчальному процесі, а саме [2, с. 1-8]:

- підтримує експериментальне навчання, коли учні задіюють усі органи сприйняття в процесі навчання;

- допускає активне навчання, за якого слухачі інтенсивніше залучені в процес навчання;

- створює можливість спільного навчання, коли студенти можуть спілкуватися і ділитися набутим досвідом один з одним у

віртуальному освітньому середовищі, що імітує навчальний клас або реальне мовне середовище;

- дозволяє викладачам бути в ролі посередників процесу навчання, а не єдиного джерела інформації. Це означає, що знання набуваються самими студентами, а не отримуються як готові.

Комп'ютерна віртуальна реальність допускає опис у термінах трьох підкласів:

1) віртуальна реальність являє собою мережне середовище, в якому люди взаємодіють, обмінюючись інформацією;

2) мультимедійна віртуальна реальність є розширенням можливості інтерактивної мультимедіа, але без занурення;

3) сенсорно-занурювальна віртуальна реальність включає в себе сукупність апаратних, програмних і концептуальних засобів, що дозволяють користувачеві перебувати та взаємодіяти у світі, створеному комп'ютером [3, с. 47-58].

Системи віртуальної реальності, призначені для навчання, – новий етап у розвитку програмно-педагогічних засобів навчання.

Беручи до уваги специфіку віртуального освітнього середовища, розглянемо його у двох аспектах [4, с. 6]:

- *технологічному*, тобто як інформаційний простір взаємодії учасників навчального процесу, що породжується технологіями інформації та комунікації і включає комплекс технологій і комп'ютерних засобів, здійснюючи управління комунікацією учасників і змістом освітнього середовища;

- *комунікативно-організаційному*, тобто як складну комунікативну систему, що самоналаштовується (коригування поведінки і дій учасників процесу комунікації стосовно змінюваної ситуації) і самовдосконалюється (удосконалення в міру засвоєння складніших типів взаємозв'язків), котра забезпечує прямий і зворотний зв'язок між викладачем, студентами та іншими учасниками навчального процесу.

Загальною вимогою до розробки віртуального освітнього середовища будь-якого рівня є, на наш погляд, забезпечення

інформаційної віртуальної взаємодії, реалізованої в комп'ютерних мережах:

- превалювання аудіовізуального подання інформації та можливість автоматизації управління віртуальними об'єктами, процесами, представленими на екрані;

- простота і психологічна комфортність здійснення комунікації з віртуальним партнером і можливість моделювання професійних ситуацій, процесів, об'єктів при інтерактивній та аудіовізуальній взаємодії;

- можливість отримання швидкої реакції за результатами комунікації і вибору зацікавлених партнерів-однодумців щодо конкретного виду діяльності;

- здійснення взаємодії з об'єктами або участь у процесах, що відображені на екрані, але реалізація яких у реальності неможлива.

Незважаючи на великий дидактичний потенціал віртуального освітнього простору, навчання може бути неефективним у разі відсутності у студента потреб і мотивів для використання ресурсів всесвітньої мережі, недостатнього рівня знання когнітивно-мовних стратегій та усвідомлення особливостей письма і читання в умовах комунікації у всесвітній мережі, недостатнього рівня опанування комунікативно-мовних стратегій міжкультурної комунікації. [5]

Література

1. Кремень В.Г. Освіта в умовах інноваційного розвитку суспільства. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2010. Вип. 23. С.8 -15.

2. Hamada M. An example of virtual environment and web-based application in learning // International Journal of Virtual Reality. 2008. № 7(3). С. 1-8.

3. Євдокимова М.П. Комп'ютерні технології навчання іноземних мов: методологічні та педагогічні аспекти. Телекомунікації та інформатизація освіти. 2002. №4(5). С.47-57.

4. Вайндорф-Сисоєва М.Є. Віртуальне освітнє середовище: категорії, характеристики, схеми, таблиці, глосарій: Навчальний посібник. М.: МДОУ, 2010. 102 с.
5. Тумалев А. В. Роль віртуального середовища в розвитку професійної компетентності фахівця. URL: http://www.ibl.ru/konf/031209/118.html.

НАВЧАННЯ ПИСЬМОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Куделіна О.Ю.
ст. викладач кафедри іноземних мов
Одеський державний екологічний університет
Бец О.О.
викладач кафедри іноземних мов
Одеський державний екологічний університет

Поліцейський нового століття втілює ідеї партнерських взаємодій з населенням, що ґрунтуються на довірі до її справедливої сили, до її інтелектуальної, інформаційної та технологічної оснащеності. У цьому зв'язку змінюється уявлення про сутність соціально-комунікативної компетентності співробітників сучасної поліції України, завдання її розвитку набуває державного значення та актуалізує пошук, розробку та реалізацію нових моделей підготовки поліцейських.

Звертаючись до педагогічної моделі, яка може представляти процеси розвитку соціально-комунікативної компетентності майбутнього працівника поліції, ми вважаємо за можливе віднести її до структурно-процесуального вигляду, яка повинна включати: методологічний блок (підхід, принципи), структурний блок (опис структури компетентності), блок факторів та умов (організаційні, педагогічні, кадрові, соціальні тощо), процесуальний блок (етапи, елементи, фази, діючі фактори та ін. параметри досліджуваного процесу), інформаційно-технологічний блок (педагогічну техніку, систему методів та

організаційних форм) навчання, що становлять дидактичну основу моделі підготовки майбутніх поліцейських), блок результатів (критерії, показники, результати) [1, с.182].

Зміни останніх років у діяльності поліції мають бути відображені у нових педагогічних моделях, у тому числі, у зв'язку з активним впровадженням інформаційних технологій. Комп'ютерні технології сприяють реформуванню системи освіти всіх рівнів. При цьому освітні платформи, в основному, надають якісні послуги та доступ до курсів спеціальності, розроблених провідними університетами світу англійською мовою. Не відстає у використанні інноваційних комп'ютерних технологій (ІКТ) викладання іноземних мов. Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що використання smart-технологій у навчанні є новим підходом, який тільки починає своє становлення, тоді як за кордоном цією проблемою займаються вже багато років (Т. Бейтс, М. Бренсфорд та Дж. Дуглас, Р. Елліс [2], С. Геддес та ін.). За допомогою smart-технологій викладачі вносять різноманітність до домашніх завдань та самостійної роботи курсантів, і тим самим створюють нові умови для самоосвіти та індивідуальної траєкторії навчання. Smart-технології усувають обмеження, які мають традиційні методи, виводячи навчання та викладання за межі навчальної аудиторії, сприяють спілкуванню курсантів один з одним та з викладачем за допомогою Інтернету. Викладачі та курсанти можуть разом планувати та організовувати курс навчання, що дозволяє останнім впливати на вибір освітнього контенту.

Однією з лінгвістичних умов письмової комунікації є короткий виклад суті почутого чи прочитаного з допомогою нової лексики, а не дослівне відтворення подкаста. З огляду на комунікативний підхід до мовної підготовки у ЗВО саме вміння презентувати інформацію є кульмінаційною частиною проекту з організації самостійної роботи курсантів. Створюючи свою відеопрезентацію на прослухану тему курсанти повинні узагальнити свої напрацювання на всіх етапах роботи. Відеопрезентація записується слухачами у формі подкасту на

сервісах, заздалегідь обговорених. Це допомагає активізувати засвоєну лексику, а також здобути навички самостійних виступів із резюмуванням прочитаного чи почутого. Спільний перегляд готових презентацій дозволяє ділитися враженнями та коментарями. Важливо, що коментарі відображають не лише повноту та глибину розкриття теми, але також творчу та вмілу подачу презентації, відповідність запропонованим критеріям оцінки з погляду стратегій англійської мови. Таким чином, не тільки викладач, а й самі курсанти оцінюють, наскільки кінцевий результат – відеопрезентація – відповідає поставленим вимогам. Як бачимо, одна частина завдань спрямована на розвиток іншомовної комунікації, інша – на відпрацювання професійних навичок. Це створює так званий синергетичний ефект: при однаковій вихідній інформації всім курсантів, кожен вирішує завдання викладача дещо по-своєму. В результаті курсант бачить не тільки рішення завдання, а й можливі варіанти роботи інших курсантів [3. с.187]. Так він/вона отримує значно більше корисної інформації, ніж за самостійної роботи.

Ефективність будь-якого технологічного інструменту залежить від знань, досвіду та кваліфікації педагога, який керує цим процесом. Необхідно враховувати, по-перше, пробудження інтересу до професійної тематики, матеріалів, що містять інформацію про вимоги до випускників на ринку праці. По-друге, організовувати самостійну роботу курсантів таким чином, щоб вони здійснювали пошук в Інтернеті інформації з програмної тематики.

Література

1. Зеликовская Е.А. Развитие межкультурной коммуникации, использование облачных технологий как инновационные компоненты методики преподавания иностранных языков. Поєднання інноваційних і традиційних технологій навчання української та іноземних мов як чинник забезпечення дієвості знань: матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практ. конф. Х.: РВВ ХТЕІ КНТЕУ, 2016. С.181–184.

2. Ellis R. Principles of instructed second language acquisition. Washington, DC: Center for Applied Linguistics. 2008. http://www.cal.org/resources/digest/digest_pdfs/ Instructed 2ndLangFinalWeb.pdf

3. Bates, T. Thirty Years Later: Reflection on Computer Assisted Learning or Communications for Instructional Technology in Distance Education. Vol. 32. № 2. Ryerson University, Toronto, Canada. 2016. P.186–188.

IMPORTANCE OF COMMUNICATION AND VERBAL COMMANDS FOR A POLICE OFFICER

Lisovska Alla
Candidate of Philological Science
Associate professor at Department of Language Training
Odesa State University of Internal Affairs

One of the most common complaints civilians have about police officers is that their communication style is rude and arrogant. When officers adopt such a stance they run the risk of sending a message opposite to the one intended. As a result some members of the public lack trust in the police, and are unwilling to assist police in fighting crime. Although socio-demographic factors such as ethnicity, gender and age do affect attitudes to law enforcement, police officers who communicate politely and convey concern are more likely to facilitate compliance.

By the very nature of their work, police officers communicate with people from a wide variety of backgrounds, attitudes, and preconceptions. These differences present several challenges. Officers are required to adjust their communication practices. They must quickly assess if the person they are talking to is a suspected or convicted felon, as an anxious member. Therefore, officers need to develop a type of code-switching that allows them to accommodate members of the public under some circumstances and to use authoritative forms of communication in others. To do otherwise

could be literally life threatening under certain circumstances. This is a type of balancing act for officers who must accomplish two objectives: represent authority and induce compliance, and, at the same time, show concern, and gain respect and trust.

Trust is an important factor in establishing positive relationships. People tend to distrust members of dissimilar groups and may perceive them as threatening. For example, in police-civilian interactions, members of the public tend to see the uniform and the badge rather than the individual behind them. However, studies show that police officers who are willing to take the time to show kindness, understanding and consideration when interacting with others - especially those who may be distrustful - will likely foster a more positive atmosphere. This means a greater likelihood of cooperation.

To be most effective, police officers should communicate in a style that is sensitive to the values, customs, and needs of a wide variety of community members within a given culture. In this way officers can be responsive to, and combat, the histories of immigrant minorities who often have had frightening experiences with non-accommodating officers in their culture. However, accommodation practices can be counterproductive in certain ambiguous and, especially, physically- or life-threatening circumstances. Detecting cues to understand when to accommodate or code-switch to another more controlling and assertive style is a critical communicative skill.

Verbalization when appropriate, can, and should be used, at all levels of force. During his “Realistic De-escalation» class, Dr. Bill Lewinski of the Force Science Institute suggests a verbal strategy that has an officer issue the same loud verbal commands no more than three to four times. If the desired response has not taken place, the officer needs to change what they are doing or saying. Some officers repeat the same commands cases dozens of times, however, the suspects do not change their behaviour and officers get stuck in a verbal command loop due to training, stress or a combination of the two. Finding yourself in similar situation, a police officer should ask a question: “If suspects haven’t changed their behaviour after being

ordered in the first three attempts, what is the likelihood they will change it in the next 30 tries?" [2].

A suspect's non-compliance can be a sign that the suspect intends to harm an officer or attempt to escape. However, if the suspect is suffering a mental health issue, they may not be aware of or capable of following an officer's commands. An officer's stress level typically rises during these situations, which generally results in the officer raising his/her voice even louder and logically in the offender not complying. When dealing with non-compliance, several rules should be followed:

- A situation may require the firing of a weapon. That task should be given to someone not involved with communicating with the subject when possible. Talking adds additional time to an officer's response when they need to respond physically.

-Only one officer should do the talking. Too many voices - possibly giving contradictory commands - only add to the confusion and stress of the situation.

-Subject's hands must be kept in view. If you place the sights at the subject's waistline you can see their hands in most cases and your sights. This will provide for a faster reaction if they reach for a weapon.

-Officer safety comes before communication strategies. Distance gives the advantage of being farther from suspects and can help reduce their anxiety of feeling trapped or closed in.

All in all, verbal communication is one of our most powerful and often used tools in daily work of a police officer. It is considered of great importance for an officer to accommodate in their communication with the public which result in trust in police in maintaining a positive image of law enforcement.

References

1. Holmes, M.D., & Smith, B.W. Intergroup dynamics of extra-legal police aggression: An integrated theory of race and place. Aggression and Violent Behavior. 2014.

2. Terrill, W., & McCluskey, J. Citizen complaints and problem officers: Examining officer behaviour. Journal of Criminal Justice, 30, 2018. 143-155 p.

УКРАЇНСЬКА ПРАВНИЧА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ОДИН ІЗ ГОЛОВНИХ ВАЖЕЛІВ У РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНИХ НАУК

Максименко О.В.
к. філол. н., доцент
Луганський державний університет
внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Творення правничої термінології є вагомим чинником розвитку держави, оскільки є важливою умовою для функціонування державних і громадських інститутів. Термінологія пов'язана з історією української мови, історією національного права та історією законодавства.

Правнича термінологія – найдавніший пласт термінологічної лексики української мови, який своїми коренями сягає глибокої дописемної старовини, коли право існувало у своїй первинній формі – формі звичаїв і традицій. Норми звичаєвого права зафіксовані в перших юридичних писемних пам'ятках періоду Київської Русі: Договорах руських з греками 907, 911 і 944 рр., Правді Руській та інших документах князівського законодавства, що дають нам, як зазначав І. Франко в «Нарисі історії українсько-руської літератури до 1890 р.», «найстаріші зразки актового язика і юридичної термінології дохристиянської Русі X ст.» [5].

Потреба у використанні термінів безперечна, оскільки термін забезпечує максимальну точність вираження, а отже, і ясність розуміння законодавчої думки. Отже, термін – це слово або усталене словосполучення, що чітко й однозначно позначає наукове чи спеціальне поняття. Правничий термін (лат. Terminus – межовий знак, межа, кордон, закінчення, кінець, від Terminus – рим. бог кордонів і меж) – слово або словосполучення, що виражає поняття з прав, сфери суспільного життя й має визначення в юридичній літературі (нормативно-правових актах, юридичних словниках, довідниках, енциклопедіях, наукових працях тощо) [4].

За ступенем спеціалізації термінів виокремлюють три групи: загальнонаукові, міжгалузеві та вузькогалузеві. Загальнонаукові терміни – тобто ті, які вживаються практично в усіх галузевих термінологіях (*закон, свободи, аналіз, теорія*). Міжгалузеві – такі терміни, які використовують в більшості споріднених галузей (*приватна власність, технічна проблема, екологічний стан*). Вузькогалузеві – це терміни, які використовуються лише в певній галузі (*трафік, банківська гарантія*).

Правничий термін подає точне словесне позначення відповідного юридичного поняття, якому властиві такі ознаки, що визначають сутність терміна як особливої мовної одиниці:

1. Точність. Зазначена ознака надає визначення обраному терміну, бо саме неточний термін може спричинити соціальне непорозуміння між фахівцями певного виду діяльності.

2. Однозначність. На відміну від загальновживаних слів термінологія є однозначною.

3. Наявність дефініції. Кожен науковий термін має своє визначення, яке чітко окреслює його значення.

4. Мотивованість. Це мовна форма терміна, яка надає можливість зрозуміти поняття без використання спеціалізованих тлумачних словників.

А. Піголкін та А. Корж розрізняють такі різновиди правничих термінів: загальновживані; суто юридичні; технічні [3, с. 40].

Загальновживані терміни використовуються для позначення предметів, явищ, дій, ознак у повсякденному житті: *система, закон, документ, акт, держава, доказ, аргумент, умова, результат*. Із загальної кількості законодавства 80% – загальновживані слова [4, с. 26].

Терміни, які мають в нормативному акті більш вузьке, спеціальне значення – це слова чи словосполучення, які позначають поняття, що відображають специфіку державно-правових явищ: *правовідносини, юридична особа, позов, законопроєкт, неправдиве свідчення, речовий доказ* тощо [2, с. 311].

Технічні терміни наявні в різних галузях наук: ш*видкість, комп'ютер, плівка, депозит* тощо. Технічні терміни

використовуються в тому значенні, яке закріплене за ними у відповідній науковій галузі.

Одним із важливих аспектів вивчення термінології є термінологічний стандарт, тобто вироблення та використовування термінів-зразків у межах однієї країни. Саме така термінологія є обов'язковою для вживання в офіційних текстах. Процес стандартизації термінів становить певний алгоритм, під час якого лінгвісти використовують сталі терміни для ділової розмови чи укладання офіційного тексту [3, с. 48].

Отже, вивчення правничої термінології та практика використання термінів є складником високої культури мовлення юриста. Удало підібраний термін допомагає вирішити певні конфлікти та зберегти професійність, окреслити важливі поняття та вчасно застосувати нормативні приписи.

Література

1. Артикуца Н. Проблеми і перспективи вивчення юридичної термінології. Право України № 4.1998. С. 56–57.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави та права. Х: Економ. Експада. 776 с.
3. Усенко І.Б. Українська юридична термінологія. Українське державотворення: невитребуваний потенціал за ред. О. М. Мироненко. К., 1997. 54 с.
4. Чулінда Л. І. Українська правнича термінологія. К.: Магістр XXI сторіччя, 2005. 112 с.
5. Шеремета Н. Правнича термінологія української мови та процеси творення. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. 2013. № 765. С. 120–123.

THE ROLE OF THE FOREIGN LANGUAGES IN THE POLICE WORK

Manole Andreea
'Vasile Lascar' Police Constable School
Campina, Romania

I would like to start this paper by a French quotation which says that "a person who knows two foreign languages is worth two persons».

To stay monolingual means to reduce your personal development, to limit your communication and thinking skills and to deny your ability to appreciate and fully understand the world you live in.

Learning a second language opens you new opportunities and offers many perspectives which otherwise you wouldn't have been able to come across, especially in these times when knowing one or more foreign languages is in fact just an adaptation to the present and in certain situations, a compulsory requirement.

An efficient communication process or the successful negotiation with a partner, whether he is a strategic economy partner or a partner in a peace keeping mission, politician or a contact in a critical situation of law enforcement, can be achieved only by using international languages such as English and French. Not by chance, these two languages are the most used at the European Institutions level and they efficiently support the international cooperation process.

According to the experts in the safety and public order domain, knowing a foreign language plays an important role in a large variety of situations such as: assisting the victims of the crime committing, the witness interrogation, the field emergency calls, listening to audio files and coordinating the informing programs for the community.

In the police work, the presence of the interpreting professionals and ad-hoc interpreters is essential. The police officers who know foreign languages can be called for, even if they are off-duty in order to take part in investigations or for the newly happened situations. When an emergency situation comes up, the key for a successful

solution is an efficient and immediate communication process. For example, in a critical situation, there is no time to wait for an interpreter. In the field work, the police officers take action in the first line to ensure the safety and public order, by being present in the streets, at the borders of the country, in the airports, ports and prisons.

When the police officers can speak the same language as the perpetrators they encounter, the communication is improved, the citizens trust the police more and more and this way, not desired dangerous misunderstandings or violent escalations of the conflicts are avoided [1, p. 44].

When a police officer stops a car in traffic and the driver does not understand the language spoken in the country he visits, both the policeman's and the driver's safety is compromised. Furthermore, there may be obstacles in communication that can lead to very expensive lawsuits because of these misunderstandings which can turn into some unfortunate situations. Knowing foreign languages helps to solve the cases in a more efficient way.

When a victim or a witness doesn't speak the language the police officer speaks, precious time is wasted in order to catch the perpetrator until an interpreter comes along.

The tourists who come to a foreign country are often victims of the perpetrators, because of the following factors: getting lost in an area, the joy of being on holidays, frauds. In such situations, incidents, if both people and the police know an international language, can be more efficiently solved.

At the same time, the migration process has increased considerably in Europe in the past 10 years, fact that has led to numerous incidents due to the linguistic barriers between the emigrants and the law enforcement forces.

Within the context of the integration of Romania in the European Union and the adherence to the Schengen Space, the professional activity of the staff working in the safety and public order domain has become more diverse by means of the international professional cooperation for preventing and fighting against the crime phenomenon. In order to accomplish the professional tasks, there is a

need for an efficient communication, adaptation to the working environment and to the unpredictable situations, to activities in international contexts, morality, positive attitudes towards diversity and multicultural environment and also a desire for success. [2, p. 573-605]

At national level, the experts in the Ministry of Internal Affairs have made a lot of efforts in order to meet all these requirements. Thus, the General Direction of the European Affairs, Schengen and International Relations in the Ministry of Internal Affairs, according to the competences, provides with the organizing the activity of external representation and international cooperation, activities which are carried out by the internal affairs attachés and the liaison officers within the Ministry. Another important attribution of this Direction is to coordinate the activities in reference with the Ministry staff deployment within the institutions and organisms of the European Union or of the police officers to the Interpol International Organization.

Also, the Centre for the International Police Cooperation, structured as a Leading Compartment of the General Inspectorate of the Romanian Police, is specialized in strategic information exchange in the domain of combating criminality at international level, getting, this way, the police cooperation channels together: INTERPOL, EUROPOL, SCHENGEN INFORMATION SYSTEM as well as the attachés of internal affairs and the Romanian commissioned liaison officers abroad.

The initial and further training institutions in the Ministry of Internal Affairs suggest diverse foreign language courses centered on the practicability in the professional environment of the obtained competences, this way, ensuring the staff initiation, improving and specializing in this domain and The Institute of Studies for Public Order trains candidates to take part in multinational missions under aegis of ONU, EU, OSCE OR NATO.

In the international cooperation context and not only, the Romanian police officers must be aware that knowing at least one international language is a necessity. By opening the borders to the

countries of the European Union, the number of cross border crimes has increased considerably. Thus, the international missions have become more and more necessary and speaking an international language is a vital thing for a good cooperation with the countries in which the Romanian citizens commit crimes.

Anyone who says that learning a foreign language, as a police officer, is unpractical, without professional satisfaction or just a waste of time does not do us a favour. Therefore, take advantage of opportunities and improve your career, by learning a foreign language!

References

1. Roufa T. Soft skills you'll need to be a successful police officer. The Balance Careers, 2018
2. Salgado J.F., Anderson N., Moscoso S., Bertua C., Fruyt F. International validity generalization of GMA and cognitive abilities: An European Community meta-analysis: Personnel Psychology, 56. 2003, p. 573–605

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Медведенко С.В.
доктор філософії
декан факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності
Одеський державний університет внутрішніх справ

Однією з особливостей діяльності працівників правоохоронних органів є те, що вона відбувається в постійному контакті з різними людьми: за віком, статтю, соціальним станом, рівнем освіти, особливостями характеру. Комунікативна культура працівників поліції, уміння правильно, ясно й чітко висловлювати свою думку створює сприятливі умови для налагодження зв'язків з різними категоріями населення, дозволяє послідовно й ефективно розв'язувати складні професійні

завдання психологічного та міжособистісного характеру. І зрозуміло, що є основною складовою іміджу та професійної культури працівника.

У зв'язку із цим сьогодні приділяється особлива увага питанням підвищення ефективності й удосконалення професійної підготовки, формування у правоохоронців професійної культури та комунікативно-мовленнєвої культури зокрема.

Актуальність теми мовної підготовки працівників Національної поліції України зумовлена необхідністю підвищення рівня комунікативної культури практичних працівників правоохоронних органів, а також курсантів і слухачів закладів вищої освіти МВС, формування в них умінь і навичок установлення конструктивних взаємин із різними категоріями громадян.

Особливістю професійної діяльності співробітників правоохоронних органів є те, що в процесі служби затребуваними виявляються спеціальні знання з галузі спілкування, психології особистості та індивідуальних відмінностей, міжособистісного взаємодії тощо, а також засновані на них відповідні навички й уміння.

Вивчення основних напрямів удосконалення зв'язків правоохоронних органів із громадськістю, головних комунікативних прийомів, якими можуть користуватися працівники поліції з метою підвищення ефективності професійного спілкування з різними категоріями громадян, є важливим завданням у підготовці кадрів для Національної поліції України.

Аналіз основних бар'єрів у процесі спілкування, а також причин виникнення конфліктних ситуацій дозволить максимально уникнути гострих кутів при взаємодії з громадянами. Головне, що необхідно пам'ятати співробітнику правоохоронних органів: тільки від нього залежить правильний підбір стратегії поведінки і прийомів впливу на людей у конкретному акті спілкування.

Професійну мовленнєву культуру можна розглядати як важливий компонент загальної культури фахівця, що визначає здатність до ефективного спілкування в контексті професійної діяльності. Це комплекс знань, навичок, які стануть у нагоді під час ділового спілкування, та здатність правильно використовувати, реалізовувати їх у практичній діяльності з метою забезпечення ефективної професійної діяльності.

Вивчення особливостей професійного спілкування правоохоронця – це складний і багатогранний процес, який слід опанувати теоретично і підкріплювати отримані знання в практичній діяльності. При цьому навіть добре знання теорії і практики не гарантує постійного успіху, оскільки будь-яка людина, також і працівник правоохоронних органів, не захищений від помилки. Разом з тим уміння подолати труднощі, переглянути свою точку зору, перебудуватися є показником особистісної зрілості і професіоналізму правоохоронця, відображає наявність розвинених комунікативних компетенцій. Володіння системою теоретичних і прикладних комунікативних знань, а також їхнє вміння реалізувати ці знання на практиці виступають одним із факторів оптимізації та підвищення ефективності професійної правоохоронної діяльності. За сучасних умов діяльності правоохоронних органів комунікативна компетентність фахівців дедалі більше набуває значення професійно важливої якості.

У процесі своєї професійної діяльності працівникам правоохоронних органів доводиться спілкуватися з різними категоріями громадян, і досить часто процес спілкування ускладнюється різними факторами. Неможливо підготувати готові рекомендації та алгоритми поведінки в тій чи іншій ситуації, оскільки навіть теоретично складно розрахувати, з якою особистістю може зіткнутися працівник поліції, в якій ситуації він виявиться і з якого приводу може виникнути конфлікт, тим більше неможливо передбачити, як буде поводитися інша людина. Разом із тим, володіючи знаннями про закономірності комунікативної поведінки людини, можна підвищити

результативність спілкування, грамотно встановити психологічний контакт і визначити лінію своєї поведінки з тим чи іншим опонентом. І від того, як успішно буде складатися цей процес, залежить якість виконання завдань, покладених державою на правоохоронні органи.

COMMUNICATIVE - PSYCHOLOGICAL FEATURES OF FOREIGN LANGUAGES TRAINING OF THE POLICE OFFICER

Mitina O.
Head of the Dpt. of English Philology and Translation Studies
National University "Odesa Polytechnic"
Rostomova V.
Associate Professor of the Dpt. of English Philology and Translation Studies
National University "Odesa Polytechnic"

In most countries there is an agreement that police training should cover both theory and practice. In many states, theoretical training includes such subjects as law, criminal statistics, criminology, police office work, crowd control principles, communication strategies, conflict management, civil unrest, and others. At the same time, the theoretical aspect of basic police training is often limited to legal knowledge, which in turn is reduced to memorization of the articles of the national law on the police, the provisions of criminal law and the criminal/procedural code. In a number of states, practical training focuses on sports training, driving, drill and firearms skills.

An aspect of training that is sometimes overlooked is the strengthening of cultural awareness. The cultural mechanisms that ensure communication are speech and language. It should be borne in mind that the communicative activity of police officers is peculiar. It has a number of psychological features that, on the one hand, make it very specific, on the other hand, can complicate it. One of the most important psychological features of communication in the internal

affairs bodies is its professional orientation, associated with the need to identify the perpetrators of crimes, witnesses, victims, etc., that is, there is a certain set of communication parameters [1]. It is very important that the employee possesses the following necessary communicative qualities:

- the ability to quickly establish psychological contact with strangers and dispose
- them to yourselves;
- the ability to listen to other people;
- the ability to exert a psychological impact on people in the course of operational activities;
- the ability to overcome psychological barriers in communication;
- role skills [2].

An important feature of the police activities is that they have to face the confrontation of interested parties, which can manifest itself both openly and in a hidden form. In conditions of active confrontation (often in the most acute forms), the need for constant secrecy, encryption of one`s goals, masking of actual social roles, it is very important that an employee be able to learn the skills of role behavior. Society in many countries is multinational and heterogeneous, and its composition is characterized by ethnic and cultural diversity. Despite the fact that, in theory, police officers are required to treat all citizens equally, in practice, discrimination still occurs [3].

The Human Rights on Duty 1 report lists five problems with the traditional training system:

1. Closeness of vocational training institutions;
2. Insufficient or complete absence of public participation;
3. Discrepancies between theory and practice;
4. Residual principle in the approach to training on human rights and cultural awareness;
5. Limited opportunities for evaluation and external control.

The Council of Europe has developed a “Practical Guide for Police Training in the Field of Cultural Awareness» [4]. The Manual identifies six main objectives for such training:

- improve the knowledge of police officers in the field of human relations and understanding of their aspects;

In 1997 a Northern/Irish NGO, the Committee on the Administration of Justice (CJC), published a report titled Human rights on duty: International lessons for Northern Ireland. The report examines the study’s results of the problems associated with the transition to new forms of police organization and change management in the police departments of Canada, Belgium, the Netherlands, Australia, Spain, El Salvador and South Africa. The document contains chapters on police representativeness and training of officers.

- develop communication skills, especially in a culturally diverse environment (i.e. the ability to avoid misunderstandings in situations of intercultural communication);
- improve the professionalism of the police in terms of providing quality services to the population;
- foster respect for all citizens, regardless of their origin;
- strengthen the competence of the police to carry out their functions in a multicultural society;
- improve police officers` knowledge of laws and regulations relating to immigrants and racial discrimination. Some of these goals should be kept in mind when developing programs to prepare officers for policing in a multiethnic society [4].

All this explains the need for communicative training of employees of the internal affairs bodies, but this path is long and complicated, based on the trial and error method, and therefore not sufficiently reliable and effective. It is important that the employee in the process of communicative training get an idea of the most important psychological patterns of communication. Therefore, it is important to develop a training strategy that will help develop the understanding and attitudes of police officers necessary for the professional conduct of policing in a multicultural environment.

Police officers should be well aware of the cultural characteristics of the communities to which they do not belong, but with which they will have to work. They should not just be culturally conscious, but well aware of the fact that all people have equal rights, and any form of discrimination, whether it be based on skin color, caste or religion, etc., is unacceptable.

References

1. Anneke, Osse, 2006. Understanding Policing. A resource for human rights activists. Amnesty International.
2. Cushner, K. 2005. Communicating across international and domestic cultures. Crime & Justice International, Vol.21, № 88, pp.11–15.
3. Oakley, R., 1998. Police training concerning migrants and ethnic relations. Practical guidelines.
4. Kolarik, I. 1995, ‘Communication with non-English speaking people in emergencies’, NSW Police News, vol. 75, no. 6, pp.21–23.

ДЕЯКІ ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ МОВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Оверчук О.Б.

к. філол. н.,

доцент кафедри українознавства факультету № 2

Харківський національний університет внутрішніх справ

Сьогодні зі зміною пріоритетів професіоналізації поліцейських, визначених Законом України «Про Національну поліцію» [1], Правилами етичної поведінки поліцейських [2] та Пам’яткою працівника Національної поліції України [3], особливої актуальності під час підготовки чи перепідготовки співробітників правоохоронних органів набуває вироблення в останніх навичок норм і правил спілкування під час виконання службових обов’язків. Поведінка поліцейського, важливою ознакою фахової діяльності якого є постійна комунікація з різними категоріями громадян, за будь-яких обставин повинна ґрунтуватись на дотриманні норм професійної етики та

мовленнєвої культури. Для досягнення цієї мети знадобляться не лише ґрунтовні професійні знання, а й навички культури спілкування, належний рівень мовленнєвої підготовки, відпрацьована техніка мовлення. У зв'язку з цим хочемо наголосити на деяких важливих аспектах мовної поведінки, що можуть стати в нагоді працівникам Національної поліції України в процесі виконання ними службової діяльності.

Одним із вагомих елементів мовної поведінки поліцейського є дотримання норм мови. Адже культура мовлення відіграє не тільки важливу роль у процесі комунікації, а і є однією з неодмінних складових загальної та професійної культури. Дотримання мовних норм, вміння формулювати думки, граматично правильно будувати речення, чітко промовляти звуки та їх сполучення, правильно ставити наголоси повинні стати не тільки бажаними, а обов'язковими елементами мовної поведінки поліцейського. Тому правоохоронцю під час спілкування особливу увагу слід звертати на дотримання правил писемного й усного мовлення, орфоепії, граматики, постійно стежити за відповідністю мовлення правилам орфографії та пунктуації, розумно використовувати лексичне багатство мови. Адже порушення цих норм свідчить про низький рівень мовленнєвої культури, підриває авторитет мовця.

Для поліцейських спілкування є не тільки інструментом виконання функціональних обов'язків, а й основним засобом реалізації всіх сторін правоохоронної діяльності. Плідна співпраця поліцейських із громадянами є запорукою забезпечення належного рівня громадської безпеки в суспільстві [4, с. 62]. Саме тому особливу увагу правоохоронцю потрібно приділяти досягненню зрозумілості, точності, логічності, виразності, стилістичній вправності мовлення. Для точності, ясності й зрозумілості мовлення необхідно використовувати усі мовні засоби, проте намагатися уникати багатослів'я. Надмірне, часто непотрібне слововживання суперечить закону мовленнєвої економії та заважає зрозуміти найважливіше.

Техніка мовлення поліцейського також є важливою складовою його мовленнєвої культури. Поліцейський повинен уміти структурувати текст, використовувати різні наголоси (орфографічний, логічний, фразовий), мовленнєві паузи (психологічну, логічну, гастрольну, повітряну), керувати силою і тональністю голосу. У процесі спілкування сила й тональність мають змінюватися. Наприклад, для виділення важливості сказаного, скерування уваги співрозмовника в потрібному напрямі силу голосу можна збільшувати, тональність змінювати.

Під час спілкування залежно від теми, мети й завдань розмови, вікових особливостей співрозмовника, умов та обставин спілкування необхідно правильно обирати темп і ритм мовлення. Так, якщо поліцейський повідомляє особливо важливу інформацію (розкриває сутність законів, правил, понять), темп сповільнюється, і, навпаки, наведення прикладів, повсякденної інформації спричиняють прискорення темпу. Внутрішню силу мовлення, його динаміку, як психологічний чинник, забезпечує ритмічність мовлення. Інтонаційність мови передбачає поєднання мелодійності, гучності голосу, тембру, темпу мовлення, пауз, інтонаційних і смислових наголосів. Про мовленнєву майстерність правоохоронця свідчить і вміння за потреби вчасного переходу від монологічного мовлення до діалогічного.

Досягнення мети розмови багато в чому залежить і від вміння використовувати невербальні засоби (жести, рухи, міміка). Несловесні засоби допомагають краще зрозуміти співрозмовника й можуть по-різному застосовуватися в процесі спілкування: як пошукові компоненти, для орієнтування перед початком спілкування; як символи, для коригування вже встановленого контакту з метою ілюстрації, доповнення, уточнення чи конкретизації сказаного. Невербальні засоби спілкування сигналізують і про ступінь взаємодії зі співрозмовником, який за допомогою жестів та міміки може подавати сигнали про сприйняття інформації.

Отже, у процесі спілкування правоохоронцю важливо завжди звертати увагу на дотримання норм етичної поведінки, демонструвати вміння володіння літературними нормами мовлення, слововживання та побудови повідомлень, тобто точно висловлювати свої думки, правильно добирати слова, будувати фрази, ставити наголоси, чітко промовляти звуки та їх сполучення. Адже від ефективності комунікації представника правоохоронних органів багато в чому залежить громадська думка про Національну поліцію в цілому. Тому покращення загального рівня культури спілкування повинне стати одним із провідних напрямків на шляху до вдосконалення його професійної компетентності.

Література

1. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських № 1179 від 9 лист. 2016 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z157616#Text (дата звернення: 29.07.2022).
2. Про Національну поліцію : Закон України № 580-VII від 2 липня 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text (дата звернення: 29.07.2022).
3. Клименко І.В., Швець Д.В., Євдокімова О.О., Посохова Я.С. Пам’ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських МВС України. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків. 2017. 52 с.
4. Ваньчик Ю. А. Професійне спілкування поліцейських із різними категоріями громадян. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. Чернівці. 2020. Вип. 1. С. 60-63.

МИСЛИТЕЛІ ПРО МОВУ ЯК ЧИННИК ЄДНОСТИ НАЦІЇ

Пащук Р.І.
к.філол.н., доцентка
завідувачка катедри юридичної лінгвістики
та практичної психології
Луганський державний університет
внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка
м. Івано-Франківськ

Досвід людства протягом тисячоліть переконливо доводить, що мова об’єднує народи в нації й зміцнює державу. Занепадає мова – зникає й нація.

Роль мови як чинника згуртування й об’єднання народу в націю визначається такою властивістю мови як структурування навколишнього світу в ідіоетнічних мовних одиницях і категоріях, що зумовлюють відмінності у світосприйманні й світобаченні носіїв різних мов і детермінують їх самобутність і культурну своєрідність. М. Гайдеґґер підкреслював: «Буття як рівновелике собі вимірює свій обшир, який окреслюється тим, що воно є в слові. Мова – це обшир, тобто дім буття. Суть мови не вичерпується ані в значенні, ані не є вона чимось знаковим, чи таким, що можна виміряти числами. Оскільки мова – це дім буття, то дістаємося до сущого в той спосіб, що постійно проходимо через цей дім» [1, с. 192]. Кожна національна мова – це свій своєрідний і неповторний дім буття. Тож у самій природі мови корениться націоконсолідувальна сила. Дві чи більше мов з однаковими суспільними функціями для будь-якого народу руйнують його єдиний дім буття.

За радянських часів був спрощений підхід до мови. Передусім абсолютизувалася функція спілкування. Мова ж виконує ширші світоглядні й соціокультурні функції. Вона прив’язує етнос до його батьківщини, природного оточення, до його обжитого космосу. На думку О. Забужко, національна мова – чи не єдина абсолютно необорна нематеріальна даність, із форм якої душа негодна вийти так само, як із «приділеного» їй

тіла: словом структурується все наше внутрішнє життя, від мислення до сновидінь.

Ще свого часу такі відомі мислителі, як І. Франко та М. Грушевський не стояли осторонь цієї проблеми, усвідомлюючи, що мова є одним з найважливіших націотвірних чинників. Саме І. Франко один серед перших розкрив основну функцію мови – націєтвірну: «…слово, те марне летюче слово, найбільше, бачилось би, хвилевий і нетривкий витвір людського духу, проявило чудодійну силу, починає двигати з упадку ту масу, якій, бачилося, не було рятунку» [2, с.396].

У статті «Двоязичність і дволичність» (1905 р.) І. Франко розцінював зраду своєї мови на користь іншої як вияв здеморалізованості, духовної деградації, бо знання чужої мови та володіння нею – одна річ, а зрада не може не мати для індивіда згубних наслідків. Зречення рідної мови на користь іншої трактує як моральне виродження. Адже втрата рідної мови веде до втрати національної ідентичності. Різко критикуючи виправдовування галицьких москвофілів, пише: «Виставлювані pro foro externo поклики оборони руської народності перед полонізацією й грецького обряду перед латинізацією показуються чимраз виразніше грубо підмальованими шільдами, під якими довгі літа провадився шиночок дуже нечистих інтересів, ішла потайна ліцітація на апостазію, відступство від служби інтересам рідного народу, ішов вербунок на службу різним темним силам дома й за границею» [3, с.231]. І. Франко називає внутрішнє роздвоєння трагедією галицького москвофільства. «Люди, що могли б були зробитися пожиточними діячами на рідній ниві, люди талановиті й працьовиті, перейнявшися нещасною манією – міняти свою рідну мову на чужу, раптом робилися, мов духово в части спаралізовані, тратили живе чуття до живих потреб рідного народу і вимогів сучасності, забивалися в мертву і навіть науково безплодну старовину, як Петрушевич, марнували свій талант, як Микола Устиянович та Гушалевич, або кидали рідний край і йшли туди, де їх внутрішнє роздвоєння хоч по части могло

бути коли не усунене, то заглушене (Головацький і многі інші ренегати, останній Ю. Яворський)» [3, с.234]. У цій же статті вчений трагедію Гоголя пояснює «відчуженням геніального українця від рідної мови та його болючою внутрішньою трагедією» [3, с.233].

Націєтвірна роль мови є також важливою ідеєю у дослідженнях М. Грушевського. На його думку, національне відродження неможливе без національного самопізнання, яке неможливе без системи освіти, тому мислитель наголошував, що саме боротьбі за рідну мову й рідну школу треба присвячувати найбільше уваги. Він зауважував про шкідливість викладання в школах, особливо початкових, нерідною мовою. Про це М. Грушевський писав так: «У наші часи нема вже старих універсальних культурних мов, кожна народність розвиває своєю рідною мовою культурну працю; весь культурний запас зберігається рідною мовою; культурна мова стає питанням життя і смерті, «бути чи не бути», національного існування. Від вирішення цього завдання залежить, чи перейде даний народ до культурних націй, чи залишиться на становищі нижчих народів, що можуть задовольнити власними засобами лише нижчі культурні потреби свого суспільства, а для задоволення вищих потреб вони примушені вдаватися до чужої культури, чужої мови» [4, с.174].

І сьогодні залишаються актуальними наукові висновки І. Франка та начасними застереження М. Грушевського.

Література

1. Гайдеґґер М. Навіщо поет? Слово. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Львів: Літопис. 1996.

2. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. Дрогобич : Відродження, 2008. С. 333–398.

3. Франко І. Двоязичність і дволичність Т.30. Кн.4. ЛНВ. Львів, 1905.

4. Грушевский М. Освобождение России и украинский вопрос. Спб., 1907.

ДОКУМЕНТНИЙ ТЕКСТ У КОМУНІКАТИВНО-ЖАНРОВОМУ АСПЕКТІ

Перцева В.А.
к. філол. н., доцент
Харківський національний університет внутрішніх справ

Зараз сфера ділової комунікації помітно розширила свої кордони й функції, особливо в службовій діяльності поліцейського, де робота з юридичною документацією – це щоденна необхідність. Згідно з сучасними ДСТУ, документ визначається як «матеріальний об'єкт, що містить у закріпленому вигляді інформацію, яка оформлена в установленому порядку й має відповідне з чинним законодавством правове значення» [1]. Документний текст, як основний реквізит документа, це інформація, зафіксована за допомогою будь-якої системи запису і містить всю або основну частину мовного наповнення документа. Специфіка документного тексту в тому, що він обов'язково повинен бути взаємопов'язаний із текстами інших документів, що утворюють чітку систему. Отже, особливості композиційно-мовленнєвої організації документа визначає трансляційна функція, яка є однією з основних.

Крім того, в службовій діяльності поліцейського документний текст є об'єктом особливого типу: він може передавати інформацію через систему різнорідних знаків – як вербальних, які належать до природної мови, так і одиниць інших знакових систем, наприклад, штучно побудованих алгоритмічних мов, законодавчих класифікаторів і кодифікаторів, спеціальних кодів. Це створює певні лінгвістичні проблеми, які стосуються формулювання теми документа, логічної й граматичної структури назви, топікальної організації, що підтримує зв'язаність тексту, лексичної й синтаксичної синонімії, вибору граматичних засобів вираження ідентичного змісту, взаємодії природно-мовних термінологій з іншими знаковими системами, які застосовуються в професійній

комунікації поліцейського. Це вимагає від укладача ретельного аналізу способів вираження такої інформації та взаємодії в документному тексті різних знакових засобів. Отже, якісне дослідження мовної організації документного тексту неможливе без врахування його місця в загальній системі документації та документах певної видової належності.

Нинішнє розмаїття документних об’єктів не дозволяє дотримуватись правил і вимог лише якоїсь однієї класифікації. У сучасній науці до основних критеріїв класифікації юридичних документів, які використовуються в службовій діяльності поліцейського, варто зарахувати: характер правової інформації; зміст (природу) документа; найменування; ознаку офіційності; об’єкт; галузеву належність (призначення); місце виникнення; термін виконання; ступінь гласності (доступу); стадія виготовлення; термін зберігання (кратність використання); юридичну силу; статус і найменування автора юридичного документа; ступінь юридичної ідентифікації (стадію створення); дію в часі, в просторі і за колом осіб; вид носія інформації.

Така кількість критеріїв свідчить про наявність суттєвих лінгвістичних відмінностей між видами й жанрами документного тексту в документах, які використовуються в службовій діяльності поліцейського. Якщо орієнтуватися переважно на систему стильових засобів, що характеризують мовне втілення жанру документа, і не пов'язувати його з функціями й особливостями композиції документа, тобто його формуляра, це призведе до помітного порушення цілісності в описі об'єкта. Ми вважаємо, що доцільно спиратись на функціонально детерміновану композиційно-мовну організацію документного тексту в документах, які використовуються в службовій діяльності поліцейського, а також на пріоритетність семантичного аналізу. Це визначає вибір комунікативного підходу до аналізу тексту, що дозволить у подальшому запропонувати параметри опису й модель мовного жанру документа: комунікативну мету; образ автора; образ адресата;

образ минулого; образ майбутнього; тип диктумного змісту; мовне втілення.

Розглядаючи жанр як змістовно орієнтовану одиницю, а також погоджуючись із тим, що сприйняття людиною навколишнього світу є смисловою домінантою мовної свідомості і її зміна в часі закономірно пов'язана зі змінами структури мовно-розумової діяльності, ми вважаємо за потрібне під час дослідження мовної специфіки документів, які використовуються в службовій діяльності поліцейського (у діахронії або синхронії), використовувати поняття семантичної й змістовної домінанти тексту, яка передає основну жанрову ідею, визначає мовну організацію елементу «мовне втілення жанру», тобто детермінує відбір, сполучуваність і вживання мовних засобів.

Семантико-змістовна домінанта може бути однокомпонентною й багатокомпонентною. Це залежить від особливостей жанру документа та його «складності». Так, семантико-змістовна домінанта жанру «протокол» – «синхронне закріплення послідовності подій» є однокомпонентною; у жанрі «пояснювальна» домінанта – «причина події, що вплинула на порушення певних норм», – містить два компоненти: «подія» і «причина»; у жанрі «автореферат дисертації» домінанта – «стисле аргументоване викладення результатів нового наукового дослідження» – містить чотири основні компоненти: «диктумний зміст», «новизна», «мета / результативність», «аргументованість».

Лексична й граматична семантика документів, які використовуються в службовій діяльності поліцейського, визначає характерну для документного тексту обмежену комбінацію стандартних мовних формул, у складі яких вони вживаються. Функціонуючи в текстах таких документів мовні одиниці вводяться в різноманітні мовні ситуації, набуваючи під їх впливом і різних значень. З огляду на це, документний текст сприймають як «фрагмент конкретної соціальної дійсності з визначеними локально-темпоральними межами, соціальним змістом, ціннісними орієнтаціями, прагматичними настановами

та мовно-комунікативною компетенцією представників певної спільноти або сфери суспільної діяльності [2, с. 37].

Реалізується семантико-змістовна домінанта тексту документів, які використовуються в службовій діяльності поліцейського, насамперед через використання термінів, що відображають понятійний апарат професійної сфери, до якої належить документ, а також за допомогою нетермінологічної лексики, релевантної для документного тексту певного жанру. Наприклад, в жанрі «пояснювальна» компонент «подія» реалізується насамперед через професійну лексику, яку використовують у службовій діяльності поліцейського; у жанрі «автореферат дисертації» компонент «диктумний зміст» відбивається в термінах, які позначають науковий понятійний апарат зазначеної предметної галузі, а компонент «новизна» реалізується через характерне для автореферату, як наукового документа, використання нетермінологічної лексики, яка позначає семантику новизни (іменник «новизна», субстантивований прикметник «новий», прислівник «вперше» тощо).

Отже, текст документа, який використовуються в службовій діяльності поліцейського, – це особливий лінгвістичний об'єкт, що знаходиться під впливом як власне лінгвістичних, так і низки позалінгвістичних стандартних факторів. Дослідження документного тексту в документах, які використовуються в службовій діяльності поліцейського, в жанрово-комунікативному аспекті дозволяє розширити загальне уявлення про закономірності створення документного тексту, про його знаковий склад і доповнити відомості про документ як лінгвістичний об'єкт.

Література

1. ДСТУ 2732:2004 «Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять». К.: Держспоживстандарт України, 2005. 32 с.

2. Грушко С. П. Документна лінгвістика науково-технічного спрямування у сучасному прикладному мовознавстві. *Соціум. Документ. Комунікація*. Вип. 1, 2016. С. 195-201

СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРЕДМЕТНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ

Почуєва В.В.
к. пед. н., доцентка
доцентка кафедри іноземних мов,
Харківський національний університет внутрішніх справ

Сучасна система освіти зазнає значних змін, зумовлених розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, які дозволяють створювати автентичне середовище спілкування і тим самим сприяють розвитку оптимальних умов підготовки спеціаліста, який володіє іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування. Як зазначають дослідники, таке середовище є джерелом іншомовних автентичних навчальних матеріалів різного рівня складності, надаючи доступ до іншомовних інформаційних ресурсів та забезпечуючи оновлення професійно значущих результатів навчальної діяльності.

Розглядаючи особливості інформаційного освітнього середовища під час навчання іноземних мов, науковці виділяють такі показники як наявність системи засобів спілкування; наявність системи засобів самостійної роботи з інформацією та наявність інтенсивного спілкування між учасниками навчального процесу, що забезпечує формування певних знань, умінь та навичок. Таке освітнє середовище характеризується доступом студентів до змісту інформаційних ресурсів та можливістю реалізовувати різні види взаємодії: чати, електронна пошта, презентації, вивчення мови в режимі реального часу тощо, що значно збагачує взаємодію суб'єктів середовища. Слід зазначити, що ролі обох суб'єктів у новому середовищі також змінюються. Викладач виступає не лише у ролі розповсюджувача знань, а також у ролі консультанта та координатора пізнавального процесу, а студент при цьому є активним суб'єктом навчального процесу, спрямованого на свідомий розвиток відповідних професійних компетенцій. [1]

Особливість освітнього середовища для навчання іноземних мов полягає в тому, що воно реалізується у специфічному навчальному мовному середовищі, що моделюється викладачем з використанням спеціально розроблених навчальних матеріалів та комплексу інструментів, що дозволяють ефективно організовувати іншомовну комунікацію учасників спілкування. Різні навчальні матеріали (підручники, робочі зошити, аудіо- та аудіовізуальні матеріали, наочність тощо) створюють за допомогою свого змісту пізнавальну атмосферу процесу навчання. Використання комп'ютера, а також новітніх технологій допомагає розсунути стіни аудиторії, вивести студентів за її межі та увійти в комунікативний простір, опосередкований комп'ютерною комунікацією. [2, 3]

Дослідники наголошують, що у сучасних умовах освітнє середовище виступає засобом та умовою комунікативно-орієнтованого навчання іноземним мовам, в основу якого закладаються модель реального спілкування та нові засоби та методи навчання. Враховуючи, що при навчанні іноземних мов процес реальної мовної взаємодії завжди проходить у певній ситуації поза природним мовним та культурним середовищем, викладачі є проектувальниками інформаційно-освітнього середовища навчання і повинні намагатися моделювати його з урахуванням принципу автентичності. Реалізація цього принципу проявляється у облаштуванні навчальних аудиторій в такий спосіб, щоб вони відтворювали елементи іншомовної культури. Обов'язковою має бути присутність у навчальних аудиторіях та використання у навчальному процесі автентичних газет, журналів, предметів іншомовного побуту, автентичних навчальних посібників, аудіовізуальних матеріалів. Наявність у навчальних аудиторіях технічних засобів навчання та засобів масової інформації, налаштованих на прийом автентичних радіо- та телепередач, відеоматеріалів, відеокліпів, реклами тощо, також сприятиме моделюванню середовища навчання відповідно до сучасної парадигми освіти. [4, 5]

Узагальнюючи сказане, необхідно відзначити, що створення ефективного інформаційно-предметного середовища при навчанні іноземним мовам залежить від методичної якості використовуваних матеріалів та майстерності викладачів, що моделюють навчальний процес та сприяють реалізації сучасної мети освіти – вихованню спеціаліста-професіонала, здатного до оперативного вирішення професійних завдань з використанням потенціалу всесвітнього інформаційного простору.

Література

1. Bates, A. W. (2000). Managing technological change: Strategies for college and university leaders. San Francisco: Jossey-Bass.
2. Fenstermacher, G. D., & Soltis, J. F. (2004). Approaches to teaching (4th ed.). New York: Teachers College Press.
3. Law, N. (2004). Teachers and teaching innovations in a connected world. In A. Brown & N. Davis (Eds.), Digital technology, communities and education (pp. 145–163). London: RoutledgeFalmer.
4. Spratt, C., Palmer, S., & Coldwell, J. (2000). Using technologies in teaching: An initiative in academic staff development. Educational Technology and Society, 3(3), 455–461.
5. Webb, M., & Cox, M. (2004). A review of pedagogy related to information and communications technology. Technology, Pedagogy and Education, 13(3), 235–286.

THE ROLE OF A FOREIGN LANGUAGE IN THE PROFESSIONALISM OF MODERN LEGAL EDUCATION

Prenko Yana
lecturer at the Department
of General Law and Social and Humanitarian Disciplines
of the Kherson Faculty
Odessa State University of Internal Affairs

In the Concept of specialized training in a legal institution of higher education, one of the priority areas of educational policy is the

creation of a system of specialized training. The main goals of introducing specialized training are:

● provision of specialized (extended) study of individual subjects in accordance with programs of general secondary education;

● creation of conditions for significant differentiation of the content of high school students' education with broad and flexible opportunities for them to build individual educational programs;

● promoting the establishment of equal access to a full-fledged education for different categories of students in accordance with their abilities, individual inclinations and needs;

● expanding opportunities for socialization of schoolchildren, ensuring continuity between general and professional education, including more effective preparation of school graduates for mastering programs of higher professional education;

● education of a personality capable of self-realization, professional growth and mobility in the conditions of reforming modern society.

According to a number of scientists, including N.M. Bibyk, V.P. Bondarev, P.S. Lerner, S.M. Chistyakova and others, specialized training is a special type of differentiation and individualization of training, a form of educational organization activities of higher education seekers (hereinafter, higher education), in which their interests, inclinations and abilities are taken into account, conditions are created for maximum development in accordance with their cognitive and professional intentions thanks to the special structure, content and organization of the educational process. Studying a foreign language in a professional direction includes ensuring a mutually enriching exchange of information through the use of a foreign language, acquiring communication skills for solving professional problems and tasks [1, p. 210].

Foreign language activity within the educational process at the university has signs of integrity (language is a set of types of speech activity) and organization (interaction of all types of speech activity); it is closely related to the content of education and has a number of features.

The system of teaching a foreign language is built on a system of principles. Peculiarities of learning foreign languages and their role in the professional activity of law specialists form requirements for their professional knowledge and skills. For an individual to communicate adequately with a native speaker of the language he is learning, it is necessary not only to know how, using this or that foreign language vocabulary, to express his opinion competently and correctly (knowledge of the linguistic code of the language being studied), but also to know exactly how use certain means of a foreign language in various situations of communication with foreigners; the ability to use strategic competence techniques in case of difficulties in the learning process. One of the features of professional English language learning by future law specialists is that, in addition to commonly used vocabulary, students learn vocabulary specific to the legal field. When translating legal texts, it should be taken into account that each country has its own legal system, appropriate legal terminology, etc. [4, p. 232].

The content of learning English for professional purposes is consistent with the reasons for learning this foreign language, and three main principles are taken as the basis of learning: 1) motivation; 2) a comprehensive approach to education; 3) professional orientation [3, p. 422].

Professionally oriented study of foreign languages is built not only on the basis of commonly used cross-style vocabulary, but also to a large extent on the vocabulary that is characteristic of a certain professional group, i.e. "on the vocabulary that is used in the language of people who are united by a common profession." A future specialist in the field of jurisprudence needs to perform highly qualified analytical and organizational work, correctly assess the situation, and reasonably and clearly express his point of view.

References

1. Lebedeva M.O. Peculiarities of teaching professional English to law students. Modern methods of teaching a foreign language of professional direction in higher education: Materials of the conference. Kyiv, 2013, NTUU "KPI". P. 204–213.

2. Kykteva K.S. Intercultural communicative competence as a goal of foreign-language training of future lawyers at a university. Herald of Moscow University. Series 19. Linguistics and intercultural communication. 2009. No. 3. P. 185–191.

3. Besarab T.P., Pavlyuk M.M. Peculiarities of the translation of the legal terminology of the United States and Great Britain. Problems and prospects of the formation of the national humanitarian and technical elite: collection of sciences. works / edited by L.L. Tovazhnyanskyi, O.H. Romanovsky. Vol. 23–24 (27–28). Kharkiv: NTU KhPI, 2009. C. 421–434.

4. Yakovleva M. Implementation of interactive teaching methods in foreign language learning in a higher legal educational institution. Proceedings. Issue 132. Series: pedagogical sciences. Kirovohrad: RVV KDPU named after V. Vinnichenko, 2014. P. 231–234.

EFFECTIVE POLICE COMMUNICATION SKILLS AS A KEY INGREDIENT TO THE SUCCESS

Sazanova L.S.
Senior lecturer
Kharkiv National University of Internal Affairs

According to the Constitution of Ukraine, the highest social value in Ukraine is a person, his life and health, honor and dignity, inviolability and security. Police officers directly implement these constitutional provisions as their duty is to ensure human rights and freedoms.

Policemen should possess such qualities as physical fitness, critical thinking, sound judgement, problem-solving skills, interpersonal skills, strong moral character, sense of ethics and communication skills.

Today communication matters more than ever. Police and law enforcement professionals should have the interpersonal skills necessary to effectively communicate with fellow officers,

subordinates, community members, victims and their families, other departments and jurisdictions, and the court systems.

Police communication skills are needed to investigate crimes, de-escalate situations, build trust with communities, and write memos, reports and grants.

Effective communication, its perfect mastery of the full range of means of professional communication both with citizens and in official activities is a necessary condition for the National Police of Ukraine to fulfill the tasks of protecting human rights and freedoms, combating crime, maintaining public safety and order.

Many of the top officers and professionals in law enforcement have cited effective communication skills as a key ingredient to their success. The most successful law enforcement leaders understand how to communicate with people from diverse backgrounds under varying and often unpredictable conditions.

They use communication to build trust, create transparency and foster an atmosphere of mutual respect and empathy, be it in the office, on the streets or in the courtroom.

The need for effective communication skills is evident in many aspects of law enforcement: policing, police administration and police research.

In the area of policing, problems can arise during an investigation when police officers use technical slang. Evidence can be lost because a witness or suspect does not understand the investigating officer.

Communication skills are also important in handling domestic disputes. One key to effective communication in community relations is being a good listener.

Police administrators need to communicate effectively in order to provide meaningful guidance to officers and resolving personnel conflicts.

In police research, good communication skills are important for accurately conveying the results and conclusions. Good communication skills are important to communicate effectively in order to provide meaningful guidance and resolve conflicts.

The use of threats, ironic statements, violent or negative actions against members of society are not allowed. Despite provocative actions, an enforcer should remain objective and show prudence, openness, a sense of justice. He must possess communication skills such as persuasion and negotiation and have organizational skills.

The most important communication skills for an effective police officer are to set the stage for effective communication. Officers should practice crucial verbal and nonverbal conversation habits. These include eye contact, body position, voice tone, facial expressions, gestures, physical distance, and physical contact.

Communication between the police and the public requires a variety of approaches, the use of appropriate means to establish and develop contact.

An important task of police units in the development of professional culture is the formation of communicative culture. The level of communication depends on the legal culture, the availability of knowledge, the formation of moral principles and qualities.

It is necessary to raise the level of official ethics, to cultivate a respectful attitude to the law, moral norms, and a principled response to manifestations of rudeness. Strict adherence to the rules of communication etiquette is an important condition for a high culture of police behavior both during the performance of official duties and in off-duty relationships.

A policeman performs his official duties in cooperation and interaction with the population and territorial communities. Regardless of the position or rank, a police officer must be tactful, friendly, express demands or remarks concerning a person in a polite and convincing manner, give the person the opportunity to express his or her own opinion, show respect, protect safety and the right to non-interference in the personal life of the victims.

To select the right person to speak on the right issue is a key strategic decision. “There are issues that should be addressed by the police executive or someone in the highest ranks of the department and issues that are best handled by division commanders or patrol

officers. Thinking about who carries the message is an important part of any communication strategy” [1, p.47].

For better communication with the public police leaders should focus on agenda rather than self-image, pay attention to proxemics, find “cause to pause.” When conflict arises, they should take time to increase understanding of the reason for the conflict.

“Using what are sometimes referred to as “tactical communication skills,» many police officers are trained to use a set of strategies in the field that can help diffuse situations and identify the root cause before they escalate out of control» [2, p.2].

References

1. Darrel W. Stephens, Julia Hill Sheldon Greenberg Strategic Communication Practices: A Toolkit for Police Executives https://cops.usdoj.gov/ric/Publications/cops-p222-pub.pdf

2. Erik Fritsvold Police Communication Skills Matter More Than Ever: Here’s Why https://onlinedegrees.sandiego.edu

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Ситько О.М.
к. філол. н., доцентка
завідувачка кафедри мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

У листопаді 2016 року наказом МВС України № 1252 була затверджена Концепція реформування освіти в Міністерстві внутрішніх справ України. Відповідно до її положень основою системи відомчої освіти є мережа закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання МВС і вищих навчальних закладів центральних органів виконавчої влади, які здійснюють підготовку фахівців для МВС, Національної поліції України, Державної міграційної служби України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Виходячи із сучасної концепції освіти, головним завданням освітньої організації вищої освіти на сьогодні є навчання та виховання кваліфікованих фахівців, які відповідають усім вимогам, що висуваються до випускників. Державні освітні стандарти націлені на формування у здобувачів вищої освіти широкого спектра компетенцій, що, зрештою, має сприяти підготовці фахівця, готового виконувати різні виробничі завдання. При цьому акцент переноситься на професійно значущі компетенції, тобто саме ті, які будуть потрібні під час виконання службових обов'язків у певній професійній сфері.

Сьогодні професійна підготовка поліцейських поряд з їх професійним навчанням, службово-бойовою, фізичною та правовою підготовкою включає також мовну підготовку, оскільки проблема формування комунікативної компетентності поліцейських набуває дедалі більшої актуальності й значущості.

Закон України «Про Національну поліцію», який визначає правові засади організації та діяльності Національної поліції України, статус поліцейських, а також порядок проходження служби в Національній поліції України, прямо передбачає необхідність розвитку навичок мовної комунікації у поліцейських. Серед вимог, що висуваються до поліцейських, – уміння спілкуватися з людьми, уміння складно та логічно висловлювати свої думки у письмовій формі. Наприклад, ст. 49, якою визначено вимоги до кандидатів на службу в поліції, вимагає від кандидатів володіння українською мовою відповідно до рівня, визначеного згідно із Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

У ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» зазначено, що без знання державної мови поліцейський не зможе належним чином вжити заходів у межах компетенції для забезпечення здійснення Уповноваженим із захисту державної мови своїх повноважень. Для якісного виконання завдань, покладених на поліцію (ст. 41, поліцейський зобов’язаний негайно повідомити особі зрозумілою для неї мовою підставу застосування поліцейського заходу. Узагалі словосполучення

«поліцейський зобов’язаний повідомити» у різних варіантах трапляється в Законі України «Про Національну поліцію» понад 20 разів, що, безсумнівно, потребує від правоохоронця розвиненої комунікативної компетентності. Отже, цей напрям займає особливе місце в системі підготовки кадрів для правоохоронних органів і нині перебуває у стадії інтенсивної модернізації під постійним контролем керівництва МВС.

Сьогодні освітній процес має бути націлений на підвищення якості мовної підготовки шляхом застосування різних інноваційних технологій. У цілому формування мовної комунікативної компетентності передбачає підготовку фахівців, готових і здатних успішно виконувати оперативні службові завдання в умовах професійного спілкування.

Першорядне значення має формування мовної культури, розвиток навичок використання мовних і немовних засобів у професійному спілкуванні з громадянами. Необхідно враховувати, що процес навчання в ЗВО МВС має певні специфічні особливості, які здатні справляти як позитивний, так і негативний вплив на результат навчання.

З одного боку, навчальний процес у закладах освіти МВС є цілеспрямованим процесом навчання, виховання й розвитку особистості здобувачів освіти, де органічно поєднуються навчання і виховання поліцейського, розвиток у ньому лідерських якостей, командного духу, готовності до взаємодопомоги. Усі ці фактори можуть і повинні ефективно використовуватися в процесі мовної підготовки, яка виступає в цьому випадку як засіб формування особистості. Крім того, відсутність пропусків занять без поважної причини, сувора дисципліна, спеціально відведений час для самостійної підготовки, а також проведення регулярних консультацій із викладачами багато в чому сприяють високій успішності навчання. З іншого боку, ціла низка факторів ускладнює процес мовної підготовки, негативно впливаючи на ефективність формування комунікативної компетентності, зокрема тривалий робочий день, численні службові обов'язки, проблеми адаптації

курсантів молодших курсів, складності ефективної організації самостійної підготовки, «непрофільність» мовних дисциплін, обмежена кількість годин тощо.

Вихід із ситуації ми бачимо в застосуванні різних інноваційних методів та освітніх технологій. Інноваційне навчання передбачає продуктивну, творчу освітню діяльність і викладача, і здобувача освіти на всіх етапах навчально-виховного процесу, стимулювання пошукової діяльності, розвиток здатності до побудови власної моделі мовленнєвої діяльності, її зміни й розвитку. Як методологічну базу мовної підготовки курсанта ми обрали інтегративний підхід, що поєднує в собі принципи комунікативного, інтерактивного та практико-орієнтованого навчання. На наш погляд, така концепція найбільшою мірою сприяє досягненню поставленої мети формування мовної комунікативної компетентності в контексті професійної діяльності поліцейського.

Виходячи з наведених принципів, викладачами спеціально розробляються мультимедійні курси іноземної мови для різноманітних навчальних програм. Наприклад, для підготовки поліцейських до дій з охорони публічного порядку та безпеки доцільно використовувати навчально-симулятивні завдання, у яких відпрацьовуються певні моделі мовної поведінки в конкретних професійно значимих ситуаціях. Досвід використання практико-орієнтованих курсів засвідчує, що використання інноваційних освітніх технологій, мультимедійних та технічних засобів навчання суттєво підвищує інтерес здобувачів освіти, сприяє концентрації уваги та більш ефективному засвоєнню навчального матеріалу. Більше того, викладач отримує можливість максимально наблизити навчальний процес до умов реальної професійної комунікації. У навчальному процесі слід дотримуватися широкого комунікативного підходу. На нашу думку, мовна підготовка має включати, окрім оволодіння власне мовними навичками й уміннями, розвиток загальної культури спілкування, знайомство з основними стратегіями та тактиками комунікації.

Підсумовуючи, можна сказати, що сучасні вимоги до поліцейського включають не лише спеціальну підготовку і знання законів, а й загальні комунікативні вміння, тобто здатність здійснювати професійну комунікацію. Поліцейські повинні вміти знаходити спільну мову з різними людьми, навіть якщо вони розмовляють різними мовами. Мовні бар'єри, які можуть виникнути через невміння спілкуватися, неминуче знижують якість роботи поліції, тому ефективне формування комунікативної компетентності поліцейського є на сучасному етапі одним з актуальних та першочергових завдань, виконанню якого багато в чому сприяють інноваційні методи в мовній підготовці курсантів закладів вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України.

ВПЛИВ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ ТА САМОВИРАЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Тягнирядно Є.В.
к.пед.н., доцентка
професорка кафедри мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

Мова є засобом і матеріалом формування та становлення особистості людини, її інтелекту, волі, почуттів і формою буття. Мова – це неперервний процес пізнання світу, освоєння його людиною. Мова є засобом спілкування між людьми, передання власного досвіду іншим і збагачення досвідом інших. Мова сприяє виявленню й задоволенню матеріальних і духовних потреб людей, об’єднує їх у суспільство для досягнення добробуту та розвитку духовних цінностей.

Особистість є носієм свідомості і системи суспільно-значущих якостей. Ідеальна особистість – це людина, що поєднує в собі духовне багатство, високу моральність, фізичну досконалість і виявляє себе як неповторна, самобутня індивідуальність, що й становить силу її привабливості для інших.

Роль мови у формуванні і самовираженні особистості величезна. Особливе значення має рідна мова, що стає для кожної людини одним з найцінніших надбань. Найгостріше це відчувається тоді, коли людина довго знаходиться за межами батьківщини. Тоді бодай одна вісточка рідною мовою приносить душевну полегкість, втамовує тугу за рідною стороною.

Особливо це відчули на собі українці після повномасштабного вторгнення росії в Україну. Війна об'єднала людей, змінила їхню свідомість. На тлі російської агресії українці почали більше розуміти значення захисту державної мови як фактору безпеки держави. Багато людей через дії росії вивчили українську мову, а ті, що говорили двома мовами, частіше почали використовувати українську.

Мова – то магічне дзеркало, невичерпний засіб спілкування. У мові відображено життєвий досвід, сприйнятий людством від давнини до сучасності. При цьому мова відображає не лише те, що на поверхні, а й невидиме для ока, внутрішню суть речей, не лише світ матеріальний, а й світ ідеальний, який віддзеркалюється в умопогляді, фольклорі, текстах, ідеях.

Передусім через мову ми пізнаємо рідний народ, його ментальність, культуру, історичний досвід. Крізь призму слова сприймаємо одну з граней краси, що представлена в художній літературі. Наші моральні переконання формуються на основі моральних понять та ідей, що пізнаються завдяки мові. Чим краще ми опановуємо мову, тим досконалішим стає наше мислення, бо мова і мислення нероздільні.

Вбираючи в себе знання, відображені в мовленні, людина вибудовує власний внутрішній світ, або мікрокосм, формує себе як особистість.

Щодня ми реалізуємо себе, виявляючи своє ставлення до навколишнього світу, і найповніше, найглибше цей процес відбувається у мовленні під час повсякденного спілкування. Коли людина добре володіє мовою, вона має могутній засіб для впливу на інших людей і досягнення поставленої мети. І тут особливо важливо, щоб цей засіб використовувався для

примноження добра, а не зла, щоб особисті цілі не суперечили суспільним, загальнолюдським. Як відомо, словом можна і вбити, і повернути до життя. Людину, що вміє гарно говорити, шанують, захоплюються нею, прагнуть бути в її товаристві. Французький письменник Антуан де Сент-Екзюпері писав, що єдина справжня розкіш — це розкіш людського спілкування.

Мова є найбільшим, найціннішим надбанням як людського суспільства в цілому, так і кожної людини зокрема.

За допомогою мови люди спілкуються між собою, виражають свої думки, почуття, зберігають їх і передають нащадкам.

Мова тісно пов’язана з мисленням. Без мислення не може бути мови, а мислення неможливе поза мовою. Мова і думка виникли одночасно і невіддільні одна від одної протягом усієї історії людства. Отже, наступна функція, яку виконує мова, - мислеоформлююча. Однак мову і мислення не можна ототожнювати. Кожна окрема мова належить певному колективу, групі людей (нації, народності тощо), а мислення – явище загальнолюдське.

Мові властива і пізнавальна функція, яка нерозривно пов’язана з іншими. Через мову, її вивчення людина пізнає нові й нові явища дійсності, знайомиться з різноманітними галузями науки, надбаннями світової культури, з досвідом попередніх поколінь. Вищою формою пізнавальної діяльності людини є мислення.

У такій взаємодії функцій мова сприймається як явище суспільне. Немає і не може бути суспільства без народу, який є її творцем.

Мова є характерною ознакою сучасної нації. Коли мова перестає виконувати свою основну функцію — бути засобом спілкування і мислення, вона стає мертвою, не розвивається і не вдосконалюється. Розвиток мови тісно пов’язаний з розвитком суспільства. Як живий організм, вона з часом зазнає змін під впливом історичних, економічних та політичних умов. Відмирають одні слова, а замість них виникають нові, старіють

іноді морфологічні та синтаксичні конструкції, поступаючись перед новими, що більше відповідають вимогам часу.

Мова, обслуговуючи всі сфери суспільного життя, здатна виконувати ще одну функцію – естетичну. Найповніше вона виявляється в художній літературі, де слово є засобом художнього зображення навколишнього світу. Воно покликане хвилювати людей, виховувати у них почуття прекрасного. Отже, у цілому, мові надається одне з основних значень у становлення людської особистості.

Крім мови, є ще інші засоби спілкування, але вони так чи інакше теж пов'язані з мовою і мисленням. Це жести, різні види сигналів, різні системи наукової символіки, різноманітні коди. Знаки, сигнали, символи можуть бути засобом спілкування, бо вони сприймають органами зору і слуху і передають інформацію, значення якої зрозуміле тільки тим, хто користується даними знаками.

Мова принципово відрізняється від інших допоміжних знакових систем. Тільки вона має загальнонародне поширення і може передавати будь-яку інформацію.

Понад три тисячі мов є у світі, але для кожного народу, кожної нації найближчою і найдорожчою є його рідна мова. Рідною мовою української нації є українська мова. Поняття рідної мови невіддільне від думки про рідний край, батьківську хату, материнське тепло. Рідна мова є одним із важливих засобів формування патріотичних почуттів, гордості за свій народ; вона є виявом його національної культури.

Культура мови – одна з найважливіших рис і особливостей кожної людини. Ця наука вивчає всю повноту сучасного мовного життя, все мовне існування в усій багатогранності його проявів в усній і писемній суспільній та індивідуальній мовній практиці. Поняття мовної культури охоплює насамперед системи навичок, що дають змогу точно, логічно правильно висловлювати думки, почуття, настрої, бажання людини.

Культура мовлення вимагає глибоких знань і практичних навичок володіння літературною мовою в усій її багатогранності.

Стилістика мовлення розглядає сукупність стилістичних засобів мови з боку їх нормативності і практичного використання і цим сприяє підвищенню культури мовлення.

Нормативність – важлива риса мови взагалі і стилістики зокрема. Слід розрізняти два види нормативності мови – норми літературної мови і стилістичні норми.

Дотримання норм літературної мови є невід'ємною рисою культури мовлення. Стилістична норма – один із компонентів нормативності мови. Вона виступає критерієм оцінки мовних одиниць, що функціонують у тому чи іншому стилі мовлення.

Мова єднає між собою різні покоління людей, вона передається як заповіт, як найдорожча спадщина. Піклування про рідну мову, любов і повага до неї має бути в центрі уваги кожної нації.

Мова єднає між собою різні покоління людей, як заповіт, як найдорожча спадщина. Вона несе величезний вклад у розвиток людини як неповторної особистості.

Мова така ж давня, як і свідомість. Мова впливає на свідомість: її норми, що історично склалися, специфічні у кожного народу, в одному і тому ж об'єкті відтіняють різні ознаки. Проте залежність мислення від мови не є абсолютною. Мислення детермінується головним чином своїми зв'язками з дійсністю, мова ж може лише частково модифікувати форму і стиль мислення.

Стан проблеми співвідношення мислення і мови ще далеко до завершення, воно містить ще безліч цікавих аспектів для дослідження.

Література

1. Бабич Н. Практична стилістика і культура української мови: навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. Л. : Світ, 2003. 432с.
2. Бондарєва Н. Стилістика української мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Четверта хвиля, 2010. 248 с.

3. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови: навч. посібник. Т. : Підручники і посібники, 2004. 255с.
4. Капелюшний А. Практична стилістика української мови: навч. посібник. Львівський національний ун-т ім. Івана Франка Вид. 2-ге, переробл. Л. : ПАІС, 2007. 400с.
5. Мацько Л. Стилістика української мови: Підруч. для студ. філол. спец. вищих навч. закл. 2.вид., випр. К. : Вища школа, 2005. 462с.
6. Рижко О. Стилістика української мови: практикум:навч. посібник для студ. філол. спец. вищих навч. закл. Київський міжнародний ун-т. К.: КиМУ, 2008. 250 с.

FROM THE EXPERIENCE OF TEACHING ENGLISH FOR THE STUDENTS OF NON-PHILOLOGICAL SPECIALITIES

Chepelyuk N.
PhD, Associate Professor
Associate Professor at Linguistic Training Department
Odesa State University of Intelligent Technologies and Telecommunications

Developing and teaching an ESP course (ESP – English for Specific Purposes) to students of different levels in terms of Language Competency at the non-philological Universities can be a demanding task for English teachers of any higher institution. It is especially challenging for those who have been dealing with the students majoring in such spheres as the Internal Affairs namely the future police officers. Such courses presuppose a unique combination of complicated but motivating activities in grammar and, samples of linguistic analysis and thought provoking speaking and writing exercises, accompanied by engaging topics for discussion and extensive practical ESP vocabulary building which helps the learners to master real life modern knowledge and skills necessary for a quickly changing field in the current conditions of the pandemic and unprovoked and unjustified war of the Russian Federation against Ukraine.

The COVID crisis as well as the full-scale attack have caused a complete rethinking of the delivery of education at all levels and of every academic subject. With the necessity of social distancing to control the spread of the virus, many educational institutions have looked at online instruction as a means to continue to deliver the education they were contracted to provide [1]. While earlier studies have addressed aspects of online learning [2; 3; 4], none have addressed the problems of the current crisis that have necessitated the wholesale movement to online/distance learning then switching over to face-to-face mode and using a blended mode. This is especially true for internationally directed learning because of the time zone differences.

Here is an attempt of sharing some working experience in the current conditions that, hopefully, will be useful for the colleagues. While working at Odesa National Academy of Telecommunications (ONAT), currently: The State University of Intelligent Technologies and Telecommunications (SUITT), in Ukraine in the middle of January 2020, reports began to appear on international news about a new flu in Wuhan, China. Since then we, the students and teachers, have been advised to be aware of the situation and follow the common recommendations of WHO (World Health Organization) to stay home.

In the Team-Teaching Mode Dr. Hall, the ESL and IT Peace Corps Volunteer of the USA, and me cast about ideas of how we could set up classes for the students so they would not lose their English proficiency and IT knowledge but continue to be able to enhance them both.

The VSPP (Volunteer Service Pilot Program), instituted by the US Peace Corps, was an attempt a vehicle of instruction based on online teaching methodologies already developed by American universities. These methodologies provide a framework for the development of online classes and to help any other professor who might want assistance.

Teaching online ended up being both a blessing and a curse. It was a blessing because we could continue with instructing the

students. It was a curse because the personal, in-class touch was missing and, because of internet connections on the Ukraine side, not all the students could connect through Zoom with video. We had many classes where the vast majority of the students were black screens with their names.

Undaunted by the internet problems and the times of the classes – 4:30 p.m. for Cybersecurity from Monday to Thursday, 6:00 p.m. for the Telecommunications, Software Engineering, and Computer Science (the 6:00 p.m. classes being optional), with allowing students not in the classes to log in and participate, and our spending 3-6 hours per lesson developing materials to be put online, the VSPP was a success.

The Year 2 Cybersecurity students who had had lessons in class made a smooth transition to online. The Year 1 Cybersecurity students had to learn the particular quirks of online learning, as well as those of the persons involved. The other classes, while interested in the subject matter, really just wanted to talk about whatever was on their minds – history, culture, politics, whatever. Thoughts and ideas that they had mulled over but never had the chance to voice.

This included several sessions with an evening class that lasted for approximately 5 hours at the end of February 2022. This happened many times in March as well, perhaps not for 5 hours, when students would stay after class just to talk. Alternatively, they would contact their teachers and ask if they could, so a time was arranged, noting the 8-hour difference.

The project started in 2016 has been continued up to now as the students are still doing some optional courses on SQL and a few other disciplines related to ICT.

In conclusion, even with all the drawbacks associated with long-distance online learning, the students were able to enhance their knowledge of cybersecurity, software engineering, and IT in general, as well as discuss thoughts and ideas about personal issues, history, culture, and the future.

Literature

1. B. Herold. The Scramble to Move America's Schools Online. March 27, 2020, Education Week, October 1, 2020. https://www.edweek.org/ew/ articles/2020/03/26/the-scramble-to-move-americas-schools-online.html

2. L. Brooks. How the Attitudes of Instructors, Students, Course Administrators, and Course Designers Affects the Quality of an Online Learning Environment. Online Journal of Distance Learning, 2003.
https://www.westga.edu/~distance/ojdla/winter64/brooks64.htm

3. Z. Zhan, H. Mei. Academic self-concept and social presence in face-to-face and online learning: Perceptions and effects on students' learning achievement and satisfaction across environments. Computers & Education, Vol. 69, November 2013, P. 131–138.

4. J. Tanner. Business Faculty and Undergraduate Students' Perceptions of Online Learning: A Comparative Study. Journal of Information Systems Education, Vol. 20, Iss. 1, 2009. p 29-40.

5. N. Chepelyuk, D. Hall. An Introduction to Cybersecurity in English Volume 1, O. S. Popov Academy of Telecommunications, Odesa, 2019.

ЗНАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ ЯК УМОВА ОТРИМАННЯ ГРОМАДЯНСТВА ДЕРЖАВИ

Чорний І.В.
д. філол. н., професор
завідувач кафедри українознавства
Харківський національний університет внутрішніх справ

Останніми роками у вітчизняному політикумі та освітньо-культурному просторі почали формуватись та обговорюватись ідеї щодо необхідності запровадження спеціального іспиту для отримання українського громадянства. Процес цей загострився з початком так званої «гібридної війни» Росії проти України і став дуже актуальним після розв’язання країною-загарбником повномасштабних воєнних дій 24 лютого 2022 року. Українське

суспільство, згуртоване спільною бідою, дійшло висновку щодо необхідності захисту національної ідентичності, одним з проявів якої є національна мова, якій на законодавчому рівні надано статусу державної.

Кабінет Міністрів України 28 липня 2022 року, в день першого офіційного святкування Дня Української Державності зареєстрував проєкт Закону про внесення змін до Законів України «Про громадянство України» та «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо умов прийняття до громадянства України. Згідно із ним, людина, яка хоче отримати українське громадянство, повинна буде складати комплексний іспит зі знання основ Конституції України, історії України та української мови. Ті ж, хто отримають громадянство за визначні заслуги перед Україною, або ті, хто проходять службу в Збройних Силах України й отримали громадянство, мають скласти три відповідні іспити протягом двох років із часу його отримання [1].

За Законом України «Про громадянство України» від 8 жовтня 1991 року громадянство автоматично отримали «усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України (24 серпня 1991 року) постійно проживали на території України», ті особи, які на момент набрання чинності цим законом «постійно проживали в Україні, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних чи інших ознак, і які не є громадянами інших держав», а також особи, «які народилися або постійно проживали на території України, а також їх нащадки (діти, онуки), якщо вони на 13 листопада 1991 року проживали за межами України, не перебувають у громадянстві інших держав і до 31 грудня 2004 року подали у встановленому цим Законом порядку заяву про визначення своєї належності до громадянства України». Серед умов прийняття до громадянства України цей Закон зазначає необхідність «володіння українською мовою в обсязі, достатньому для спілкування» [2].

Ці ж положення перейшли й до Закону України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 року, який потім неодноразово змінювався й доповнювався. Певними змінами тут можна вважати, що українську мову названо вже «державною». Проте якщо в Законі 1991 року від кандидата вимагалось подання серед інших документів довідки щодо володіння українською мовою або документа про закінчення навчального закладу з вивченням української мови, то Законом 2001 року таких вимог вже не встановлено [3].

Значним кроком у піднесенні ролі української мови став Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 25 квітня 2019 року. Він містить вимогу про те, що особа, яка має намір набути громадянство України, зобов'язана засвідчити відповідний рівень володіння державною мовою. Вимоги до рівня володіння державною мовою визначає Національна комісія зі стандартів державної мови. Складання іспиту на рівень володіння державною мовою, необхідний для набуття громадянства, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України [4].

Вимоги зі знання державної мови для отримання громадянства містить законодавство багатьох країн світу [5]. При цьому в деяких країнах, як і за українським Законом «Про громадянство України» 1991 року, достатньо надати довідку щодо володіння/рівня володіння мовою країни або документ про отримання освіти з викладанням мовою країни. В інших – кандидатові на отримання громадянства необхідно пройти тестування з визначення рівня володіння державною мовою країни (напр. США, Велика Британія, Італія, Франція, Іспанія, країни Балтії тощо). Поряд зі знанням мови держави, претенденти також демонструють рівень обізнаності з історією та культурними особливостями країни, основами її законодавства.

Комплексний іспит для отримання громадянства України, запровадження якого постало вже на законодавчому рівні, також включатиме три компоненти: знання української Конституції,

історії України та державної мови нашої країни, що є досить логічним і співпадає зі світовою практикою в цій царині. Правильним є те, що законодавці не відокремлюють мову країни від її історії, адже мова формувалася не одномоментно, а впродовж усього історичного буття українського народу. Історія, культура і мова – це явища однієї площини, одного простору. Їх не можна розривати.

Знання державної мови з отриманням сертифікату про рівень володіння нею є умовою для призначення претендентів на посади Національної поліції України, що за законом можуть бути заміщеними тільки громадянами України. До навчальних планів закладів вищої освіти системи МВС України українська мова входить як обов'язкова складова. На жаль, історію та культуру України було вилучено з цих планів. Вбачається, що в сучасних умовах необхідно повернути вивчення цих/цього курсів/курсу до навчальних планів з метою покращення національно-патріотичного виховання курсантів – майбутніх офіцерів Національної поліції України, справжніх громадян своєї волелюбної і нездоланної держави.

Література

1. Уряд подав до Верховної Ради законопроект щодо умов набуття громадянства України, - Денис Шмигаль. *Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України*. URL: https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-podav-do-verkhovnoi-rady-zakonoproekt-shchodo-umov-nabuttia-hromadianstva-ukrainy-denys-shmyhal (дата звернення: 29.07.2022).

2. Про громадянство України : Закон України від 8 жовт. 1991 р. № 1636-XII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1636-12#Text (дата звернення: 29.07.2022).

3. Про громадянство України : Закон України від 18 січ. 2001 р. № 2235-III. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text (дата звернення: 29.07.2022).

4. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25 квіт. 2019 р. № 2704-VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text (дата звернення: 29.07.2022).

5. Сподинський О. О. Конституційно-правова вимога володіння державною мовою як необхідна умова набуття громадянства: світовий досвід. Конституція України в умовах сьогодення : зб. тез наук.-практ. круглого столу, присвяч. Дню Конституції України (Київ, 24 черв. 2019 р.). Київ, 2019. С. 199–202.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ МОВНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Шаповаленко Н.М.
к.філол.н., доцентка
доцентка кафедри мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

Хотілось би почати з визначення українська мова – це мова корінного населення України, державна мова України. Згідно з даними перепису населення 2001 р. більшість населення (67,5%) вважає українську мову рідною. Нинішня мовна ситуація в Україні є результатом тривалої війни проти української мови, української ідентичності, української державності та українського народу, яку Росія розпочала після 1654 р. та яка продовжується і нині у формі мовно-культурної експансії. Отож нинішню мовну ситуацію в Україні треба розглядати як результат незавершеного асиміляційного процесу примусового перетворення україномовної спільноти на російськомовну, що здійснювався з метою цілковито розчинити український етнос у російському та знищити українську Україну. Процес витіснення української мови з багатьох сфер життєдіяльності та прогресуюче зменшення носіїв української мови не призупинило навіть надання українській мові статусу державної у 1989 р. і

подальше закріплення цього статусу, як одного з елементів конституційного ладу країни, в Конституції.[1]

Натомість впровадження української мови як державної у публічній сфері не було до кінця послідовним і не супроводжувалось системними заходами, спрямованими на подолання тяжкої спадщини – багатовікової деформації мовного середовища країни. На існуючу й нині деформованість мовної ситуації в Україні вказує співвідношення носіїв української та російської мов, що не відповідає співвідношенню етнічних українців і росіян на її території. За даними Всеукраїнського перепису населення 2001 р. українці становлять 77,8 % людності України, тоді як українську мову визнало рідною лише 67,5 %.

Станом на 2017 р., згідно з опитуваннями, попри критику в ЗМІ, щодо радикального впровадження української мови у суспільстві, 76 % населення висловилися за атестацію зі знання мови держслужбовців, 61 % за запровадження подібного іспиту для отримання громадянства, 90 % вважають її необхідною для всіх держслужбовців і керівників медзакладів. [2]

Мовна освіта в Україні спрямована на виховання людини, яка вільно володіє українською мовою в усіх сферах суспільного життя. Уміння сприймати, розуміти почуте або прочитане, викладати його зміст, точно формулювати думку, висловлювати її в усній чи писемній формі можуть бути сформовані лише на основі розвитку мислення і мовлення, що є основою навчання мови, починаючи змалечку. Знання державної мови, як відомо, є конституційним обов’язком кожного громадянина України, і досконале володіння нею створює умови для повноцінного високоінтелектуального розвитку особистості, участі її в різних сферах суспільно-політичного, адміністративно-господарського, культурного життя нашої держави. Ми живемо в такий час, коли дедалі ширше розвиваються зв'язки з різними країнами і народами. У світі налічується 7538 різних мов.

Пріоритетними тенденціями вищої освіти XXI століття, зокрема мовної освіти, є її глобалізація та інтернаціоналізація. Риси глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти

підтверджуються тенденцією до зростання значення мовного, зокрема іншомовного, навчання в соціумі. По-перше, вивчення хоча б однієї іноземної мови є обов’язковим предметом для здобуття студентом ступеня бакалавра, незалежно від його основної спеціальності. По-друге, збільшилася кількість мов, які викладаються у вищих навчальних закладах. Суттєво зросла також кількість університетських програм з іноземних мов. Однією з основних рис глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти є широке впровадження в навчальний процес новітніх інформаційних і телекомунікаційних технологій. Зокрема, сучасна мовна освіта в університетах все більше набуває ознак такої, що характеризується постійним використанням спеціальних навчальних технологій і засобів, як наприклад, спеціального програмного забезпечення для розробки навчальних курсів із застосування комп’ютерів, мультимедійних технологій і мережевих засобів у навчанні студентів і тестовому контролі якості знань. Наразі науковці довели, що інформаційні та Інтернет-технології суттєво збагачують навчально-методичні ресурси вишів, вони також сприяють відкритості освіти впродовж життя й налагодженню співпраці між ВНЗ, школами та освітянськими громадами. [3]

Навіть загальний аналіз університетських навчальних програм з мовної освіти та критичний огляд сучасного змісту, форм і методів навчання мовам дає підстави стверджувати, що технічний прогрес і широке впровадження в навчальний процес новітніх технологій суттєво вплинули також на роль викладача й студента в освітній системі. Функція сучасного викладача полягає в координуванні процесу пізнання, систематичному оновленні змісту навчальної дисципліни залежно від потреб ринку праці й зацікавленості студентів, консультуванні здобувачів вищої освіти при складанні індивідуального навчального плану й під час роботи з навчальним матеріалом, що виноситься на самостійне опрацювання.

Викладач також керує навчальними проектами та науковими дослідженнями за допомогою інформаційних і

телекомунікаційних технологій. Підвищилися вимоги і до сучасного студента, який повинен володіти високим рівнем вмотивованості, працьовитості та самоорганізації. Сучасні загальноосвітні світові тенденції зумовлюють необхідність перерозподілу навчальних годин, збільшення обсягу матеріалу для самостійного вивчення й зменшення академічних годин. Іншими словами, авторитарна позиція викладача в процесі навчання втратила свою актуальність, натомість індивідуальний студенто-центристський підхід стає нормою мовної освіти. Істотним виступає те, що в основі розвитку мовної вітчизняної освіти перебуває прагнення до формування пізнавально-творчої особистості, яка володіє високим рівнем комунікативної компетентності, здатна до сприйняття й передачі різноманітної інформації.[4]

Література

1. Ященко Ю.В. Сутнісний зміст формування іншомовної комунікативної компетентності у студентів ВНЗ. Вісник Черкаського університету: Науково-теоретичний зб. Сер.: Педагогічні науки. Вип. 49. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2019. С. 57-60.

2. Мамчур Л. І. Перспективність і наступність у формуванні комунікативної компетентності учнів основної школи. Умань: Сочінський, 2012. 449 с.

3. Пехота О. Особистісно-орієнтоване навчання: підготовка вчителя. Миколаїв, 2015. 124 с.

4. Сучасні тенденції розвитку мовної освіти в Україні. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Сер.: Педагогіка і психологія № 44, 2015. С. 24-28.

ВИКЛИКИ, ПОСТАНОВЛЕНІ ДИСТАНЦІЙНИМ НАВЧАННЯМ

Швелідзе Л.Д.
доцентка кафедри англійської філології та перекладу
Національний університет «Одеська політехніка»
Мельник П.В.
ст. викладачка кафедри англійської філології та перекладу
Національний університет «Одеська політехніка»

Початок XXI століть знаменуються відчутною динамікою соціально-економічного розвитку України. Суспільний запит сьогодення та курс України на євроінтеграцію додають нових аспектів цій проблемі, серед яких вирізняються своєю важливістю такі:

- знання іноземної мови (переважно англійської) є необхідною передумовою для входження освіти України до єдиного європейського та світового освітнього і наукового простору;
- мобільність громадян (курсантів, фахівців тощо) на міжнародному інтелектуальному ринку та побудова Європейського простору вищої освіти можливі лише за умови вільного володіння міжнародною мовою спілкування, якою фактично стала англійська мова.

В умовах цифровізації суспільства дистанційне навчання стає невід'ємною частиною сучасних форм навчання. Особливо гостро воно стало затребуваним починає з 2020 р. «Дистанційне навчання» використовується як так званий загальний термін для будь-якого типу навчання, що виключає безпосередню присутність в одної аудиторії навчальних закладів. Неоднорідність дистанційного навчання представлена рядом видів, основними з яких є:

- онлайн-навчання (також зване електронним навчанням), яке може бути як синхронним, так і асинхронним та здійснюється через освітні платформи в Інтернеті;

• відеоконференції як засіб прямого спілкування в режимі реального часу між учасниками;

• гібридне, або змішане, навчання, тобто поєднання онлайн-та офлайн-методів навчання [1;с.37].

Для викладачів англійської мови професійного спілкування основними завданнями стали: розроблення нової структури організації занять, адже онлайн-заняття не можуть бути ідентичними очному навчанню в аудиторії; мотивування курсантів до активної пізнавальної діяльності та навчання їх основам роботи в онлайн-режимі; планування самостійної роботи курсантів, оскільки дистанційне навчання вимагає від них достатньої самодисципліни [2; с.21]. Специфіка навчальної дисципліни «Іноземна мова» зумовлена насамперед тим, що провідним компонентом змісту викладання іноземної мови є не основи науки, а методи діяльності – навчання різних видів мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, читання та письмо. Дистанційне навчання сприяє реалізації сучасних освітніх парадигм, таких як індивідуалізація та диференціація навчальної діяльності, самоосвіта та саморозвиток слухачів.

Вимушені перейти на цифровий світ, щоб викладати дистанційно, викладачі університетів відразу зіткнулися з низкою проблем, які, як показує наше дослідження, можна приблизно згрупувати у те, що ми можемо назвати 1) технологічна та 2) дидактична. Технологічна проблема полягає в освоєнні функціональних можливостей пристроїв та зміна навичок викладання. Це призводить до іншої групи викликів, а саме до дидактичних, які полягають у очевидній неможливості автоматичного перекладу традиційних методів навчання та матеріалів практичних занять у рамках дистанційної освіти. Ще однією проблемою були застарілі телефони із занадто обмеженими можливостями (наприклад, об'єм пам'яті телефону) для встановлення та підтримки необхідних програм. Надання курсантам і викладачам технічно складних пристроїв (мобільних телефонів, ноутбуків, ПК, iPod тощо) стало одним із

вирішальних факторів їх безперебійного спілкування в новому (освітньому) середовищі.

Як і багато інших, навчальна дисципліна «Іноземна мова» має набір цілей: освітня (наприклад, розвивати загальні компетентності курсантів, включаючи здатність вчитися, самооцінюватись, здатність до самостійного навчання), пізнавальна (наприклад, подальший розвиток пізнавальних здібностей курсантів через навчальну діяльність), соціальних (наприклад, для сприяння їх критичному самосвідомості та міжособистісним навичкам), соціально-культурних та інших [3;с. 10].

Особливість дисципліни «Іноземна мова» вбачається в її практичній меті, яка полягає не лише в оволодінні лінгвістичними компетенціями курсантів, а й у рівній мірі в оволодінні їх комунікативними компетенціями для ефективної роботи в культурно різноманітних академічних та професійних середовищах. Беручи до уваги різноманітність навчальних потреб курсантів та їх знання мови, а також той факт, що „іноземна мова” далеко не є виключно теоретичною дисципліною, виявилося неможливим спроектувати традиційні моделі викладання безпосередньо на дистанційний формат. Дослідження показують, що ефективне дистанційне навчання іноземної мови повинно базуватися на добре побудованому віртуальному мовному середовищі. Останнє вимагає великих трудових витрат, особливо на перших етапах створення курсу [4;с. 13]. Дистанційне навчання не лише змінило зміст традиційного заняття з англійської мови, але й спричинило зміни у способах контролю за досягненнями курсантів. Сучасні технології спрощують це завдання та автоматизують цей процес, дозволяючи комп’ютеру перевіряти сам матеріал (наприклад, платформа MyEnglishLab-Pearson). За акцентовано увагу на корисності та зручності безкоштовного пакету хмарного програмного забезпечення для організації дистанційного навчання G Suite for Education (це Google Classroom, Google Meet та набір інших інструментів).

Саме дистанційна освіта дозволяє вчитися у найвідоміших і талановитих викладачів зі всього світу і найбільших фахівців у тій чи іншій сфері, не виходячи з дому, за умови наявності комп'ютера і доступу до мережі Інтернет. Сучасне дистанційне навчання за якістю не поступається очному, адже програми дистанційної освіти майже завжди включають у себе не тільки текстову інформацію, але також обов'язково і навчальні аудіо- та відеоматеріали. На допомогу приходять також навчальні соціальні мережі та сайти, що вміщують концепції навчання та перевірки знань іноземної мови.

Література

1. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б. Ліщинська. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102 с.
2. Nordquist R. Linguistic Competence: Definition and Examples. URL: https://www.thoughtco.com/ what-is-linguistic-competence-1691123
3. Abbas Pourhosein Gilakjani,Lai-Mei Leong,Narjes Banou Sabouri,"A Study on the Role of Motivation in Foreign Language Learning and Teaching», IJMECS, vol.4, no.7, pp.9-16, 2012. http://www.mecs-press.org/ijmecs/ijmecs-v4-n7/IJMECS-V4-N7-2.pdf
4. Ясулайтіс В.А. Дистанційне навчання: методичні рекомендації / В.А. Ясулайтіс. К.: МАУП, 2005. 72с.

ПРАЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СУЧАСНИЙ МОВНИЙ ЕТИКЕТ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ

Альдієва К.С.
курсантка 2-го курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції,
Одеський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: **Тягнирядно Є.В.**
к.пед.н., доцентка
Одеський державний університет внутрішніх справ

Під мовним етикетом традиційно розуміють національно-специфічні правила мовної поведінки і систему стереотипних формул спілкування, що регулюють взаємини між людьми. До мовного етикету відносяться не тільки слова і вирази, які використовуються для прощання, прохання, вибачення, але і прийняті в різних ситуаціях форми звертання, способи вираження співчуття, скарги, провини, горя і інтонаційні особливості, характеризують ввічливу мову та ін. При цьому значущою особливістю саме мовного етикету, на відміну від інших його форм (наприклад, ділового чи спортивного етикету), стає те, що, з одного боку, він втілюється в повсякденній мовній практиці, а з іншого боку, характеризує співрозмовника як носія норм не тільки етичних, але і мовних: мовним етикетом обов'язково і щоденно користується будь-яка людина.

Формули і закономірності мовного етикету засвоюються в процесі виховання, часто з раннього дитинства, настільки глибоко, що зазвичай сприймаються як частина природної та закономірної поведінки людей. Саме тому застосування мовного етикету нерідко буває неусвідомленим і доведеним до автоматизму.

Основна функція будь-якого етикету - формування та використання таких правил поведінки, які сприяють взаєморозумінню людей в ході комунікації.

Формули мовного етикету сприймаються освіченими і вихованими людьми як закономірність, повсякденний прояв норм поведінки в суспільстві. Незнання норм мовного етикету і, як наслідок, їх невиконання сприймається як навмисна образа або невихованість. Одночасно і мовна норма, яка регулює правильність мови, також визначає систему уявлень про норму в галузі мовного етикету.

Отже, норми мовного етикету - це невід'ємна частина повсякденної мовної практики; дотримання цих норм передбачає певний рівень культури особистості. Мовний етикет надає мовцеві можливість, вишукуючи ті чи інші етикетні формули, підібрати тональність комунікативної ситуації.

Природно, що вибір одиниць мовного етикету залежить від соціального статусу і соціальних ролей учасників комунікації. Мовний етикет як система стереотипних, стійких формул завжди співвідноситься з ситуацією мовного спілкування, яка визначається особистостями співрозмовників, темою і цілями спілкування. Спектр комунікативних функцій мовного етикету дуже широкий:

1) встановлення контакту між співрозмовниками *(фатична функція);*

2) привернення уваги слухача, виділення його серед інших потенційних співрозмовників *(апелятивна функція);*

3) виявлення поваги *(етична функція);*

4) визначення статусу комунікації *(регулятивна функція);*

5) формування сприятливої емоційної обстановки і надання позитивного впливу на слухача *(емоційно-експресивна функція).*

Етикет базується на категорії ввічливості і пов'язаний з формальною ввічливістю, суть якої полягає у прагненні утримувати дистанцію між учасниками комунікації. Будучи основою всякої комунікативної поведінки, ввічливість має два різновиди: позитивну і негативну. Негативна ввічливість спрямована на мінімізацію неввічливості у висловленні і на ухилення від комунікативного конфлікту. Її функція - зменшення і нейтралізація агресії в спілкуванні, збереження свободи у

вчинках, дотримання належної дистанції між комунікантами. Для цього в будь-якій мовній культурі століттями розробляється цілий арсенал вербальних і невербальних стратегій поведінки (непряме висловлювання прохань, використання евфемізмів під час назви того, що може бути прикрим для співрозмовника, уникати обговорення неприємних тем та ін.). Позитивна ввічливість пов'язана з максимальним вираженням поваги і пошани до адресата і реалізує тактику досягнення комунікативної згоди.

У сучасній (особливо міській) культурі роль мовного етикету переосмислюється. Замість важливої і чи не виняткової для минулих епох функції регулювання соціальної ієрархії, у сучасному мовному етикеті на перший план виходить суто прагматична функція. Етикет розглядається як засіб досягнення комунікативної мети: привернути увагу співрозмовника, продемонструвати йому свою повагу, викликати симпатію, створити доброзичливу атмосферу, досягти комунікативної згоди.

В українців, наприклад, здавна побутує пошанна форма звертання на «Ви» до старших за віком, посадою, незнайомих, до батьків.

Суттєвою ознакою мовного етикету українців є вживання форми кличного відмінка у звертанні, наприклад: *Петре, Надіє, колего, друже*.

Існують формули мовного етикету. Відомо, що спілкування можливе за наявності: мовця, адресата, до якого звернена мова; мети і теми мовленнєвої діяльності.

За умовами і змістом мовної ситуації вирізняють різновиди мовного етикету: звертання, привернення уваги, вітання, знайомство, запрошення, прохання, порада, погодження, згода, незгода, вибачення, скарга, втішання, докір, комплімент, несхвалення, побажання, вдячність, прощання.

Вислови мовленнєвого етикету, закріплені за певними ситуаціями, являють собою готові формули не лише з точки зору

їх морфолого-синтаксичної структури, а й з точки зору їх лексичної наповненості.

Мовний етикет у даний час інтенсивно змінюється і під впливом нових комунікаційних технологій, що впливають на смислове наповнення старих і використання нових етикетних формул. Так, на наших очах формуються норми інтернет-спілкування та етикету мобільної телефонної комунікації.

Специфіка етикетних норм інтернет-комунікації визначається максимальною відкритістю віртуального простору, потенційної багатоадресної аудиторії, неповної персоніфікації адресанта. Інтернет трансформує і неначе «розмиває» особистість автора, що призводить до відносної анонімності користувачів, які спілкуються в цьому середовищі. У зв'язку з цими, новими для суспільства факторами комунікації виникає потреба виробити нові або уточнити вже існуючі форми взаємовідносин співрозмовників.

Серед основних особливостей інтернет-комунікацій, які зумовлюють особливий характер мовного етикету в цьому середовищі, можна виділити такі:

- анонімність. Внаслідок анонімності та безкарності в мережевому спілкуванні часто з'являються пов'язані зі зниженням психологічного і соціального ризику розкутість, ненормативність і певна безвідповідальність співрозмовників. Людина в мережі може вільно висловлюватися (аж до образ, нецензурних виразів, сексуальних домагань), так як ризик викриття і особистої негативної оцінки оточуючими мінімальний.

- відсутність класичних типів невербальної інформації (голос, жести, міміка, почерк та ін.).

- добровільність і бажаність контактів. Користувач добровільно зав'язує контакти або відмовляється від них, а також може перервати їх у будь-який момент. Подібна «добровільність» часто може сприйматися співрозмовниками як нечемність, небажання спілкуватися, відсутність елементарних комунікативних навичок і вмінь.

- труднощі щодо емоційного компонента спілкування. Домінуючий письмовий характер комунікації провокує прагнення до емоційного наповнення тексту, яке виражається у створенні спеціальних знаків для позначення емоцій або під час опису емоцій словами (в дужках після основного тексту посилання).

- прагнення до нетипової, ненормативної поведінки. Найчастіше користувачі подають себе з іншого боку, ніж в реальному житті.

Розширення кола людей, які мають вихід в Інтернет, а також збільшення функцій і можливостей інтернет-комунікації визначили виникнення спеціальних правил етикету в Інтернеті - норм поведінки і спілкування як для користувачів, так і для провайдерів, адміністраторів, модераторів форумів і т.п. Спочатку правила електронного етикету, або нети-кета ***(netiquette,*** від англ. *Net* «мережа» + франц. *Etiquette* «етикет"), складалися стихійно, що зумовило використання в якості фундаменту для пего стандартних правил мовного етикету. На сучасному етапі розвитку Інтернету в багатьох організаціях і на більшості інтернет-ресурсів правила поведінки користувача в локальних мережах встановлюються у формі інструкцій або офіційних правил.

Однак регламентація правил етикету триває, в тому числі і за допомогою розробки комунікативно толерантних способів спілкування для конкретних інтернет-проєктів, форумів тощо. Набори етикетних формул в даному виді комунікації також перебувають у стадії формування: поряд з елементами традиційного етикету з'являються і специфічні для інтернет-комунікації форми, наприклад так звані смайлики. Слід зазначити, що певна частина формул етикету являє собою запозичення з англійської мови (наприклад, «імхо», «лол»), або кальки англійських слів і виразів («З найкращими побажаннями», «Ім'я рек. хоче з вами дружити»).

Сучасний період розвитку українського мовного етикету характеризується і трансформаціями у сфері телефонного

спілкування. Наприклад, специфіка мобільної телефонної комунікації накладає обмеження на деякі етикетні жанри. Так, не прийнято дякувати по телефону людині з більш високим соціальним статусом за надану люб’язність – краще це робити особисто. Оскільки мобільний телефон став предметом особистого побуту, з яким людина практично ніколи не розлучається, то правила хорошого тону передбачають необхідність уточнити у абонента можливість говорити. Іншими словами, те, що для звичайного телефонного зв’язку є тільки побажанням (фраза «Чи зручно вам говорити?»), для мобільного зв’язку стає жорсткою етикетною умовою.

Отже, незважаючи на різноманітні трансформації, які переживає українська мова на початку XXI ст. (вульгаризація і американізація мови, прагнення виробити нові засоби вираження і нові форми спілкування, «інтернетизація» мови та ін.), сучасний мовний етикет продовжує розвиватися і обслуговувати різноманітні відносини, що існують між членами суспільства.

Дотримання правил і норм мовного спілкування забезпечує успішність комунікації, породжує довіру і повагу серед співрозмовників. Знання правил мовного етикету дає людині можливість відчувати себе впевнено і невимушено і не відчувати незручності і труднощів у спілкуванні.

Література

1. Афанасьєв І. Діловий етикет : 2-е вид., перероб. і доп. К. : “Альтерпрес”, 2001. 352 с.
2. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посібник. Суми : ВТД “Університетська книга», 2001. 288 с.
3. Фреймут О. Етикет. К : Snowdrop, 2018. 96 с.

FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF POLICE OFFICERS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

Berezhna O.M.
2 nd-year cadet of Faculty No.1
Kharkiv National University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Sazanova L.S.**
Kharkiv National University of Internal Affairs

Nowadays Ukrainian society is changing very fast and becoming very active in the political sphere and in the field of protection his rights and freedoms. Under such circumstances police have got the aim not only to defend rights and freedoms of Ukrainian citizens but also to guarantee public safety based on the principles of tolerance and the rule of Law.

Ukrainian society also aims to enter the association of the European countries. "The aims of the European Union within its borders are: to promote peace, its values and the well-being of its citizens, to offer freedom, security and justice without internal borders, while also taking appropriate measures at its external borders to regulate asylum and immigration and prevent and combat crime, to promote social justice and protection, equality between women and men, and protection of the rights of the child» [1, p.1].

The aims of the EU within the wider world are to uphold and promote its values and interests contribute to peace and security and the sustainable development of the Earth contribute to solidarity and mutual respect among peoples, free and fair trade, eradication of poverty and the protection of human rights strict observance of international law.

In the conditions of European integration and increase of necessity of Ukrainian society in highly skilled and competitive specialists a problem of system organization of professional foreign preparation of police officers is very actual. A process of bringing our national legislation over in accordance with the confessed European

standards assists its harmonization with the norms of international law, unitization and realization at the state level.

A police officer should “work effectively with different people and teams of people, by putting others at ease, acknowledging diverse opinions, addressing relevant concerns, minimizing conflict, promoting harmony, cooperating with others, and working toward consensual solutions to achieve group objectives” [2, p.1].

Knowledge of a foreign language is a mandatory skill for police. Learning a second language positively influences professional opportunities after graduation. Second language competency sharpens skills in one's first language and develops the critical thinking and understanding needed to navigate multicultural, multilingual societies elsewhere.

Knowledge of foreign languages gives our specialists not only a success employment opportunity or simply the possibility of free movement by Europe and the world, first of all it is the change of our outlook. It is impossible to imagine a modern highly-qualified person without knowing one or two foreign languages.

“It is necessary to provide cadets with the opportunity not only to freely choose and use information resources in a particular discipline, but also (at least in part) to independently manage their educational activities” [3, p.52].

The police must perform a service function and provide complex socially oriented services to the population. In the process of gaining foreign competence by policemen a key role of teaching and studying a foreign language is played by many aspects.

Ukrainian police officers must have developed communicative skills and know conversational language to start a dialogue and be able to ask different questions about a person (his or her name and age, country, the reason or calling the police, etc.).

They must also know legal terminology and be able to explain a person’s rights in other words, provide qualified services for the person who doesn’t speak Ukrainian. Police officers should also know medical terminology a person a first aid and be able to tell medical service about the person's state when it is necessary.

References

1. Aims and values – European Union
URL: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/aims-and-values_en
2. General competences for police officers
URL: https://camrosepoliceservice.ca/recruiting-info/general-competencies/
3. Levashov O.S., Orlova O.O. Ways to improve foreign language teaching in police officers training Право і безпека – Право и безопасность - Law and safety 2021. №1 (80)

PROSPECTS OF POLICE OFFICERS FOREIGN LANGUAGE TRAINING

Bielievtsov M.S.
4th -year cadet of faculty No.1
Kharkiv National University of Internal Affairs
Scientific superviser: **Sazanova L.S.**
Kharkiv National University of Internal Affairs

In the conditions of the European integration course of Ukraine, the development of international police cooperation and the active implementation of international legal norms into national legislation, the issue of quality language training of law enforcement officers is becoming increasingly important.

Undoubtedly, we currently have high standards of mastering English, but perhaps taking into account modern realities, when the English language occupies an increasingly important place in various spheres of activity in Ukraine, the level of training should increase accordingly.

In general, it is necessary to take into account the importance of learning English, because a high level of proficiency opens up good career prospects, increases competitiveness in the labor market, opens up new opportunities: tourism, access and understanding of large volumes of information on the Internet, communication with foreigners, including during work.

There are many projects, including international ones, which provide an opportunity to study English in depth in the field of legal and professional activities of law enforcement agencies.

That is, there are enough opportunities and mechanisms for effective language training of law enforcement officers, and the result depends on a specific person, his abilities and motivation, as well as a correct understanding of the prospects of mastering a foreign language.

“If the police do not properly reflect the community they serve, it is difficult for the community to see it as a force that represents them rather than one that polices them. This leads to crimes not being reported, witnesses not coming forward and a community preyed upon by criminals who know their victims won’t have any recourse” [1, p.1].

Importance of a good level of command of the English language can be assessed using the example of cadets of higher education institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. Cadets who speak a foreign language at a sufficient level have the opportunity to participate in international conferences, debates, trainings, exchanges, which take place not only in an online format, but also abroad.

Thus, these people will be more competitive in the field of labor relations, have more opportunities to reach career heights, and will be promoted faster.

“According to law enforcement experts, foreign-language skills play a role in a broad variety of situations, including assisting crime victims, interviewing witnesses, fielding emergency calls, listening to wiretaps, conducting community outreach programs” [2. p.1].

If we take into account the experience of foreign language training of law enforcement officers, we can see that a lot of attention is paid to this issue.

For example, police officers of educational institutions in the Netherlands take exams in the Dutch, English, French and German languages, as well as in the language specialization disciplines «Speech and Social Interaction», «Problems of Truth in Language», «Analysis of the Language of Protocols».

The official instructions of this country provide that a police officer, any lawyer must communicate with a person, sign all the necessary documents in his native language.» A similar practice has developed in the USA, Great Britain, Sweden, Slovakia, and Poland.

And taking into account that English is already recognized as the language of business communication in Ukraine, and Ukraine's status as a candidate for EU membership, we can safely predict that the importance of knowing English will only grow in everyday and professional terms.

Due to the coronavirus epidemic and the war, many courses are held remotely, which makes them even more accessible.

One of the means of distance learning of a foreign language is a distance course, which is a complex of educational and methodical materials, structured in electronic form, which are stored on a special electronic platform. The course is designed for the organization of individual and group training using distance technologies under the guidance of a teacher and requires active social participation from the student.

A distance course on learning a foreign language makes it possible to provide a learner with access to all the necessary educational material and tasks on one electronic platform.

The development of social processes, the requirement for knowledge of the English language becomes more and more serious and compliance with these requirements opens up good professional and everyday prospects, as well as ignoring it can become an obstacle for further career promotion.

References

1. Carlos Quiroz Follow the Leader Comstock’s, October 12, 2016 URL: http://www.comstocksmag.com/commentary/follow-leader.

2. Wanted in Law Enforcement: Foreign-Language Skills

URL: http://www.military.com/veteran-jobs/search/foreign-languages-civilian-police-jobs.html

FOREIGN LANGUAGE IN THE PROCESS OF TRAINING FOR LAW ENFORCEMENT OFFICERS

Bubnova I.
4th -year cadet
Odessa State University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Drapaliuk K**.
Senior Lecturer at Department of Language Training
Odessa State University of Internal Affairs

Learning a foreign language is one of the keys to the successful functioning of law enforcement agencies. Considering that Ukraine is integrating into Europe, the very process of learning foreign languages remains one of the main components of the process of becoming a true specialist. It should be noted that in Europe, multilingualism is introduced among university graduates and applies to educational institutions with specific study conditions. Worthy of attention is the fact that in the modern realities of the development and reformation of our state in the field of law enforcement, the question of the actual creation of the newest and most advanced system of personnel selection has become more relevant.

The issue of modern Ukrainian police forming international cooperation in various spheres of the state functioning is relevant, therefore the language aspect has a significant impact on the level of training of police officers from the initial stage of training at the Higher Education Institution of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine [1, 85].

Continuing and improving international cooperation with various countries, the leadership of the National Police determines the following ways of training future police officers:

- creation of opportunities and new conditions for the application of European experience in the field of professional training of future law enforcement officers, which includes foreign languages in-depth study;

- full, gradual improvement of the educational process, in particular, a new level of foreign language learning, which consists of the latest scientific research implementation and the introduction of modern international teaching methods.

- the spread of international cooperation, which consists of primarily increased cooperation with higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs system in Europe and throughout the world in general, which will make it possible to exchange experience at a higher level.

It should be noted that while performing official duties, police officers communicate with a considerable number of people, including foreigners. In order to understand them, it is important to know and understand not only colloquial foreign language, but a legal one with a special focus. After all, knowing it, a police officer can easily communicate with citizens from other states who violate the current legislation of Ukraine, or who are in danger and need professional help.

Before the military aggression, Ukraine was a tourist country, and a police officer has the duty to protect the rights and freedoms not only of our citizens but also of foreigners. When a foreigner has problems, he can turn to a Ukrainian police officer and receive highly qualified assistance and knowledge of a foreign language is simply a necessary element in this situation. As a result the current government and the Ministry of Internal Affairs are developing new methods and forms of foreign language learning among both current law enforcement officers and future personnel at the stage of training in higher education institutions [2, 49-50].

References

1. Ivanskyi R. D.(2001) Formuvannya natsionalno-movnoi osobystosti – osnovna meta vykladannia movnykh dystsyplin u vyshchykh navchalnykh zakladakh MVS Ukrayiny. Mova i kultura natsii. [Formation of a national-linguistic personality – the main goal of teaching language disciplines in higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. Language and culture of

the nation] Zbirnyk naukovykh prats. [Collection of scientific works]. Lviv, pp. 84-86

2. Krasheninnikova T.V., Popovskyi A.M. & Rukolianska N.V. (2015) Ukrayinska mova (za profesiinym spriamuvanniam) [Ukrainian language (professional orientation)]. Navchalnyi posibnyk. Modulnyi kurs. [Study guide. Modular course]. Dnipropetrovsk: T. K. Serednyak, pp. 49-50

THE CULTURE OF COMMUNICATION IN THE OFFICIAL ACTIVITY OF A POLICE OFFICER

Vilska Y.
cadet
Odessa State University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Antufieva V.A.**
Acting senior lecturer of the Department of language training
Odessa State University of Internal Affairs

Communication culture is the ability to establish feedback, respond to another person's thoughts, feelings, concerns and problems. The culture of communication is a component part of a person's culture as a whole, his education and upbringing; she models a person's behavior – prompts him to behave in an appropriate way in certain situation.

A police officer must adhere to the norms of business speech, not to allow the use of profanity. Regardless of the position or rank in relations with the population, a police officer is obliged to: be tactful and friendly; express demands or comments concerning the person in a polite and persuasive manner; give an opportunity to a person to express his own opinion [1].

Communication does not exist as an independent human form activity, it is a component of individual or group practical activity. Police communication can to be role-playing because in interpersonal communication the police officer fulfills a social role that requires from certain behavioral and communicative reactions. In professional communication, the policeman gets rid of it individual qualities and is

guided by assigned actions and the rules of the performed role. Professional communication of police is also a type of business communication[2].

Types of professional communication in the police:

1. Employee communication in the team.

2. Communication with the persons involved in the commission of crimes or misdemeanors.

3. Communication with persons providing assistance in prevention, detection and disclosure of crimes.

4. Communication with officials.

Analysis of the structure of professional communication policemen and its dynamics allows us to highlight four main stages:

1. psychological «reading» of behavioral features, appearance, use of available information about a specific person and the composition of the primary psychological portrait of the interlocutor;

2. search for psychological prerequisites of effective communication and creation of favorable conditions for interpersonal contact;

3. interaction and influence in the professional process communication on other persons by the employee for the purpose solving official tasks;

4. evaluation of the results of a specific act of communication, planning the content and process of further contacts with by certain persons[3].

When communicating with citizens a police officer must:

1. be friendly and smiling (provided, of course, circumstances under which communication takes place) ;

2. not use non-normative and slang vocabulary;

3. while performing official duties, show sensitivity to others, which fully reflects this type preventive measures, such as police custody;

4. respect and help people ;

5. not make a decision, guided by prejudices and stereotypes;

6. be discreet with a citizen who is intoxicated, even if he misbehaves;

7. never respond rudely, especially during detention of criminals and persons suspected of committing crimes crime;

8. during the conversation, be attentive and do not interrupt interlocutor.

A. Levashov, investigating the significance communication in the professional activities of police employees notes that the process of communication is determined the following circumstances: is formed in communication community of moods, views, mutual understanding is achieved, habits and traditions are developed; communication also gives the ability to influence a certain based on motives, goals, other person's values; in direct communication the motives of actions are understood, settings appears the ability to predict actions, relations of the parties in the future.

References

1. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських від 09.11.2016 № 1576-16 URL: https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/z1576-16.

2. Деонтологічні засади службової діяльності: Службовий етикет правоохоронця (поліцейського) [Текст]: Пам’ятка/ Петрова Г.М. К. Нац. акад. внутр. справ, 2015. 100 с.

3. Клименко І.В., Швець Д.В., Євдокімова О.О., Посохова Я.С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с.

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ В СЛІЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Дроговоз С.Є.
здобувач вищої освіти 3 курсу
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: **Олійник О.С.**
старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

У сучасному світі дедалі більше поширюється тенденція спілкування одне з одним, зі знайомими та незнайомими тобі людьми. Якщо ти вмієш спілкуватися, то відповідно вмієш домовлятися, йти на компроміс, а в деяких випадках за допомогою слова відстоювати власну думку. На разі, поширення набувають професії, фундаментальну основу яких складає спілкування з людьми, однією з таких професій є професія поліцейського. Під час виконання своїх повноважень поліцейські безпосередньо взаємодіють, спілкуються з різними категоріями населення. Тому особливо важливо для поліцейські володіти навичками конструктивного спілкування, володіти культурою спілкування, адже дотримання правил етикету спілкування є важливою умовою високої культури поведінки поліцейських як під час виконання службових обов'язків, так і в позаслужбових відносинах [3].

Отже, для початку з'ясуємо, що таке взагалі культура спілкування. На думку вченої Петрової Г.М. культурою спілкування є це сукупність таких якостей, які найкраще діють на адресата із урахуванням конкретної ситуації, поставлених мети і завдань; здатність використовувати оптимальні для конкретної ситуації мовні засоби. До них відносяться: точність, зрозумілість, чистота мови, багатство і розмаїтість, виразність, правильність.

Мовна культура поліцейського у сфері усного ділового мовлення проявляється у використанні офіційно-ділового стилю

і передбачає такі вимоги до мовлення поліцейського як змістовність, тобто докладне та послідовне ознайомлення громадян з необхідною їм інформацією, при цьому уникаючи зайвого; достатній лексичний запас, який передбачає використання поліцейськими різноманітних мовленнєвих засобів, уникнення багатьох повторень слів під час спілкування; доцільного вживання професійних термінів, адже людина може неправильно зрозуміти слова поліцейського чи не зрозуміти їх взагалі; точність у спілкуванні поліцейського вимагає від нього під час спілкування з громадянином покладатися виключно на встановлені норми закону [2].

До того ж, необхідно зазначити, що на законодавчому рівні встановлено норми спілкування поліцейського під час виконання службових обов'язків, які висвітлено в наказі МВС України «Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських», які встановлюють, що незалежно від посади чи звання у відносинах із населенням поліцейський зобов'язаний: 1) бути тактовним та доброзичливим; 2) висловлювати вимоги чи зауваження, що стосуються особи, у ввічливій та переконливій формі; 3) надати можливість особі висловити власну думку; 4) до всіх потерпілих від злочинів або інших правопорушень проявляти повагу, охороняти їхню безпеку та право на невтручання в особисте життя. За будь-яких обставин і відносно будь-якої людини як у робочий, так і в неробочий час поліцейський зобов'язаний дотримуватися норм професійної етики. Під час звернення до особи поліцейському заборонено бути зверхнім, погрожувати, іронізувати, використовувати ненормативну лексику [1].

Отже, з вищевикладеного можемо зробити висновок, що рівень саме культура спілкування поліцейського формує імідж та авторитет поліцейського й системи МВС в цілому. Крім цього слід зазначити, що культура поведінки, культура мовлення і культура спілкування в житті і професійній діяльності найчастіше виступають в єдності. Поліцейський, який володіє культурою спілкування завжди тримає під контролем як свої

публічні висловлювання, так і поведінку, міміку, жестикуляцію [2].

Література

1. Наказ МВС України «Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських» від 09.11.2016 №1179 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text.
2. Деонтологічні засади службової діяльності: Службовий етикет правоохоронця (поліцейського): Пам'ятка Петрова Г.М.К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015.
3. Клименко І.В., Швець Д.В., Євдокімова О.О., Посохова Я.С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с.

РОЗВИНЕНІ КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОСТІ СПІЛКУВАННЯ ПРИ ВИКОНАННІ ОБОВ`ЯЗКІВ ТА ЗАВДАНЬ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Калашнік Є.О.

здобувач вищої освіти навчальної групи КП-035 ІІІ курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник: **Олійник О.С.**

старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Аналізуючи сучасний стан актуальності, що плавно переходить у необхідність, якісного виконання працівниками поліції власних обов'язків як наслідок реформаційний процесів в правоохоронній діяльності зокрема та євроінтеграційних процесів в Україні загалом, закономірним є те, що в некомпетентних фахівцях-правоохоронцях в державі відсутня

потреба, що цілком очевидно й об'єктивно. Сьогодення визначає службові обов'язки поліцейського як такі, що здійснюються виключно в тісній співпраці та взаємодії з населенням, і до того ж така взаємодія передбачає засади партнерства та спрямовує правоохоронну діяльність на задоволення громадських потреб. Якісне професійне спілкування є показником інтелектуального рівня фахівця та формує відношення до працівників Національної поліції на досить державному рівні.

В загальному вигляді науковці визначають комунікативні навички складовою комунікативної культури спеціаліста, яку позиціонують як сукупність елементів, що регулюють комунікативну діяльність і формуються, функціонують та розвиваються через взаємодію суб'єктів комунікації. Такі процеси впливають на взаємовідносини поліції та населення, що в свою чергу впливає й на рівень ефективності діяльності поліцейських з виконання службових обов'язків, таких як забезпечення громадського порядку, профілактику і попередження злочинів, боротьбу зі злочинністю в цілому.

Для поліцейських безпосередньо спілкування є інструментом виконання вищезазначених функціональних обов'язків. Саме тому працівники поліції мають знати як загальні закономірності спілкування, так і особливості застосування комунікативного інструментарію за конкретних умов службової діяльності, володіти мовленнєвими прийомами та психологічними техніками спілкування, тобто вчасно мобілізувати здібності, що сприятимуть активній взаємодії. Правоохоронці у службовій діяльності зобов'язані в незалежності від посади чи звання у відносинах із населенням:

- бути тактовними та доброзичливими;
- висловлювати вимоги чи зауваження, що стосуються особи, у ввічливій та переконливій формі [1, с. 10];
- надавати можливість особі висловити власну думку[1, с. 10];

- проявляти повагу до осіб, що тим чи іншим чином постраждали від правопорушення, не допускати втручання в їх особисте життя;

- поліцейський зобов'язаний дотримуватися норм професійної етики та комунікативної культури навіть у вільний від роботи час з приводу взаємодії з населенням.

У професійній діяльності поліцейські спілкуються не лише з правопорушниками, але й взаємодіють із широким колом людей, яких стосується вчинене кримінальне правопорушення(свідки, потерпілі, інші суб'єкти провадження тощо). Особистість кожного з них функціонує під впливом обставин та певних умов, у них неоднаковий спосіб мислення, система стосунків, індивідуальні погляди на однакові питання, що сприяє формуванню вмінь у поліцейського з пристосування та одночасного впровадження комплексу комунікативних навичок, що так необхідні для якісного виконання покладених службових обов'язків.

На сьогодні центральним аспектом організації якісної й ефективної діяльності органів Національної поліції є досвід співпраці з населенням. Саме від ефективності комунікації залежить громадська думка про Національну поліцію, всіх співробітників та правоохоронну функцію в державі в цілому. Надзвичайно важливим в діяльності нині діючих поліцейських є формування переконань необхідності повсякденної реалізації категорій ввічливості, коректності, доброзичливості та своєчасної демонстрації бездоганного знання закону, готовності завжди прийти на допомогу.

Література

1. Крашеніннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника Національної поліції: Навчальний посібник. Дніпро: Адверта, 2017. 107 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО З ДІТЬМИ РІЗНОГО ВІКУ

Клюйко Я.С.
курсантка
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: **Филипська В.І.**
к. пед. наук, старший викладач кафедри іноземних мов
Харківський національний університет внутрішніх справ

Ефективне вирішення професійних завдань у процесі виконання службової діяльності працівниками Національної поліції України потребує наявності у них певного рівня психологічних знань, умінь та навичок, а також розвинених професійно важливих рис особистості. Однією з інтегральних особистісних характеристик, що відбиває рівень професіоналізму правоохоронця, є його комунікативна компетентність, тобто вміння грамотно та ефективно спілкуватися, насамперед, з об’єктом службової діяльності, з громадянами, колегами, із представниками засобів масової інформації [3, с.4]. Особливу увагу привертає питання спілкування поліцейського з дітьми різного віку.

Для ефективного спілкування з дітьми різного віку потрібно забезпечити задоволення їхніх базових потреб: потреби в безпеці; потреби в безумовній любові; потреби у визнанні; потреби в пізнанні та набутті навичок; потреби бути собою; потреби бути дитиною. Для цього необхідно створити в дитини відчуття безпеки та захищеності, добре ставитися до неї, відзначати її здібності; бути прикладом для наслідування; сприймати дитину такою, якою вона є. Спілкуючись із дітьми та підлітками, представник закону передусім повинен побудувати розмову на довірі до себе, щоб змусити дитину чи підлітка довіритися йому, налагодити спілкування на взаємних інтересах. Під час спілкування поліцейський повинен діяти максимально доброзичливо, коректно й обережно.

Під час спілкування з дітьми молодшого шкільного віку (6–10 років) слід враховувати, що в них є цілком достатній словниковий запас для висловлювань, вони можуть описувати подробиці, пояснювати хід подій. Пам'ятають факти протягом тривалого часу, розрізняють категорії «добре» та «погано», мають власну думку. Із 9–10 років починають вільно виражати свої емоції, швидко говорити, можуть брехати для самозахисту від негативних наслідків. До дорослого ставляться з довірою і відкритістю. Для них надважливим є особистий приклад дорослих, громадське оцінювання їхніх вчинків, знань і особистих якостей.

Під час спілкування з дітьми юнацького віку (15–18 років) слід опиратися на їхні морально-вольові якості. Вони у спілкуванні вибіркові, усвідомлюють цінність власної особистості, своєї неповторності, прагнуть рівності стосунків з дорослими як із друзями чи порадниками. У цьому віці посилюється увага до особистісних, внутрішніх, власне психологічних якостей людини, на основі чого робиться висновок про неї. Врахуйте, що небажання чи невміння дорослих визнавати автономію юнаків (юнок) часто призводить до конфліктів [1, с.62].

Протягом спілкування контролюйте свої емоції та уникайте проявів негативного емоційного впливу на психіку дитини, адже це може ускладнити спілкування та призвести до виникнення негативних установок щодо поліцейських.

Підтримуйте доброзичливий, товариський стиль розмови, демонструйте своє позитивне ставлення (через привітний погляд, посмішку, прямі слова типу «радий тебе бачити», «як добре, що ми знайшли тебе» тощо).

Навчіться слухати і чути дитину, щоб зрозуміти причини її поганої поведінки. Спробуйте поставити себе на місце дитини через заглиблення у її внутрішній світ, уявіть, як би Ви поводилися на її місці.

Під час розмови уважно підбирайте слова, адже Ваше слово має величезний вплив на дитину. Використовуйте інформування,

пояснення, переконання, будьте зразком для наслідування (це стосується Вашого зовнішнього вигляду, певних зовнішніх рис, манер, вчинків, слів тощо).

Визнавайте успіхи дитини (осуд менш інформативний, ніж схвалення) та використовуйте позитивне підкріплення (похвалу, заохочення, схвалення, власний приклад), що сприяє формуванню позитивних звичок поведінки та подоланню наявних негативних звичок.

Поважайте дитину як особистість, а тому будьте завжди ввічливими, поступливими, щирими та уникайте брехні. Якщо не вдалось розговорити дитину – спілкуйтесь на цікаві для неї теми.

Запропонуйте дитині свою допомогу у подоланні наявних проблем, вирішити які вона ще не в змозі, адже до досягнення повноліття (до 18 років) діти вважаються неповнолітніми [2, с.27].

Спілкуватися з дітьми різного віку краще при наявності свідків, та слід уникати тиску, погроз в бік дитини, контактів з нею наодинці. Відповідно до ст. 226 Кримінального процесуального кодексу України проведення опитування (допит) неповнолітніх допускається тільки за участю батьків (одного з них), іншого законного представника або педагога, психолога, а за необхідності – лікаря та не може продовжуватися понад годину без перерви (загалом 2 год.) [2, с.28].

Література

1. Ваньчик Ю. Професійне спілкування поліцейських із різними категоріями громадян. Знання європейського права (1), 2020. С.60-63. https://doi.org/10.32837/chern.v0i1.49

2. Галустян О.А., Захаренко Л.М., Юрченко-Шеховцова Т.І. Особливості спілкування патрульних поліцейських з різними категоріями осіб: методичні рекомендації. Режим доступу: http://elar.naiau.kiev.ua/bitstream/123456789/2987/1/Методичка.pdf

3. Пам’ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських [уклад.: Клименко І.В., Швець Д.В., Євдокімова О.О., Посохова Я.С.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с.

CYBERPOLICE – YOUR PROTECTION IN THE VIRTUAL SPACE AND NOT ONLY

Kozak A.
3rd - year cadet
Odessa State University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Chichyan O**.
Lecturer at Department of Language Training
Odessa State University of Internal Affairs

Only you can take care of your safety on the Internet. But if it «smells fried», you need to contact the cyber police, which specializes in combating cybercrime. It is a body of the National Police of Ukraine that detects and facilitates the detection of crimes against other police units committed with the use of electronic computers.

The main task of cyberpolice is to combat cybercrime. They inform the public in advance about new cybercrime schemes and implement software to protect you from cyber incidents. Types of cybercrime are classified in the Council of Europe Convention, which has been ratified in Ukraine. Major violations include illegal access, interception, data interference, misuse of devices, child pornography offenses, and more. [2]

Cyberpolice should be contacted to report: about resources or individuals who distribute pornography, infringe copyright or related rights on the Internet; on drug or arms trafficking and other activities prohibited on the Internet; about materials calling for separatism or terrorism; about suicide groups on the Internet; about attempting to illegally withdraw funds from accounts, stealing payment card data or other financial frauds, including financial pyramids on the Internet, skimming (reading and copying information from the magnetic chip of bank cards), carding (transaction using payment cards or their details, which was not confirmed its owner), etc., about viruses, botnets (a network consisting of a certain number of hosts running bots - ed.) or other types of Internet fraud.

On the basis of the Cyber Police Department of the National Police of Ukraine, the latest technologies and services have already been introduced, which allow to respond instantly to citizens' requests about cybercrime or cyber attack.

To enter the service in the Cyber Police, after passing the competition, young people who have successfully completed their studies at the University of the Ministry of Internal Affairs can. However, to be honest, a bachelor's degree from a non-core technical university is a bit not the level from which you expect high achievements in the field of cybersecurity, especially immediately after graduation. Not surprisingly, some cases under investigation may stall due to a lack of experts.

But such cooperation between the university and the Department is bearing fruit and in the coming years we will be able to see an increase in the rates of detection of crimes committed via the Internet.

Odessa State University of Internal Affairs also trains specialists with higher education for units of the National Police of Ukraine involved in combating cybercrime, crimes in the field of human trafficking and morality, in the international sphere and transnational crime. The university conducts research work on general theoretical and applied problems in the field of cybersecurity, information security and intellectual property. Practical work is being carried out to create appropriate technologies and methods for combating cybercrime. Practical orientation in the training of cadets is actively introduced into the educational process. For this purpose, the faculty operates: a training center for combating cybercrime and monitoring cyberspace on a voluntary basis. The participants and consultants of which were cadets and employees of the university. The main activity of the center is to study the issues of combating cybercrime and monitoring cyberspace. Also, for work in the cyber police, knowledge of foreign languages is not unimportant, after all there are over a billion English web pages on the Internet. Objectively, if you do not know English, it will be difficult for you in the cyber police. Communication with offenders, knowledge of languages, as a result, work in any country depends on this. When studying cybersecurity,

cadets study English for all four years, twice a week. Learning languages contributes to the acquisition of additional cultural wealth, personal development, professional and career growth. Particular attention is paid to preparing students for the Unified State Examination in English and other languages in a new format.

Not least important is the teacher's help in learning English. In order to find out what pushes adults to learn foreign languages, sociologists have conducted surveys more than once. The conducted studies allow us to state that of the many factors influencing the successful acquisition of knowledge of the language by students, the most important is the motivation for learning activities.

Graduates of the university, in accordance with specialties and specializations, receive the necessary knowledge and skills, master the methods and means to ensure: to combat crimes in the field of human trafficking committed with the use of high information technologies; on countering cyber attacks, disclosure and countering cybercrime; building an integrated information security system; search and analysis of information of an operational-search, reference and management-administrative nature in information systems and networks; use of information systems and technologies in the work of law enforcement agencies; technical component of information and control systems and computer networks. The university has created good conditions for obtaining minimal knowledge in cyberspace, which will allow cadets to become real cyber police officers.

In the Department of Cyberpolice and the Department for Combating Cybercrime, employees are primarily concerned with the safe conditions of citizens in cyberspace!

References

1. Nomokonov V.A., Tropina T.L., Cybercrime as a new criminal threat, 45- 55 p. 2012
2. Official site Cyberpolice of Ukraine. https://cyberpolice.gov.ua/
3. Bilobrov T. V., Administrative legal statusto the cyber police department of the national police Ukraine, 209 p. 2020

4. Bereza V.V., Principles of functionality to the department cyberpolice national police of Ukraine: theoretical and legal aspects, Postgraduate student of a Ph.D., Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine, 44-48 p. 2017
5. Davudov A.D., Knowledge of a foreign language is the key to professional success, 61-71 p. 2020.

МОВНА ПІДГОТОВКА КУРСАНТІВ ВИЩИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ: ТРАДИЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ

Кулешов А.
курсант 1 курсу
Одеський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: **Антуф'єва В.А.**
в.о. старшого викладача кафедри мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

Робота присвячена дослідженню методів, традицій, принципів, які здійснюють мовне виховання майбутніх працівників переважно державних органів виконавчої влади.

Актуальність даної теми полягає в тому, що мова відіграє велику роль в управлінні державою. Органи внутрішніх справ завжди підтримують зв'язок з населенням країни, роблять вони це, звісно, через мову. Людина яка працює в МВС – повинна володіти мовною грамотністю, щоб аналізувати інтереси громадян та держави, звісно, інтереси громадян на першому місці, але іноді вони переважають інтереси держави, що може сильно нашкодити самій державі, а отже і суспільству. Завдяки мові відбувається швидкий збір інформації, що в якійсь мірі дозволяє швидко та правильно відновити справедливість та рівність в суспільстві. Тому мова – це важливий чинник який ми розглянемо.

Мета дослідження: проаналізувати як реалізуються різні методи виховання молодих працівників МВС України, визначити їх традиції, принципи та перспективи.

Предмет дослідження: методи правоохоронних органів їх принципи, звичаї.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі переважають держави з демократичною формою правління, що позитивно впливає на суспільство, наприклад, громадяни, а також апатриди, можуть реалізувати свої інтереси які на мові юристів називаються правами. Зазвичай, більшість інтересів у кожного індивіда збігаються, тому для їх реалізації утворюються громадянські суспільства, щоб покращити правовий, моральний зв'язок між собою та державою. Для того, щоб можливість реалізації була – її повинні захищати, з захистом прав та свобод індивідів справляються правоохоронні органи, розглянемо саме органи Національної поліції України, бо, по-перше, підрозділи Національної поліції завжди мають комунікативний та візуальний зв'язок із населенням країни, що дозволяє підтримувати порядок в суспільстві та вводити в суспільне життя основні правоохоронні принципи, по-друге, вищі навчальні заклади МВС України які готують фахівців до правоохоронних підрозділів мають специфічні умови навчання, тобто свої методи виховання. Головна мета закладів вищої освіти МВС України – провести професійну соціалізацію, іншими словами, сформувати справжніх професіоналів. Така мета сформувалася через інтеграцію європейських стандартів, проведення реформ та децентралізацію влади, тому поліцейські повинні бути автономними (дана автономія, звісно, будується на основі нормативно-правових актів) в своїй діяльності, що дозволить покращити процес захисту прав та свобод громадян.

Отже, здійснюючи правоохоронну діяльність, поліцейські завжди використовують комунікативні методи, а також підсилюють ці методи деякими принципами які здійснюють правильну соціалізацію, наприклад, етичні та моральні принципи. Ось таке поєднання основних та допоміжних, але важливих чинників, досить позитивно впливає на виконання професійних обов'язків поліцейського. При підготовці курсантів викладачі одразу надають їм теоритичні знання, в даному

випадку ми можемо спостерігати, знов таки, комунікативну функцію, що реалізовується через спілкування, а також комулятивну, що є основною при здійсненні викладацької діяльності. Ми вважаємо, що професійну мовну підготовку в системі МВС України можна поділити на: колективну та суспільну, іншими словами колективна підготовка – це комунікація між колегами, тобто поліцейські спілкуються за уставом, а суспільна – між суспільством, це один з прикладів особливої підготовки курсантів. Викладачі закладу вищої освіти намагаються створити такі умови, щоб курсанти постійно застосовували набуті ними знання під час вивчення курсу. Завдяки ротації законів, фактів, термінів і т.д. у свідомість курсантів – в них формується уявлення про правильні дії, іншими словами, професійні вміння, саме такі навички допомагають швидко аналізувати інформацію яка надходить завдяки мові, та вирішувати або пропонувати різні методи вирішення проблеми[1]. Тому викладачі разом із курсантами формують певну стратегію вирішення проблеми через дві основні функції які зазначались вище–комунікативна і комулятивна. Велику увагу приділяють вивченню державної та міжнародної мови, це пов'язано з тим, що будь-яка країна намагається розвивати свою туристичну сферу, а це, зазвичай, приводить до конфліктів між іноземцями і громадянами країни. Згідно зі статтею 26 Конституції України – іноземці та особи без громадянства мають ті ж самі права та обов'язки[2], тому права іноземців правоохоронні органи повинні захищати теж, велика увага, також, приділяється вивченню іноземним мовам, що покращить той самий процес комунікації але вже з особою іншої держави. Як зазначалось вище, Україна інтерпретувала європейські цінності в усіх сферах державного життя, якщо ми розглянемо український апарат примусу, то побачимо, що велика увага приділяється взаємодії українських правоохоронних органів з західними, іншими словами, курсанти МВС України мають право та можливість практикуватися за кордоном, тому, окрім вивченню державної мови – велику увагу приділяють

іноземній, що дозволяє курсантам розвивати свою культурну грамотність, почувати себе впевнено під час виконання своїх професійних обов'язків. Ось така увага до мовної підготовки сприяє підвищенню рівня гуманітаризації юридичної освіти [3]. Для постсоціалістичних держав – мовна підготовка дуже корисна, бо повністю відкидає стару систему підготовки підрозділів поліції, яка основувалась на досвіді військових училищ. Зараз дисциплінарна підготовка, звісно, присутня, але вона об'єднана з мовною, що дозволяє курсантам почувати себе впевненіше під час виконання професійних обов'язків чи при проходженні практичних занять.

Щодо принципів, то всі вони прописані в Законі України "Про Національну поліцію", основні з них: верховенство права, дотримання прав і свобод людини, законність, відкритість і прозорість, політична нейтральність, взаємодія з населенням на засадах партнерства та ін. [4] Деякі з прописаних вище принципів вводяться в свідомість курсантів, що дозволяє їм автоматично інтерпретувати свою поведінку на основі цього закону, іншими словами, дані принципи основані на етичних нормах. Щодо традицій, то курсанти проводять різні заходи для підвищення рівня культурної соціалізації. Це, зазвичай, колективні заходи, тому до традицій можна віднести святкування державних свят. Також проводяться традиційні комунікативні процеси між різними ЗВО, що надає кожному так званий стимул бути кращим. Перспективи – підвищений рівень довіри від населення країни, покращений зв'язок з європейськими колегами, зниження негативних процесів в суспільстві, підвищення культурної та правової освіти.

Отже, кожний ЗВО системи МВС України має специфічні умови навчання, а це означає, що кожен має свої принципи та методи підготовки курсантів до виконання своїх професійних обов'язків. Зазвичай викладачі намагаються створити такі умови під час навчального процесу, щоб курсанти постійно застосовували набуті ними навички, роблять вони це через різні дискусії, наукові конференції, де курсант може проявити свої

аналітичні здібності, іншими словами викладачі об'єднують комунікативну і комулятивну функції. Слід також зазначити, що мовна підготовка курсантів відбувається постійно, тобто під час вивчення основних предметів.

Література

1. Бандурка О.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Юридическая психология. Харьков: Национальный университет внутренних дел, 2001. 640 с.
2. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141), URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text
3. Калюжна В., Чернишева В. Про значення закордонного досвіду підготовки майбутніх правоохоронців для духовного розвитку курсантів вузів системи МВС України на заняттях з іноземної мови. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://journal.kdpu.edu.ua/apd/article/download/6294/5757
4. Закон України "Про Національну поліції» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379), URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text

IMPORTANCE OF FOREIGN LANGUAGE IN ACTIVITIES OF POLICE OFFICERS

Kushnir D.
4th -year cadet
Odessa State University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Drapaliuk K.**
Senior Lecturer at Department of Language Training
Odessa State University of Internal Affairs

With the development of society and the emergence of the latest technologies, knowledge of foreign languages has acquired special importance. Earlier foreign languages were needed in such areas as diplomacy, philology, politics, today they apply to absolutely all areas of human activity.

It is undeniable that communicative activity acts as an integrative component of the quality of an individual with the help of which an officer will be able to constructively communicate and interact in any life situations, with different types of personalities, based on the acquired experience and culture of communication.

Since Ukraine is integrating into Europe, namely already is a candidate for membership in the European Union [1], the importance of learning foreign languages, namely English as an international language, does not raise any doubts. And her knowledge of the activities of the National Police of Ukraine is an integral part of this integration. In addition, the investigation of transnational crimes is one of the priority areas of work at this stage.

For a police officer, whose job is one of the most important in the world, because it is related to the protection of citizens, knowledge of a foreign language is an integral part of the professional performance of tasks. In the process of fighting crime, they encounter many English speakers [2, 272-275]. Some of them commit crimes, while others, on the contrary, are victims. In any case, it is necessary to be able to ask and answer questions. After all, it is not always possible to wait for an interpreter. Time can be a major factor in saving someone's life. That is why the system should direct the policeman's desire to learn a foreign language in order to acquire a higher level of qualification.

Therefore, in order to improve the communicative activity of police officers, training technologies have been used last time.

The following groups are distinguished from the system of methods and tasks aimed at the formation and development of communicative abilities during training work:

- techniques aimed at unifying individual employees into a team, developing interaction;
- techniques that stimulate law enforcement officers' awareness of their communication capabilities, assessment of personal qualities and traits that may be necessary for effective professional communication;
- techniques that form communication skills and overcome communication difficulties. [3, 38]

The introduction of trainings is expected to: employees' understanding of the importance of communication at work, increase in motivation, desire for self-improvement and self-development. In addition to the above, a high level of foreign language proficiency nowadays is a guarantee of professionalism and career growth.

References

1. Ukraine received the status of a candidate for EU membership without conditions, online platform Ukrinform, 25.06.2022, URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3515169-ukraina-otrimala-status-kandidata-v-cleni -es-bez-umov-stefanisina.html

2. Bochevar A. G.(2017) Application of information and communication technologies in the process of teaching a foreign language for professional direction in a higher law school, Bulletin of the Chernihiv National Pedagogical University, , vol. 147(2), pp. 272-275.

3. Vityuk N. R. (2002) Philosophy, sociology, psychology: collection of scientific works, head. ed. I. S. Bulak Ivano-Frankivsk: Play, 2002, Issue 7, part 1, pp.38- 89.

VALUES OF THE LAW ENFORCEMENT SUBCULTURE

Medvedenko Oleh
Student of the III-rd course
National University "Odesa Polytechnic"
Supervisor **Mitina Olena**
Head of the Dpt. of English Philology and Translation Studies
National University "Odesa Polytechnic"

Being a police officer is hard. The hours are long and unforgiving, and the demands are rising. Technological change brings new criminal activity, while old threats remain. Policing is not just a vocation, it is a profession. The development of every officer needs to reflect this, with a permanent focus on the modern skills that the job requires and an adherence to the high standards that the public expect.

Culture is expressed and can be viewed externally through symbols, images, clothing, behaviors, rituals, and tools. The traditional police culture has been, and continues to be, defined by several key beliefs and assumptions about police work: danger and risk, authority and the use of force, solidarity and isolation, power and masculinity [1, p. 25]. The emphasis on crime fighting, guns, and violence is reflected in recruitment posters, on t-shirts, and by the media. This focus on hypermasculinity is problematic because the majority of police work is fairly routine: order maintenance, traffic control, and community problem-solving. Approximately 70% of officers will resign or retire from the force without ever shooting their firearms, but police academies across the country continue to place considerably more time and emphasis on firearms training than on de-escalation tactics or problem-solving skills [2].

Policing holds a unique position in society as the only occupation legally allowed, and even expected, to use lethal force. They are street-level bureaucrats, and for many people, the most visible arm of the government, and one that represents authority, control, and power. The role law enforcement plays in maintaining order and enforcing laws sets them apart from many other occupations (though there is much that police could learn from other regulatory agencies) and bolsters a culture in which an "us v them" mentality often develops. The majority of officers enter the profession wishing to help people and have a positive impact in their communities, but through experience and cultural indoctrination, they begin to view the public they serve not as community partners and fellow citizens, but as enemies. This is expressed in many ways, including the thin blue line or blue wall of silence, behind which officers rally and protect each other, maintain secrecy and solidarity, and distance themselves from the public.

There are positive elements of police culture, of course, such as the emphasis on doing good, meaningful, and purposeful police work. The occupational culture of policing also gives officers a sense of camaraderie and support, and provides coping mechanisms for dealing with a job full of stress, conflict, and contradictions.

The following table outlines both positive and negative attributes within the police culture [3, p. 11].

Positive attributes	Negative attributes
Safety	Cynicism
Camaraderie	Close-mindedness
Empathy	Biases
Support	Prejudice
Caring	Non-scientific tactics
Teamwork	Overly conservative
Loyalty	Loyalty
Sacrifice	Alienated
	Suspicion
	Authoritarianism

The visibility of police work has increased through the use of body cameras, cell phone videos, and social media, yet the public largely feels that police accountability has not changed accordingly. Incidents of police misconduct and uses of excessive or unnecessary force dominate news headlines, and for good reason, but the public and the police think very differently about them, exemplifying a disconnect and increasing lack of understanding between police and communities.

Surveys by Pew Research Center show that while ⅔ of police officers view fatal police shootings of black citizens as isolated incidents, 60% of the American public considers them to be evidence of deeper, widespread problems and biases in policing. Similarly, police officers are critical of the protests and demonstrations that often follow publicized shootings, viewing them as simply “anti-police” and not as legitimate calls for necessary police and community reforms [4].

Despite increasingly diverse police forces, the advent of problem-oriented policing, and efforts to implement community policing and build police-community relations, aspects of the traditional police culture remain entrenched. For example, female officers continue to buy-in to expectations of masculinity and power that dominate the

organizational culture of most agencies. Yet, it is imperative to understand that traditional police culture is changing, albeit slowly, and that at no point in time has it been monolithic. Adherence to sexist attitudes about police work, the code of silence, or the use of force, for instance, differs greatly among individual officers, units, and agencies.

Though scholars and critics have been lamenting police culture for decades, long-lasting change is possible, and essential. UK criminologist Sarah Charman described the results of some her research in a recent article for The Conversation, noting how there is a "new breed" of officers entering the ranks that still value solidarity, but also integrity and compassion. The generation of young adults entering policing today are not as willing to lie or cover-up for others' mistakes, and are concerned with a healthy work-life balance, i.e. maintaining a social life outside of the police force that prevents them from being too far ingrained into a potentially toxic occupational culture [5, p.289].

Police agencies need to present policing as a profession. Departments should work to recruit people who want to become officers based on a realistic understanding that the large majority of police officers' time is spent addressing community requests and that actual "law enforcement" is a much smaller percentage of the time. Police agencies also should step up efforts in recruiting and promotional processes to increase overall diversity in their departments by race and many other demographics. Agencies should provide regular opportunities for career growth and professional development training.

References

1. Chan, J. (1997) Changing Police Culture, Cambridge, Cambridge University Press.

2. https://medium.com/the-new-leader/police-culture-now-but-not-forever-10e4e0f903fc

3. Reuuss-Iaani, E (1983) The Two Cultures of Policing, New Brunswick: Transaction

4. https://opentextbc.ca/ethicsinlawenforcement/chapter/police-culture/

5. Waddington, P. (1999) "Police (Canteen) Sub-Culture: An Appreciation", British Journal of Criminology, 39, 2, 287-309.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Мошинець А.М.
курсантка
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: **Филипська В.І.**
к. пед. наук, старший викладач кафедри іноземних мов
Харківський національний університет внутрішніх справ

Діяльність працівників поліції базується на професійному спілкуванні. У процесі спілкування виявляється сутність людини, досягається взаєморозуміння, партнерські відносини під час виконання поставлених завдань. Спілкуючись з населенням, поліцейські виконують службові завдання, від їхнього уміння спілкуватися з людьми, встановлювати психологічний контакт залежить виконання поставлених завдань та ефективність їхньої службової діяльності.

До засобів спілкування відносяться:

• мова – система слів, виразів і правил їх з'єднання в обдумані вирази, що використовуються для спілкування;

• інтонація, емоційна виразність, яка здатна додавати різне значення одному й тому самому висловлюванню;

• міміка, поза, погляд співрозмовника можуть посилювати, доповнювати чи спростовувати значення висловлювання;

• жести, як засоби спілкування, можуть бути як загальноприйнятими, тобто мати закріплені за ними значення, або експресивними, тобто служити для більшої виразності мови;

• відстань, на якій спілкуються співрозмовники, залежить від культурних, національних традицій, від ступеня довіри до співрозмовника [1].

Комунікативні навички поліцейського є найбільш важливими елементами в структурі професійної майстерності працівників поліції.

Варто пам’ятати, що у відносинах із громадянами поліцейський повинен неухильно дотримуватися принципу гуманізму, який виявляється у: ввічливості і доброзичливості; відкритості, готовності надати допомогу, чуйності, делікатності, коректності та толерантності.

Незалежно від посади чи звання у відносинах із населенням поліцейський зобов’язаний: бути тактовним та доброзичливим; висловлювати вимоги чи зауваження, що стосуються особи, у ввічливій та переконливій формі; надати можливість особі висловити власну думку; до всіх потерпілих від злочинів або інших правопорушень проявляти повагу, охороняти їхню безпеку та право на невтручання в особисте життя.

За будь-яких обставин і відносно будь-якої людини як у робочий, так і в неробочий час поліцейський зобов’язаний дотримуватися норм професійної етики [3].

Комунікація є важливою у взаємовідносинах між поліцейським і громадянами. Зокрема, в Розділі II Закону України «Про Національну поліцію» [4] у ст. 11 одним із принципів діяльності поліції визначено «Взаємодію з населенням на засадах партнерства», згідно з яким:

1. Діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об’єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб.

2. Із метою визначення причин та/або умов учинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад.

3. Рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції.

Авторитет поліцейських багато в чому залежить від уміння ефективно спілкуватися. Діяльність поліцейських є

комунікативною. Професійне спілкування поліцейського – це такий акт комунікативної поведінки, який здійснюється для вирішення поліцейським певних професійних завдань.

Професійні особливості такого спілкування визначаються:

1) результатом, що має бути отриманим (дача показань, встановлення істини, зміна поведінки громадянина тощо);

2) протіканням його в режимі права і правовідносин;

3) контактом із непростими людьми;

4) обстановкою напруженості, конфліктності, протиборства.

На якість та хід спілкування впливають певні умови: місце (вулиця, приміщення); час (ранок, день, вечір); обставини спілкування (звичайні або конфліктні); тривалість спілкування [4].

Безперечно, не всі люди можуть поводитися відповідно до загальновизначених соціальних норм, законів, традицій, які схвалює суспільство. Тому культура спілкування патрульних поліцейських визначається тим, чи залишаються вони ввічливими в різних ситуаціях, пов'язаних із їхньою професійною діяльністю, чи виявляють вони толерантність, зберігають витримку, не відповідають грубістю на грубість навіть у конфліктних ситуаціях [2, с.52].

Отже, ефективна комунікація, її досконале володіння повним спектром засобів професійного спілкування як із громадянами, так і у службовій діяльності є необхідною умовою виконання Національною поліцією України поставлених перед нею завдань із забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Література

1. http://jurnaluljuridic.in.ua/archive/2020/3/16.pdf

2. Клименко І.В., Швець Д.В., Євдокімова О.О., Посохова Я.С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с

3. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських

від 09.11.2016 No 1576-16 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text

4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Набок К.В.
курсант 2-го курсу
Одеський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: **Тягнирядно Є.В.**
к.пед.н., доцентка
кафедра мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

Мова – це скарбниця духовних надбань нації, досліду співжиття, праці і творчості багатьох поколінь. У її глибинах – філософський розум, витончений естетичний смак, поетичне чуття, сила надзвичайної чутливості до найтонших переливів людських почуттів і явищ природи. Разом із тим мова – це і своєрідний оберіг звичаїв і традицій, запорука інтелектуального зростання, розвою та поступу народу в загальносвітовому житті. Вона характеризується єдністю, взаємозв’язком та взаємозалежністю всіх її складових одиниць. Належачи до так званих вторинних систем, мова існує не сама по собі, а в людському суспільстві, похідним від якого є. Існує мова у вигляді різноманітних актів мовлення, що повторюються усно та фіксуються письмово. Мова є основною формою національної культури й насамперед першоосновою літератури. Слід пам'ятати, що національна мова складається з двох гілок:

- спільної для всієї нації літературної мови, відшліфованої майстрами художнього слова;
- мова народів, яка досить відрізняється в різних діалектних ареалах.

Після проголошення незалежності України українська мова в державі розширила свої функції. Вона стала мовою державною, обов’язковою для вживання у всіх сферах суспільного життя: у державних урядових установах, початкових, середніх та вищих навчальних закладах, дитячих дошкільних установах, у пресі, видавничій справі, на радіо й телебаченні, у творчих мистецьких спілках та організаціях, продукції кіностудій і т.п. Українська мова набуває функції міжнаціонального спілкування в Україні. Активізувалося вивчення української мови у різних країнах світу, де готуються дипломатичні, торгові, наукові кадри, які мають працювати в Україні. Так, наприклад, вивчення української мови розпочалося в Китаї, Японії, де раніше цього не було.

Нова українська мова не поступається своїми функціональними можливостями жодній із найбагатших мов світу. В її запасі більше чотирьох мільйонів слів. Отже, на сучасному етапі розвитку, можна зазначити, що наша мова має тісні зв'язки з іншими мовами світу.

Хотілося б додати, що мова — це не просто засіб спілкування, а й культурне обличчя нації. Тож цілком логічним, на нашу думку, є той факт, що народ, який недбало ставиться до рідної мови, культури, не має і своєї незалежної, розвиненої та стабільної держави.

Для об'єктивної оцінки соціальної престижності української мови, треба було б відповісти на питання: які соціальні групи, прошарки послуговуються українською мовою, яке ставлення до мови, проголошеної державною, в загальноосвітній, вищій, спеціальній професійній школі, в середовищі державних службовців, причому на найвищих посадових щаблях, яке ставлення до мови у Збройних силах тощо.

Можемо констатувати, що на сьогодні поняття соціально престижна мова і державна мова не можна однозначно вважати тотожними.

Соціальний престиж мови вимірюється :

1) мірою використання мови на найвищих щаблях державної влади, оперування україномовними комунікатами в різних сферах виробничого, суспільного життя;

2) ставленням до мови як засобу досягнення службової кар'єри;

3) задоволенням найрізноманітніших культурно-освітніх потреб громадян;

4) місцем мови в інформаційному просторі (радіо, телебачення, книговидання);

Два перших параметри вважаємо основними для визначення престижності мови, оскільки наступні детермінуються мовною практикою державних службовців і співвідношенням службової кар'єри та мови.

Для визначення соціальної престижності слугує і такий параметр, як створення знакових текстів цією мовою, а також наукове опрацювання мови, виявлення її характеристичних ознак у зіставленні із сусідніми мовами.

Соціальний престиж мови вимірюється статусом літературної (або стандартної) мови серед різновидів етнічної (національної) мови. Культивування літературної мови в усіх народів пов'язане з консолідацією політичної нації, в якої сформовані потреби використовувати літературну мову в усіх сферах суспільного життя, потреби користуватися мовно-естетичними знаками національної культури незалежно від ситуації спілкування.

Соціальний престиж мови формується в межах просторових і часових норм. Чи може вважатися соціально престижною літературна мова, якщо діалектна база (основа), на якій вона сформувалася, має глибокі діалектні відмінності? Соціально престижна мова – мова, якою пишуть і навчають. Пишуть важливі державні документи (закони), провадять судові справи, інформують суспільство про найважливіші події у державі, світі.

Проблема соціальної престижності літературної мови безпосередньо торкається теоретичного і практичного питання розмовної мови як нижнього функціонально-стильового регістру в межах нормованої мови. Цю розмовну мову в її просторовому

вимірі нерідко оцінюють як суржикову, хоч варто застерегти щодо не завжди коректного використання цього терміна.

Соціально престижною формою національної мови і надалі залишається літературна мова з її усталеними динамічними нормами, просторова і часова глибина яких сприймається по-різному, залежно від рівня освіти мовців.

Література

1. Бевзенко С. П. Історична морфологія Української мови (Нариси із словозміни та словотвору). Ужгород, 1960. 416 с.

2. Причинки до історії української мови: монографія. М. Мозер ; за заг. ред. С. Вакуленка. 3-тє вид., перегл. і поправл. Вінниця: Нова книга, 2011. 832 с.

IMPLEMENTATION OF ANOTHER LANGUAGE ASPECT AS MANDATORY CONDITION FOR POLICE OPTIMIZATION PROFESSIONAL TRAINING

Ruchka I.
4th -year cadet
Odessa State University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Drapaliuk K.**
Senior Lecturer at Department of Language Training
Odessa State University of Internal Affairs

The expansion of international relations in the world contributes to the growth of the communicative needs of cadets' educational activities, which also leads to the need for the modernization of educational technologies and the creation of new educational and methodological developments that activate the process of mastering a foreign language. Education is becoming a key determinant of economic results and global potential, and the educational space is closely related to research and technological innovation. Education becomes a key determinant of economic results and global potential [1, 161].

To be aware of a foreign language is an important factor in the formation of linguistic competence of cadets, which ensures their active inclusion in the general humanitarian culture. A foreign

language in the system of professional education, in particular in the police training officers is considered as one of the components of professional training along with special subjects. After all, knowledge of a foreign language expands scientific and professional activities, which allows you to successfully communicate with speakers of other languages and create a professional culture of the individual.

But mastering a foreign vocabulary is associated with certain difficulties, the main of which are: a large amount of the vocabulary of a new foreign language, the complexity of each lexical unit, differences in the meaning of a foreign word and its equivalent in the cadet's native language. Therefore the concept of teaching foreign languages requires clearly defined goals, principles, content, methods, assessment of acquired knowledge in accordance with the provision on the organization of the educational process at the university and the ability to apply them in practical activities. It would be appropriate, if short-term study exchange mobility international programs for law enforcement educational seekers are existed. Cadets could undergo tuition abroad and it increases their level of foreign language proficiency.

The effectiveness of this process can be high only if short-term study exchange mobility international programs or separate foreign language special courses are developed and introduced into the educational process, which will enable the solution of current tasks related to integration into the European space in general and a compliance with the current system of personnel training regarding the best world samples and leading trends [2, 28].

For the purpose of communication with the person's environment, the content of which is the practice of cadets in the implementation of situationally determined speech activity based on the acquired and presented knowledge. After all, oral speech is a complex process that consists of conceptualization, formulation of thought, expression of thought, control and includes the following skills: use of grammar, vocabulary and functions of speech, appropriate style of speech (official, informal); use of connected speech markers (intonation, emphasis, tempo); formation of various expressions (conversation,

discussion, presentation, story, etc.); use of interactive strategies (visual contact, gestures, alternate introduction to the conversation, paraphrasing, etc.); formation of fluent speech [4,72-76].

Therefore, the implementation of a foreign language component should help to create for the personality of a specialist in the law enforcement system stable life orientations in a changing world and the personal meaning of professional self-realization precisely in the form of professional development of an individual. Mastering foreign languages is an integral part of the career success of every police officer, which helps in exchange of experience with European countries.

References

1. Suprun D.M. (2018) Modernizatsiya zmistu profesiynoyi pidhotovky psykholohiv spetsialʹnoyi osvity [Modernization of the content of professional training of psychologists in the field of special education]: monograph. Kyiv: Publishing House of M. P. Drahomanov National University of Applied Sciences, p.492

2. Suprun D.M. (2018) Menedzhment – skladova profesiynoyi pidhotovky psykholoha [Management – a component of psychologists' professional training]: teaching method. manual. Kyiv: M. P. Drahomanov State University of Applied Sciences, p.321

3. Metodyka vykladannya inozemnykh mov u seredniy shkoli (2002) [Methods of teaching foreign languages in secondary schools] .Textbook.Col. authors under the guidance of S. Yu. Nikolayeva. K.: Lenvit, p.328

4. Zelenska, O.P. (2018). Navchannya inozemnoyi usnoyi movy zdobuvachiv vyshchoyi osvity v nelinhvistychniy mahistraturi [Teaching foreign language speaking to students of higher education in a non-linguistic master's degree]. Scientific journal of the National Pedagogical University named after M.P. Drahomanov. Series 5: Pedagogical sciences: realities and prospects: coll. of science works Kyiv: Publishing House of M. P. Drahomanov National University of Applied Sciences,. Issue 14 62, pp. 72–76.

ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ

Сидора Д.
курсант 2-го курсу
Одеський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: **Тягнирядно Є.В.**
к.пед.н., доцентка
кафедра мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

На сучасному етапі можна виділити декілька основних думок щодо взаємовідносин та ступеня єдності мови та культури. По-перше, зазначимо, що деякі з сучасних мовознавців наголошують, що мова та культура не співпадають за змістом та функціями. Ця думка пов'язана з розумінням культури як досягнення людства. Мова не є результатом свідомої діяльності людства, тому, зазначають деякі вчені, мова не може бути компонентом культури. Таке розуміння кореляції між мовою та культурою не відображає, на нашу думку, реальності, тому що воно обмежено лише однією дефініцією культури, тобто виходить з недостатньо обґрунтованого визначення культури як феномена [3, 149].

Слід урахувати інший підхід до вивчення взаємозв'язку мови і культури, який базується на твердженні про те, що мова є компонентом культури та знаряддям культури Дослідниками підкреслюється нерозривність та єдність мови і культури. Мова є часткою культури, але в той же час мова є автономною по відношенню до культури і може досліджуватися окремо від культури або у порівнянні з культурою як з рівноважним феноменом. Мова як компонент культури виділяється серед інших складників культури своєю здатністю відбивати зовнішні зміни у найбільш експліцитній, вербалізованій формі. Ця думка більш коректна, ніж зазначена вище, але слід мати на увазі, що і вона відбиває лише один із аспектів функціонування мови й культури.

Взаємозв'язок цих двох феноменів є багатоаспектним, тому той факт, що мова дійсно може виступати у ролі компонента культури, не виключає її інших характеристик щодо культури.

Виходимо з того, що мова не може вивчатися без виявлення особливостей культури народу, який нею розмовляє. Такий підхід до дослідження взаємозв'язку мови і культури в першу чергу пов'язаний з роботами І. Голубовської, О. Корнілова, В. Лейчика, В. Манакіна, С. Тер-Мінасової, які зазначають, що взаємини цих двох феноменів слід розглядати і характеризувати з різних позицій. Мову можна розглядати як дзеркало культури, як знаряддя культури, обов'язково досліджувати її в межах трихотомії «мова-людина-культура». Мова відображає не лише фрагмент реальної дійсності, а й стиль життя, світобачення, національний характер, систему цінностей, менталітет народу, його суспільну самосвідомість у цілому. Слід зазначити, що культуру народу також неможливо комплексно досліджувати без вивчення тієї мови, якою розмовляє цей народ. Тобто мова не існує поза культурою, взаємовплив мови і культури дійсно комплексний і він має розглядатися саме з різних позицій, тому вважається цей підхід до вивчення означеної проблематики найбільш доцільним та об'єктивним [3, 149].

Складним є питання впливу мови на культуру. Е. Сепір зазначав: «Не можу я визнати і справжньої причинної залежності між культурою і мовою. Культуру можна визначити як те, що суспільство робить і думає. Мова є те, як думають. Зрозуміло, що зміст мови нерозривно пов'язаний з культурою. Мова у своїй лексиці більш-менш точно відображає культуру, яку обслуговує; цілком справедливим є і те, що історія мови й історія культури розвиваються паралельно» [4, 256].

Отже, впевнено можна стверджувати лише те, що культура визначає план змісту знакової системи мови. У семантиці мови відображаються загальні, універсальні компоненти загальнолюдської культури і своєрідність культури конкретного народу [4, 257].

Відмінності мов, зумовлені своєрідністю культури, зводяться:

1) до відмінностей у лексиці й фразеології. У кожній мові наявна безеквівалентна лексика, до якої належать слова, що позначають специфічні явища культури і не мають однослівного перекладу на іншу мову. При перекладі вони передаються описово або запозичуються. Запозичені безеквівалентні слова називають ***екзотизмами.*** Так, слова *стерлінг, біг-бен, шилінг, крикет* пов'язані з англійською матеріальною і духовною культурою, *конклав, сентимо, спагеті, тарантела* - з італійською і т.п. Як правило, безеквівалентна лексика в кожній мові становить не більше 6 - 7% від загальної кількості активно вживаних слів, а фразеологія майже вся ідіоматична;

2) до відмінностей у лексичних фонах слів з тотожним денотативним значенням. Такі слова можуть мати різні конотації (емоційні відтінки), а також різні асоціативні зв'язки. Зрідка ці відмінності зумовлені відмінностями і в самих реаліях.

Найбільші розбіжності слова-відповідники в різних мовах мають у семантичних асоціаціях, при цьому специфічні семантичні асоціації властиві не тільки лексиці, у значенні якої наявний національно-культурний компонент, а й звичайним нейтральним загальновживаним словам на означення речей і понять, поширених у всіх культурах [4, 259].

Психолінгвістичний експеримент з українцями, росіянами й американцями виявив, що навіть слова на позначення частин тіла людини викликали в кожній групі специфічні асоціації.

Семантичний ореол слова не фіксується в лексико-графічних працях, однак він значною мірою зумовлює реальне функціонування слова в певному соціумі. Цей ореол зумовлений всією історією слова, його етносоціальним і етнокультурним контекстом. Наведені факти свідчать про те, що ґрунтовне оволодіння мовою неможливе без засвоєння культури народу - носія мови.

Культурою зумовлена форма літературної мови, її зв'язок з народно-розмовною мовою. Очевидним є вплив культури на стилістичну диференціацію мовних засобів (історія писемності, літератури, школи, народного світогляду, різних суспільних

ідеологічних течій тощо). Цей вплив не так помітний, як у лексичній системі, він прихований, але має значно глибші характеристики.

Отже, вплив культури позначається на своєрідності лексико-фразеологічних засобів, на особливостях нормативно-стилістичної системи та мовленнєвого етикету. Дехто з мовознавців вважає, що діапазон впливу культури на мову є значно ширшим. Так, зокрема, М.А. Кондратов стверджує, що з культурним розвитком пов'язане «багатство функцій мови і сфер її використання, взаємовідношення між літературною мовою і діалектами, стилістичне розшарування мови, наявність великої кількості абстрактних та інтернаціональних слів, особливі структурні типи речень» [4, 260].

Слід зазначити, що взаємозв'язок мови й культури детерміновано насамперед аналогічними функціями, які досліджувані феномени виконують у суспільстві. Для виявлення корелятивних зв'язків між мовою й культурою доцільно сфокусуватися на цих функціях. Нагадаємо, що якщо культура виконує когнітивну та гносеологічну функції, то мова постає носієм культурного знання, тобто «знаряддям» культури. Через мову ми пізнаємо світ, оскільки мова іменує та відбиває знання та пізнання.

Загальновідомо, що однією з визначальних функцій як культури, так і мови є інформаційна або репрезентативна функція. Ця функція культури полягає в тому, що культура є засобом закріплення досягнень духовної та матеріальної діяльності людства, забезпечення передання накопиченого іншим поколінням. [2, 212].

Слід особливо відзначити комунікативну функцію культури, яка реалізує обмін досягненнями культури між окремими спільнотами людей та індивідами. Саме наявність цієї функції забезпечує можливість міжкультурних комунікацій, діалогу культур. Для мови комунікативна функція є найголовнішою, визначальною, такою, що детермінує всі інші (фатична функція, тобто функція, що сприяє встановленню контакту

(контактовстановлююча функція), конативна функція, тобто функція засвоєння повідомлень, а також функції мовлення: номінативна, емотивно-волюнтативна, магічна та ін). [2, 212].

Зазначимо, що аксіологічна або оцінна функція культури пов'язана з існуванням системи цінностей у кожній культурі – звичаїв, традицій, обрядів, творів мистецтва та науки. Деякі вчені зауважують, що не слід переоцінювати та абсолютизувати аксіологічну функцію культури, достатньо зазначити її наявність у культурі та можливість її виявлення в окремих конкретних реалізаціях. [1, 104].

Завдяки аксіологічній функції культури розкриваються особливості національних характерів різних народів, без чого неможливе дослідження стереотипного уявлення про них. [1, 104].

Регулятивна функція, яку деякі культурологи, наприклад, Т Парсонс, вважають визначальною, виявляється на різних рівнях культури та наділена різним ступенем обов'язковості. Головна роль регулятивної функції - підтримувати соціокультурну рівновагу

Щодо експресивно-емоційної функції, вона також притаманна як мові, так і культурі. Найчастіше ця функція виявляється в релігійних жанрах. У мовленні вона має назву «магічна», що невипадково, тому що вона стосується обрядів, заклинань, молитов, проповідей. [3, 250].

Наявність безпосереднього зв'язку між мовою й культурою підкріплюється існуванням таких суміжних понять, як «мовна» та «культурна диглосія» (останнє передбачає належність людини до двох і більше культур). Дослідження «культурної диглосії» сприятиме вибудовуванню та спеціальному вивченню культурної самосвідомості того чи іншого етносу.

Згідно з певними проявами культури можна впізнати національну належність особистості, що виховувалася в тому, чи іншому національному середовищі Так, слід виділити ще одну важливу для нашої роботи функцію – функцію розмежування й інтеграції соціальних, національних та інших спільнот. Отже, в

першу чергу, інтерес становлять комунікативна, аксіологічна, регулятивна функції та функція розмежування й інтеграції національних спільнот, які знаходять своє відбиття у досліджуваних аспектах контактів різних культур [3, 250].

Отже, взаємовплив мови й культури є комплексним і має розглядатися з різних позицій. Культура як сукупність результатів життєдіяльності людини, відбиває відомості про рефлексивне самопізнання людини в процесі її життєвої практики, є втіленням національного менталітету народу.

Література

1. Конобродська В.Л. Українська етнолінгвістика: напрямки розвитку, проблеми і завдання. Словянознавство № 4. 2008. С.104-114.

2. Пальм Н.Д. Культурологія: навчальний посібник. Харків, 2008. 245 с.

3. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 288 с.

4. Павлюк А.С. Принципи і методи соціолінгвістичних досліджень: навчальний посібник. К.: Воля, 1999. 166 с.

РИТОРИКА ЯК СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВНИКА

Скурідін Р.М.
здобувач вищої освіти
Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка
Науковий керівник: Максименко О.В.
к. філол. н., доцентка
Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Риторика – одна з найдавніших наук, її виникнення припадає на античні часи. Вона була засобом захисту й звинувачення на судовому процесі в Давній Греції та Давньому Римі. Риторика – це наука про закони управління мисленнєво-мовленнєвою

діяльністю, тобто про закони, які визначають ефективність цієї діяльності [1, с. 14].

Термін «риторика» походить від грецького слова, яке означає «наука про ораторське мистецтво, красномовство». Наука про красномовство виникла як спроба осмислити закономірності прозового мовлення, яке в активному суспільстві цінується як поетичне слово. Поруч із поетами, які говорили про речі високі, використовуючи форму вірша, поставали оратори зі словом на промовах у суді, політичними темами та ін. [2, с. 1].

Риторика постає як спосіб висловлення своєї думки та спосіб наведення аргументів. Це прикладна дисципліна, комплекс знань, умінь і навичок оратора для підготовки й проголошення переконливої промови. Отже, це діяльність, спрямована на переконання авдиторії засобами живого слова.

Арістотель – один із найвидатніших ораторів і мислителів уважав, що риторика – це «здатність знаходити можливі способи переконання щодо кожного предмета» [2, с. 25]. Арістотель розрізняв три різновиди знання і відповідних наук і мистецтв: теоретичне (умоглядне), практичне й поетичне або творче. Мета теоретичного знання – істина, знання заради знання, практичного – досягнення практичної мети, поетичного – твір, виріб. Арістотель як автор першої наукової розробки з ораторського мистецтва, зазначав: «Риторика як «здатність знаходити можливі способи переконання щодо кожного предмета». У сучасних посібниках і книжках риторику незрідка називають «наукою переконувати», оскільки вона будується на техніці аргументації й доцільного висловлювання.

Арістотель поділяв промови на дорадчі, судові та урочисті. У XVII – XVIII ст. виокремлювали п’ять основних типів красномовства:

1. Соціально-політичне красномовство – доповідь на соціально-політичні та політично-економічні теми, звітна доповідь, політична дипломатія, військово-патріотична, мітингова, ораторська промови, політичний огляд.

2. Академічне (наукове) та лекційне красномовство – лекція, наукова доповідь чи огляд, наукове повідомлення або інформація.

3. Судове красномовство – прокурорська (звинувачувальна) промова. Адвокатська (захисна) промова, самозахисна промова обвинуваченого.

4. Соціально-побутове красномовство – ювілейна, застільна або поминальна промови, без дискусій, суперечок і полеміки.

5. Богословське – церковне (духовне) красномовство – проповідь, промова в соборі [2, с. 30].

Риторика – комплекс знань і умінь: формулювання проблеми, висування ідеї (винайдення предмету розмови), мистецтво архітектоніки (побудови) промови, її композиції; це знання прийомів впливу на авдиторію, це уміння доводити й спростовувати, уміння переконувати; це «вітійство» – мовна майстерність.

Риторика як наука й навчальна дисципліна впливає на мовлення, поведінку та мислення людини. Очевидно, що створення переконливої промови неможливе без звернення до лексикології й семасіології. Точність і логічність мови, як і її комунікативні якості, не можуть бути правильно зрозумілими без опису лексичних значень слів, їхньої співвіднесеності зі світом речей і світом ідей. Лексичними значеннями слів обґрунтовується їхня семантична, смислова сполучуваність, яка безпосередньо співвідноситься з логічністю мови.

Кожна промова має свою цільову авдиторію та слухачів, оскільки «не існує промов без адресації до певної авдиторії». Важливим для оратора є вміння викликати та підтримати інтерес до теми, тому він використовує тактику – сукупність прийомів, мовних засобів і принципів для доведення тези.

Визначне місце риторики в діяльності правника є безперечним. Риторика є однією з основ юриспруденції, оскільки вона розвиває культуру спілкування й міститься в переліку навчальних дисциплін, які мають загальносвітоглядні значення, розвивають і формують загальну культуру правника, надають

конкретності, визначеності, несуперечливості та чіткості. Ця галузь є багатогранною, а саме: взаємодіє із психологією, логікою, мовознавством, правознавством, філософією й іншими науками, які вивчають людину та суспільні відносини [3].

Отже, риторики дає змогу глибше зрозуміти зв'язок комунікативних якостей мови з взаємодією мови та свідомості, мови та поведінки людей, допомагає виявити вплив мови на розвиток психіки, а також вплив психіки людини на мовлення.

Література

1. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: навч. посібн. К.: Вища школа, 2006. 311 с.
2. Онуфрієнко Г.С. Риторика: навч. посібн. К.: Центр навчальної літератури. 2008.
3. Сахач Х.М. Риторика. Київський університет імені Тараса Шевченка, 2000.
4. Ораторське мистецтво: підручник / М. П. Требін, Г. П. Клімова, П. Осипова та ін.; за ред. М. П. Требіна і Г. П. Клімової. Харків : Право, 2013. 208 с.

THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY AND THE INTERNET IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES

Собаченко М.Є.
курсант ФПФПКП (КП-034)
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник: Олійник О.С.
старший викладач кафедри українознавства
й йфЙЦІФта іноземних мов
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Information technology (IT) is a requirement of the present, which makes it possible to create a knowledge-based society. IT rapidly broke into all areas of our life, became as real as a phone call or a plane trip and facilitated communication and collaboration. A society that cares for its future must be aware of the enormous opportunities brought by the new information technology and learn

how to apply them first and foremost in education. Introduction of information and communication technologies in education, except everything else is a prerequisite for the formation of information society in the broad sense. [1, p.4].

Thus, education in Ukraine is built on new features: computerization of the educational process encourages the revision of traditional forms and methods of teaching a foreign language, the emergence of new forms of lessons. Unlike traditional techniques, when the teacher is accustomed to provide certain knowledge and requires mastering it, when using interactive forms of learning, the student himself becomes the main figure and opens the path to learning for himself. The teacher is an active assistant in this situation, and its main function is to organize and stimulate the learning process.

Practical experience in teaching English indicates that at the present stage of learning foreign languages, considerable attention must be paid to the use of multimedia technologies in which they are simultaneously used texts, graphics, videos, sound effects, animation. All this is a collection of audio and visual effects along with interactive software that affect emotional and conceptual spheres, promote more effective absorption language material. [3]. The combination of visuals, text and audio renders opportunity for complex development of language skills of the student during learning a foreign language. It is well known that learning efficiency is increasing when visuals are used, and multimedia combines video, audio, illustrations, spreadsheets, etc. Computer lessons can be performed using a computer and a number of didactic tasks, in particular:

- to develop reading skills using materials directly Internet networks of varying complexity;
- to improve listening skills based on authentic audio texts, songs, movie episodes;
- to improve writing skills, replenish vocabulary (both active and passive), vocabulary of modern foreign language that reflects a

certain stage of development of the culture of the people, social and political system society;

- to enrich the students with cultural knowledge that they include speech etiquette, peculiarities of behavior of different peoples in the context of communication, features of the culture and traditions of the language being taught;
- to improve grammar skills through online tests;
- to form a stable motivation of cognitive activity of students in lessons. [2].

During English classes it is important to provide clear support for the learning process for the most part, to apply the educational potential of multimedia presentations. They differ in types of speech activity (teaching reading, writing), by aspects of language (vocabulary, grammar, phonetics), and by type supports (semantic, semantic, verbal, illustrative). Multimedia presentations are used when typing and pinning lexical, grammatical, country study material, as supports in learning monologue and dialogue speech. The use of presentations is conducive better learning of the material through the use of animation you can highlight the most relevant elements with colors, fonts, adding photos, diagrams, tables. [4].

Therefore, speaking about the benefits of learning English using ICT, it should be noted that they are a testament to the successful completion of basic educational tasks:

- general cultural development of students;
- improvement of computer skills;
- increase of the English level;
- creation of a favorable psychological climate;
- increase of motivation and interest in the study of the subject;
- possibility of realization of individual training;
- enhancement of the aesthetic and emotional level of the lesson at the expense use of music, animation;
- raise of amount of work done in the lesson;
- saving of materials by the teacher;
- strengthening the authority of the teacher.

To conclude, it is essential to emphasize that currently owing to technological process and constant development of IT area, different approaches for teaching and studying foreign languages are proposed. To be on the move, any present teacher should use these technologies during classes. Such studies can vary routine studying, motivate students to learn English while watching interesting videos, listening to different audio records, making game exercises in the Internet and be engaged in the enormous world of information technologies.

References

1. Kremin V. Information and communication technologies in education and formation the information society. Informatics and information technology in educational institutions, № 6, 2006. P. 4
2. Information and learning environment: didactic aspect.URL:http://intkonf.org/omelyanenko-ga-informatsiyno-navchalneseredovischedidaktichniy-aspekt/.
3. Use of ICT in English lessons. URL: http://festival.1september.ru/articles/507487/.
4. Multimedia presentations as a means of development pupils of information and communication competence. URL: http://www.wecomm.ru/structure/?idstucture=441.

THE CULTURAL LEVEL OF COMMUNICATION IN POLICE ACTIVITIES IN ENGLISH-SPEAKING COUNTRIES

Strok T.M., Isayeva O.V.
Kharkiv National University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Kalchenko T.M.**
senior lecturer of the Department of Foreign Languages
Kharkiv National University of Internal Affairs

The main feature of professional police communication in many countries of the world nowadays is the cultural diversity associated with the multinational population, which makes it necessary to take into account the cultural aspect, involving the knowledge of other cultures and the ability to predict the expectations and possible responses of communicants. As well as the lingual and cultural

aspect, based on the relationship of language, culture and personality has a great influence on intercultural communication for successful dialogue of cultures which should be reflected in the training organization for law enforcement officers.

The aim of this work is to study the particularities and cultural level of professionally oriented communication of law enforcement agency representatives in English-speaking countries in accordance with the current level of culture development of multinational states and political situation in the world.

In particular, having analyzed the training course called «Cultural Diversity and Cultural Competency for Law Enforcement» (Arkansas, the USA) [1], we should note its compliance with CALEA (the Commission on Accreditation For Law Enforcement Agencies) Accreditation Standard as a means of improving and developing relationship with the community. The Commission on Accreditation For Law Enforcement Agencies, established in 1979, requires organizations such as police departments to report on 483 standards to achieve accreditation. This fact testifies to high requirements for the training of police officers [2].

The purpose of such courses is to prepare professionals «blindfolded» like Lady Justice dealing with any community member, and simultaneously able to see each person as an individual with definite cultural expectations of law enforcement» [3].

The task of a law enforcement representative in English-speaking countries is to take into account the cultural differences of civilians, the ability to predict their behaviour and reactions to actions taken by a representative of authority in the dynamics of cross-cultural communications. This combination is known as so called «combination of legality and legitimacy» [4] that aims to apply four practices of procedural justice such as treating people in the intercultural communication with dignity and respect, letting people to take part at the regulatory process, demonstrating clearness in decision-making and motive trustworthiness [4].

To maximize the training effectiveness, *cultural awareness courses* are logically structured, reality-based, and relevant to the

police job. The diversity training aims to help police officers adapt to racial and cultural differences and integrate differences into their mentality. Besides, Conflict Management Across Cultures is one more aspect of professionally oriented communication preparation.

Conflict Management Across Cultures course distinquishes *topic* (the content of the disagreement), *relationships* (Who are we to each other?), *identity* (phenomenon of attaining and maintaining respect), and *process* in the conflict situation (the communication procedures used in problem solving) [5].

According to Dr. Gary Weaver, a professor of International and Intercultural communications in the School of International Service at the American University, Washington, D.C., above 90 percent of attitude and feeling messages that people send to each other are not verbal, but transmitted by facial expressions, gestures, posture, tone of voice, etc. [6]. The author emphasizes the differences of the same non-verbal messages in different cultures that can become the reason of really confusing situations between law enforcement and people of other cultures. So the investigator underlines the necessity for Law enforcement professionals to develop cultural empathy and refers to cross-cultural awareness and training as vital.

In conclusion, it should be mentioned that the level of cultural communication is one of the most important criteria for police officers. We consider it necessary to study and develop the experience of colleagues from English-speaking countries to improve the skills of Ukrainian law enforcement officers dealing with different national cultures and solving any problems related to cross-cultural communication.

References

1. Craig Fischer, Legitimacy and Procedural Justice: A New Element of Police Leadership. Washington, DC: Police Executive Research Forum, 2014.

https://www.clearpointstrategy.com/calea-accreditation/

2. Stephen M Hennessy Ed.D.; Cindy Hendricks Ph.D.; James Hendricks Ph.D. Cultural Awareness and Communication Training:

What Works and What Doesn't. *Police Chief*. V.68. Issue 11. 2001. P. 15-19.

3. Marcus Paxton, Robert Strauss. Cultural Diversity and Cultural Competency for Law Enforcement. *Police Chief*. https://www.policechiefmagazine.org/cultural-diversity-and-competency/?ref=e1dc22024924e164f60a526738b4775a

4. William Wilmot and Joyce Hocker, Interpersonal Conflict, 7th ed.(New York, NY: McGraw-Hill, 2007.

5. Gary Weaver. Law Enforcement in the Culturally Diverse Society. *FBI Law Enforcement bulletin*. V.61. №9. 1992. P. 2-7.

STATUS AND PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF THE STUDY OF FOREIGN LANGUAGES AT THE UNIVERSITY OF INTERNAL AFFAIRS

Terela A.S.
4th -year cadet of faculty № 1
Kharkiv National University of Internal Affairs
Scientific superviser: **Sazanova L.S.**
Kharkiv National University of Internal Affairs

Nowadays, knowledge of foreign languages is almost the most important criterion for a person's education. In order to be on the same wavelength with the world, an individual needs to know two or more languages. An old proverb says: «How many languages you know, how many times you are a person.» That is, the more languages you know today, the better. After all, every language is a key that opens the door to something new. A person begins to learn foreign languages from a very young age and continues to improve throughout his life. First in secondary education institutions, then in higher education institutions.

“Communicative competence is a system of internal resources for effective interaction: communication positions, roles, stereotypes, attitudes, knowledge, abilities and skills [1, p. 222].

In modern conditions in higher education institutions of Ukraine, the learning process is based on the freedom of choice of students and

listeners of various forms and methods of learning. The methodology of teaching a foreign language has accumulated many approaches to learning foreign languages, which, however, have both advantages and disadvantages. It is from universities that the formation of a person as a future professional begins.

The purpose of teaching this educational discipline is the formation of linguistic and communicative-functional foreign language competence in the professional sphere. To achieve the goal, the following main tasks are set: - studying the basics of a modern foreign language in professional activity; - familiarization with intercultural features; - raising the level of linguistic and communicative-activity professional training [2, p.2].

The qualitative study of the English language by future police officers, in particular the study of legal terminology, should be based on a thorough analysis and comparison of lexical borrowings in both languages - international terms.

“Language learning consists of several aspects:

1) grammar - grammatical structures typical for oral and written professionally oriented communication; basic normative grammar and complex grammatical constructions in active possession and for passive perception;

2) vocabulary (use of lexical means);

3) structural models;

4) language models” [3, p.1].

The lecturers of the Department of Foreign Languages of Kharkiv National University of Internal Affairs note that scientific and pedagogical staff of the department develops new pedagogical ideas and practices, implements the achievements of the best global pedagogical experience, which contributes to the improvement of ways and methods of improving the quality of knowledge of cadets and masters, and new forms of training organization together with the computerization of the educational process increase the motivation to learn foreign languages.

The developmental possibilities of the subject «Foreign language» are revealed under certain conditions, if the cadet becomes the subject

of educational activity, its active participant and creator; when training is filled with personal content, and educational tasks include various aspects of human activity and arise as a preparatory stage for work.

"Knowledge of foreign languages allows a police officer to use a foreign language in professional activities and c everyday communication; to understand the content of texts of a certain professionally oriented nature level of difficulty; to search for information by task, collection, analysis data needed to solve conditional professional tasks; to work with foreign language sources of information; to present foreign language information of a professional nature in in the form of translation or report; to listen to the content of professional audio educational materials; to take an active part in discussions, justify one's point vision; to carry out professional communication with representatives of other cultures" [4, p.1].

In order to train and improve the speaking skills of cadets (students), Kharkiv National University of Internal Affairs as an advanced higher education institution of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine is held.

1. Scheduled and unscheduled classes in foreign languages.

2. Various conferences with the participation of foreigners (native speakers).

3. Contests, quizzes of the Olympiad in a foreign language.

4. Teaching and methodical materials are issued.

5. Multimedia support is mandatory at every lesson.

6. Various trainings are conducted with cadets involved in law enforcement during international sports competitions and events.

7. Cadets are recruited as translators in police departments.

8. There is a scientific circle in which everyone can join.

During the training of cadets (students), it is also appropriate to:

1) familiarize cadets with writing motivation letters and CVs in a foreign language for their further participation in international programs and competitions;

2) conduct career guidance events in foreign language schools under the leadership to demonstrate the cadets' level of language proficiency;

3) transfer the experience of the KhNUIA in the field of learning foreign languages to other higher education institutions of the Ministry of Internal Affairs through the organization of thematic forums, conferences, round tables, etc.

Therefore, improving skills in the field of foreign languages is an integral factor for the formation of the professional competence of the future police officer.

References

1. Ченківська Н.В. Навчання іноземній мові майбутніх поліцейських: основні теоретичні підходи щодо методів удосконалення комунікативних умінь та навичок. Молодий вчений № 5.1 (69.1), May, 2019

URL: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5.1/65.pdf

2. Міхайлова Л.З., Гончарова Ж.М. Програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання. Харківський Національний економіний університет імені С. Кузнеця, 2016

URL: https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Inozemna_mova_za_profesiynym_spryamuvannyam.pdf

3. Навіщо вивчати іноземні мови?

URL:https://sites.google.com/site/howtolearnfasttips/home/naviso-vivcati-inozemni-movi

4. Важливість вивчення іноземних мов сьогодення. URL:https://rivne1.tv/news/72798-vazhlivist-vivchennya-inozemnikh-mov-v-umovakh-sohodennya

COUNSELOR EDUCATION TRAINING PROGRAMS IN THE USA

Fedorenko Natalia
Student of the III-rd course
National University "Odesa Polytechnic"
Supervisor **Mitina Olena**
Head of the Dpt. of English Philology and Translation Studies
National University "Odesa Polytechnic"

In recent years, public and political scrutiny have put law enforcement officials under an even more merciless microscope. Fortunately, the constant development of technology has made an officer's ability to effectively communicate become easier. But it's also become far more critical to his or her success and safety. Where a slight miscommunication in an industry like smartphone sales might lead to a disgruntled customer or lost revenue, the wrong miscommunication in law enforcement has the potential of putting lives at risk.

There is the Communications Division of the Police Department in each state of the USA, which is a very vital division within the Police Department. The mission of the Police Department is to effectively and efficiently provide for the protection of lives and property, preserve the public peace, and provide needed community services with the highest level of professionalism and ethical standards. The Communications Division is the first point of contact between Police Department and the citizens. The Communications Division is staffed with Emergency Communications Specialists who provide 24/7 coverage for community [1].

The job of Emergency Communications Specialists consist of multiple duties which include answering telephones (911 and administrative lines), entering calls for service, maintaining radio traffic with on duty Officers, running drivers' license, warrant checks and maintaining accurate state and national entries and records. These duties are performed consecutively, making multitasking a very important skill for anyone desiring to become an Emergency

Communications Specialists. Their training consists of at least 6 (six) months of on the job training along with over 300 hours of T.C.O.L.E. classroom and online training. They are required to maintain their certifications with additional continuing education every year [2].

Police academies need an effective structure for teaching essential interpersonal skills. To guide them in this endeavor, counselor education programs provide various methods for teaching and evaluating these skills, which academies can tailor for their current curriculum. Then, when recruits leave the academy, they will have the interpersonal capabilities to enhance their legal and tactical skills. Entering the work force with this solid foundation enables officers to remove some of the barriers between the police and the public [3].

As police academies determine how to teach and evaluate interpersonal skills, they should consider using methods from counselor education curricula. Counseling-education students complete at least one course on essential interpersonal skills and then apply these techniques to all other areas of their training. Similarly, in police academies, interpersonal skills should be taught and mastered independently so that recruits can use these abilities to supplement technical training. Six steps comprise a common procedure in counselor education courses; this process exemplifies how law enforcement academies can teach their own recruits:

1) The instructor presents, defines, and demonstrates a specific capability to the class.

2) The students practice the skill, often in groups of three. One student takes on the role of the counselor, another plays the client, and the third observes. Group members take a turn in each role.

3) Class members discuss their challenges with each task, and they continue to practice.

4) Each student performs in front of the class and instructor, who evaluates each class member on all of the assigned skills.

5) The class repeats steps 1 through 4 until all techniques are introduced, modeled, practiced, demonstrated, and evaluated.

6) At the end of the semester, students demonstrate all of the competencies that they learned in the course during a 10- to 15-minute mock counseling session. The instructor videotapes each session and evaluates the students' command of all the skills [4].

Many counselor education course materials outline step-by-step processes for learning interpersonal skills, which police academies can adapt for law enforcement. Recruits can practice their techniques by modeling common interactions between the police and the public. Additionally, instructors should consider using counseling interns or other trained non-police personnel to facilitate recruits' learning [5].

This initial training builds an essential foundation for new officers because they need to master communication skills before they execute tactical and legal tasks. In this context, law enforcement training resembles learning to play an instrument, like the guitar. Beginners must learn certain basic and requisite piano techniques, regardless of their chosen genre, before they can progress. In law enforcement, all new officers must master verbal and nonverbal interpersonal skills regardless of their job function, title, or location.

References

1. Learning the Art of Helping: Building Blocks and Techniques, 4th ed. (Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice Hall, 2009).

2.https://en.wikipedia.org/wiki/Texas_Commission_on_Law_Enforcement

3. Coombs, W. T. 2007. Ongoing Crisis Communication: Planning, Managing, and Responding, Second Edition. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

4. Fearn-Banks, K. 2007. Crisis communications: A casebook approach. Third edition. Mahwah,New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

5.https://leb.fbi.gov/articles/focus/focus-on-training-interpersonal-skills-training-in-police-academy-curriculum

POLICE OFFICER'S COMMUNICATION CULTURE IN OFFICIAL ACTIVITY

Fisina D.Y.
2 nd-year cadet of faculty №1
Kharkiv National University of Internal Affairs
Scientific superviser: **Sazanova L.S.**
Kharkiv National University of Internal Affairs

Law Enforcement Code of Ethics regulate police officer's behavior with observance of ethical norms, responsibility and accountability for performing lawful actions and duty to benefit the society that he or she serves, as well as strengthening the authority and citizens' trust in the police.

Article 6 "Rule of Law» of the Law of Ukraine «On the National Police» says that "The Police in its activity are guided by the rule of law, according to which a human being, their rights and freedoms are recognized as the highest values and determine the content and direction of the state activity" [1, p.2].

These Rules are stated in the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine «On the National Police», the Law «On Prevention of Corruption», other Laws of Ukraine, Acts of the President of Ukraine and the Resolutions of the Verkhovna Rada of Ukraine adopted in accordance with the Constitution and Laws of Ukraine.

The police are obliged to comply with the Code of Professional Ethics in any circumstances and for anyone, both on-duty and off-duty. The police are prohibited to use threatening, sarcastic words or slangs while communicating with people. Police officers should be correct, avoid violence or other negative behavior toward members of society and remain objective, despite provocations.

In order to reduce the number of cases of using force, the police should show justice, openness, sense of justice, communicative abilities (convince, negotiate), and if necessary, leadership and organizational skills.

Performing their duties, the police are obliged to respect and not violate human rights and freedoms (rights to life, respect for dignity),

freedom and personal immunity, inviolability of housing, freedom of thought and expression of views, and belief, freedom of the world and religions, possession, use and disposal of own property, fruits of intellectual and creative activity, peaceful meetings, freedom of movement, freedom to choose the place of residence.

Police officers must strictly observe anti-corruption legislation of Ukraine, as well as restrictions on services of the National Police of Ukraine. They must respect the dignity of every person and treat everyone fairly and fairly, regardless of race or nationality, language, sex, ethnic affiliation, education or orientation.

Be competent, kind, open, thoughtful and eternal, call for respect and readiness to cooperate with the police in citizens.

Policemen should control their actions, feelings and emotions so that personal sympathy and antipathy, antipathy, bad mood or friendship feelings do not influence decision-making and official behavior.

When on-duty police officers are prohibited to encourage, act, drill or tolerate any form of torture, cruel, inhuman or such that deters dignity, behavior or punishment.

They are also prohibited any privileges or restrictions on race, color, political, religious or other beliefs, sex, national or social origin, property, place of residence, language or other grounds are permitted.

Law enforcers are not allowed to remove or hide the chest badge on the uniform, as well as any other way that prevents the reading of information on it or corrects it with the help of technical means, except for cases of performance of police duties in a mode of secrecy.

Officers are obliged to explain the detained reasons of detention and the rights of detainees to understand the detained language, to provide an opportunity to defend themselves and to use legal aid services of lawyers from the moment of detention, and to inform the third person who will be detained must choose a detainee.

Policemen must provide detainees with medical assistance if necessary, ensure human attitude and respect, absence of torts. Cruel, inhuman or such that humiliates dignity handling is prohibited.

A police officer may apply to a detained person measures of police force only in cases stipulated by law, with observance of requirements of legality, necessity, and effectiveness of the measure.

“The police perform their duties in close cooperation and interaction with the population, territorial communities and public associations on the basis of the society and directs its activities to meet their needs» [2, p.3].

Regardless of the position or rank in relations with the population, the police officer must be tactical and friendly, express the demands or comments on the person in a free and convincing manner, give the person an opportunity to express his or her own opinion, show respect for all victims of crime or other offenses, and protect their safety and the right to privacy.

“The formation of communicative culture of police officers should be considered in police structures as an important task in the development of their professional culture, because their level of communication directly depends on their legal culture, the availability of diverse knowledge, the formation of certain moral principles and qualities» [3, p.60].

The need to improve the quality of work with police officers, to educate employees to respect the law, moral standards, increase the level of professional ethics is a sharp and principled response to rudeness.

Strict observance of the rules of etiquette of communication is an important condition of high culture of police officer’s behavior in official duties.

References

1. Law of Ukraine “On the National Police” CIS Legislation https://cis-legislation.comC:\Users\ЛЕНА\Downloads\ https:\cis-legislation.com.

2. Наказ Міністерства внутрішніх справ України 9.11.2016 №1179 «Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text

3. Vanchik Yu.A. Professional communication of police officers with different categories of citizens. Вісник Чернівецького

факультету Національного університету «Одеська юридична академія». Збірник наукових праць. Випуск 1/2020. Видавничий дім «Гельветика», 2020. http://chernvisn.onua.edu.ua/index.php/chern/article/view/49

4. Стаднік І.В. Поняття «комунікативної мовленнєвої культури» у роботі працівників Національної поліції України https://www.inforum.in.ua/conferences/16/27/182

SPEECH CULTURE AND PROFESSIONAL COMMUNICATION IN A FOREIGN LANGUAGE

Valeriya Homenko
2-year student
Faculty of Ukrainian and Foreign Philology and Journalism
Kherson State University
Scientific supervisor: **Sytko Olena**
Candidate of philological science
Head of the Department of Language Training
Odesa State University of Internal Affairs

The query about the culture of professional speech is essential and relevant to the present-day modern lawyer, because the ability to formulate and express thoughts in an accurate, clear and meaningful way is one of the most important skills for a lawyer, because only a highly qualified lawyer, who is a professional in his or her speciality, can be proud to possess the culture of professional speech, which will characterize him or her as an educated person with rich experience in the field of jurisprudence, as well as a general knowledge specialist. An essential advantage for the modern lawyer is the mastery of foreign languages, particularly English, which today is the means of communication on an international level. The query of deepening knowledge and improving skills in the use of English is extremely topical for the lawyer of the present day, because it gives an opportunity to expand the field of his or her activity, chances for participation in international conferences and forums, as well as cooperation with foreign partners.

The importance of the query of the culture of professional speech and deepening knowledge in the use of English has been the object of scientific works and research in the field of linguistics of many scientists and linguists.

In the scientific literature, there are different definitions of the concepts of «business communication» and «professional communication», which do not always reflect their differences and features of similarity. The delimitation between the concepts of business communication and professional communication will help formulate adequate methodological conclusions regarding the content of professionally oriented language teaching for an educated and well-oriented in the field of professional speech lawyer. Such a concept allows for the creation of a model of the pedagogical system of teaching professional communication of lawyers and determines its content, substantiating methodological tools for its substantiation.

Linguistic correctness, language mastery and language consciousness have to become a subject of the formation of the communication culture of law students.

L. Baranovskaya asserts that «linguistic mastery is the knowledge-based development of the normativity of language practical abilities and skills expressing an opinion using the most accurate, stylistically and situationally efficient, expressive options selected from the coexisting variants, which consort with the communicative purpose of the speaker» [1, 44]. A lawyer needs to possess a high level of knowledge of professional terminology, after all, the perfect knowledge of it, and expedient application in jurisprudence is a guarantee of successful professional practice. Acquirement of a foreign language is considered as a definite level of formation of skills and abilities to use language for spoken and written communication.

Language means etiquette from its base. They include special (lexical, morphological, syntactic, prosodic) means of expressing politeness, and special ethical language formulas, which form a whole system in each particular language. First of all, these are well-

established linguistic formulas, used during binding, maintenance and termination of contact between communicators.

In addition to the etiquette language formulas, language etiquette includes also socially speech symbols of the etiquette level, and forms of questions that are used in certain socio-cultural groups, namely during the implementation of juristic consultations and juristic activity in general.

Along with the norms of bookish language (both Ukrainian and English) for professional communication of future lawyers, there are important communicative qualities of speech, which have an important function of improving speech qualities, namely correctness, accuracy, logicality, appropriateness, consciousness, a saturation of information and terms, expressiveness diction. Lawyers should master the skills of selecting words and constructing sentences so as to convey the content of the statement as accurately as possible; aim to convey the content of what is said or written punctually and understandably to the person that will be acquainted with the presented materials or expressed opinions.

By following etiquette, a person actualizes politeness as an important principle of communication: a respectful attitude towards each other, compliance with a sense of tact, correctness, and measures. Linguistic etiquette is realized mainly in oral speech. Stereotypes of politeness are entrenched in writing, which researchers call them differently: stylistic formulas, stylistic stencils, stable formulas, stereotypical formulas, stylistic templates, and traditional formulas [1].

Therefore, according to my way of thinking, the culture of professional speech for specialists in the field of jurisprudence should be differentiated by a high level of knowledge in the branch of linguistics. The lawyer should master high qualifications, professional communication, and language etiquette. The acquired knowledge is necessary for the conducting professional activity of a lawyer, his or her formation as a qualified specialist who is concerned about his or her position in the professional field and positioning himself or herself as a person who respects the cultural and historical heritage of

his or her state, who is able to express and formulate his or her thoughts clearly, understandably and completely using juristic terminology, use terms and concepts wittily, proving that he or she is an educated lawyer and the depth of his or her knowledge. In order to establish himself or herself as a lawyer, who is striving for self-improvement, continuous growth and development, and planning to expand his or her activities in the international arena, it is necessary to study English and improve his or her skills in using it.

References

1. Барановська Л. В. Професійне спілкування: концепція навчання та результати її реалізації. К., 1995. 201 с.
2. English for law students: підручник з англійської мови для студентів I-III курсів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Харків: Право, 2005. 264с

THE ROLE OF THE DISCIPLINE «FOREIGN LANGUAGE OF PROFESSIONAL DIRECTION» IN THE FORMATION OF THE FUTURE POLICE OFFICER

Chudnovtseva Y., Penizieva K.
3rd year cadet
Kherson Faculty of the Odessa State University of Internal Affairs
Scientific supervisor: **Prenko Y.**
lecturer at the Department
of General Law and Social and Humanitarian Disciplines
Kherson Faculty of the Odessa State University of Internal Affairs

In today's world, English is essential for communicating with people from other countries, traveling in foreign countries, but also for work that is of international importance or involves cooperation with organizations of a large scale. In addition, of course, knowledge of the English language is necessary for one's own self-development and self-improvement.

The work of a policeman also requires knowledge of the English language, as well as for any other person. But unlike the basic grammatical forms, common words, phrases, the ability to speak

freely, the police rely on their professional activities - knowledge of special vocabulary. This can also contribute to the career growth of police officers and gaining credibility.

This category includes such topics as civil order and security, human and civil rights and freedoms, opposition to atrocities - murders, thefts, robberies, domestic violence, bodily harm; traffic safety, pre-trial investigation and the like [2, c 106].

Of course, it is worth identifying more specific situations when a policeman really needs to learn English.

First, the banal - communication with citizens in the field of police activities. No one is immune from the fact that a police officer will have to communicate with foreigners, and especially in cases where the involvement of an interpreter is impossible due to time and money costs. Often, of course, a police officer will have to face a foreigner, as far as traffic is concerned, if inside the country. But also, such people can act as an offender, a victim, a witness who needs to be interrogated, whose documents need to be studied, and communicate during the pre-trial investigation [1, c 78].

Secondly, the opposite situation arises when a police officer of Ukraine needs to work in a foreign country with citizens of Ukraine. Basically, this concerns criminal offenses that they have committed on the territory of a foreign country. Also, an example is smuggling, which covers several places at once as a crime scene.

Thirdly, offenses can cover an international character, which follows from the above, and then the policeman will need to communicate not only with foreign participants in the crime, but also with his international colleagues. Then the cases will be considered everywhere and also taking into account international law and the law of each country that is relevant to this.

And fourthly, English for the police is needed for service exercises with foreign police officers. Then employees can exchange experiences in direct speech, in a universal language, and not through an interpreter, which slows down the process of communication, but also complicates understanding of each other.

Thus, the role of learning English by the police is necessary for the development of the law enforcement system, not only in their official activities, but also in the social sphere of life, because it affects the partnership between the population and the police.

References

1. Duong, T. M. An investigation into effects of role-play in an EFL speaking course. Global Journal of Foreign Language Teaching, 4(2) 2014, 81-91 pp.

2. Koval, V., Polyezhayev, Y., & Bezkhlibna, A. Communicative competences in enhancing of regional competitiveness in the labour market. Baltic Journal of Economic Studies, 4(5), 2018. 105-113 pp.

3. McClarty, K.L., Way, W.D., Porter, A.C., Beimers, J.N., & Miles, J.A. Evidence-based standard setting: establishing a validity framework for cut scores. Educational Researcher, 42(2), 2013. 78-88 pp.

Підписано до друку 03.08.2022. Формат 60х90/16. Папір офсетний.

Гарнітура «TimesNewRoman». Друк цифровий. Ум. друк. арк. 10,8.

Видавництво ОДУВС

Наклад 30 прим.

м. Одеса, вул. Успенська, 1.

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.